



คณนาวิทยา

กรมตำรา กระทรวงศึกษาธิการ



เลขประถมปีที่ ๒



พิมพ์ครั้งแรก ๕๐,๐๐๐ ฉบับ

พ.ศ. ๒๔๖๖

ปกกระดาษราคาเล่มละ ๓๓ สตางค์

พิมพ์จำหน่ายที่โรงพิมพ์อักษรนิติ บางขุนพรหม

มีกรรมสิทธิ์ตามพระราชบัญญัติ

४७



คณนาวิชา

กรมตำรวจ กระทรวงศึกษาธิการ



เลขประถมปีที่ ๒

พิมพ์ครั้งแรก ๕๐,๐๐๐ ฉบับ

W. H. Webb

ปกกระดาษราคาเล่มละ ๓๓ สตางค์

พิมพ์จำหน่ายที่โรงพิมพ์อักษรนิติ บางขุนพรหม

มีกรรมสิทธิ์ตามพระราชบัญญัติ

เลขประถมปีที่ ๒

— เลข ๑๑ —

คำอธิบายวิธี คุณ อย่าง ง่าย

๑. ชั้นแรก ให้ครู ทำใบไม้หรือไม้ขีดไฟหรือเมล็ด
ผลไม้มา ๑๔ เมล็ด ถ้าให้นักเรียนมีถ้วยทุกคนหนึ่งถ้วย ครู
แยกเมล็ด ออกเป็น ๔ กอง กองละ ๒ เมล็ด (และเขียนเลข
ต่อไปนี้บนกระดานดำ) แล้วถามให้นักเรียนตอบว่า กอง ๑
มี ๒ เมล็ด คือเลข ๒ แล้วให้นักเรียนไขว้บน กระดานดำ
นี้ ครู รวมเมล็ดกันเข้าที่ละ กอง รวม ๔ กอง แล้ว
ให้นักเรียนดูเลขบน กระดานดำนี้ว่า ๔ แต่ต้อง ถามให้
นักเรียนคิด คอยตัวเอง และเขียนเลข ๒ ลง ต่อท้ายเครื่อง
หมาย =

๒
๒ + ๒
๒ + ๒ + ๒
๒ + ๒ + ๒ + ๒
๒ + ๒ + ๒ + ๒ + ๒

คือ ๒ หัก ๒ =
.. ๒ สองหกล =
.. ๒ สามหกล =
.. ๒ สี่หกล =
.. ๒ ห้าหกล =

๒

เลข ประถมปีที่ ๒

๒ + ๒ + ๒ + ๒ + ๒ + ๒

คือ ๒ หก คน =

๒ + ๒ + ๒ + ๒ + ๒ + ๒ + ๒

,, ๒ เจ็ด คน =

๒ + ๒ + ๒ + ๒ + ๒ + ๒ + ๒ + ๒

,, ๒ แปด คน =

๒ + ๒ + ๒ + ๒ + ๒ + ๒ + ๒ + ๒ + ๒

,, ๒ เก้า คน =

๒. คราวนี้ให้ครูเขียนเลขก่อนไปสี่ลงอีกข้างตาก และอธิบายให้รู้ว่าเลขที่เขียนใหม่ คือเลขข้างบนที่เขียนให้สั้นเข้า เครื่องหมาย อย่างนี้ $\times$ เรียกว่า เครื่องหมายคูณ เมื่อถึงวิธีคูณ ก็คือวิธีบวก อย่างสั้น และใช้ของจริง กองละ ๒ หิน หักเป็นท่อน ๆ ให้เด็กเขียนดูด้วย

๒ $\times$ ๑ คือ ๒ หนึ่งกอง หรือ ๒ หนึ่งคน = ๒๒ $\times$ ๒ ,, ๒ สองกอง ,, ๒ สองคน = ๔๒ $\times$ ๓ ,, ๒ สามกอง ,, ๒ สามคน = ๖๒ $\times$ ๔ ,, ๒ สี่กอง ,, ๒ สี่คน = ๘๒ $\times$ ๕ ,, ๒ ห้ากอง ,, ๒ ห้าคน = ๑๐๒ $\times$ ๖ ,, ๒ หกกอง ,, ๒ หกคน = ๑๒๒ $\times$ ๗ ,, ๒ เจ็ดกอง ,, ๒ เจ็ดคน = ๑๔๒ $\times$ ๘ ,, ๒ แปดกอง ,, ๒ แปดคน = ๑๖๒ $\times$ ๙ ,, ๒ เก้ากอง ,, ๒ เก้าคน = ๑๘

คำอธิบาย วิธี คูณ อย่างง่าย

๓

๓. อธิบายให้รู้ว่า วิธี บวก อย่างสั้น คือวิธี คูณ

จำนวน ที่เอามาบวก ต้องมีเลขเท่า ๆ กัน แล้วครู จึง ตั้ง
เป็นสูตรคูณบอกให้นักเรียน ท่องให้จำได้ ดังนี้

๒ คูณ ๑	เป็น ๒	๒ คูณ ๖	เป็น ๑๒
๒ คูณ ๒	เป็น ๔	๒ คูณ ๗	เป็น ๑๔
๒ คูณ ๓	เป็น ๖	๒ คูณ ๘	เป็น ๑๖
๒ คูณ ๔	เป็น ๘	๒ คูณ ๙	เป็น ๑๘
๒ คูณ ๕	เป็น ๑๐		

๔. เมื่อ นักเรียน ท่อง จำได้แล้ว ให้ทำแบบฝึกหัด

ต่อไปนี้ในใจ และ คอย ปรอด เป่า

แบบฝึกหัด ที่ ๑

- (๑) ๒ คูณ ๓ เป็นเท่าไร?
- (๒) ๒ คูณ ๔ เป็นเท่าไร?
- (๓) ๒ คูณ ๕ เป็นเท่าไร?
- (๔) ๒ คูณ ๖ เป็นเท่าไร?
- (๕) ๒ คูณ ๗ เป็นเท่าไร?
- (๖) ๒ คูณ ๘ เป็นเท่าไร?
- (๗) ๒ คูณ ๙ เป็นเท่าไร?

- (๘) ๒ เก้าหม เป็นเท่าไร?
- (๙) กิเลสแห่งหนึ่ง ๒ สทวงค์ ถ้า ๗ แห่ง เป็นเท่าไร?
- (๑๐) กระดาษแผ่นละ ๒ สทวงค์ ถ้า ๖ แผ่น เป็นเท่าไร?
- (๑๑) เกิด ๕ คน มีสทวงค์สิบคนละ ๒ อัน รวมทั้ง ๕ คน มีกี่อัน?
- (๑๒) ซื่อสมุกไหลละ ๒ สติง ถ้าซื่อมา ๗ ไหลจะเป็นกี่สติง?
- (๑๓) เสื้อลูกเสื้อราคาตัวละ ๒ บาท ถ้าเสื้อ ๖ ตัวจะเป็นราคาเท่าไร?
- (๑๔) ขายลูกหินไป ๘ ลูก ราคาลูกละ ๒ สทวงค์ ขายหมดจะได้สทวงค์เท่าไร?
- (๑๕) เกิด มีมือคนละ ๒ มือ เกิด ๘ คนจะมีกี่มือ?
- (๑๖) ลูกหินลูกละ ๒ สทวงค์ ถ้าลูกหิน ๗ ลูกจะเป็นกี่สทวงค์?
- (๑๗) โทะหัวหนึ่งมี ๒ ตั๊กซึก ถ้า ๕ โทะจะมีกี่ตั๊กซึก?
- (๑๘) เว็ไร สทวงค์ หากเกิดคนละ ๒ สทวงค์ ถ้าเว็บไรไก่อ ๘ คนจะได้กี่สทวงค์?

วิธี ทำเลขคุณ อย่างง่าย

๕

(๑๙) ถึงใบหนึ่ง มีคู่หัว ๒ คู่ ถ้ามีถึง ๗ ถึง ๘ มีกี่คู่

(๒๐) มีวงเท้าอยู่ ๔ คู่ จะเป็นกี่ข้าง?

๕. ครูควรให้นักเรียนท่องสูตรคูณที่เรียนมาแล้ว วันละ ๕ หรือ ๑๐ นาที ทุก ๆ วัน ภายหลังเลิกเรียน หรือ ก่อนเวลาเลิกเรียนแล้ว

— ๖๖๑๕๙ —

วิธี ทำเลข คุณ อย่างง่าย

๑. เมื่อให้นักเรียนท่องสูตรคูณ มาตรา ๒ ให้ทุกคนแล้ว ให้ลงมือสอนวิธีคูณด้วย ๒ ดังต่อไปนี้

ตัวอย่างที่ ๑ $๔๔ \times ๒ = ?$

ขั้นที่ ๑ ให้เขียนดังนี้ ๔๔ หรือ ๔๔×๒

ขั้นที่ ๒

$๒ \times ๔ = ๘$ ให้เขียนเลข ๘ ลงดังนี้

๘	๔
๘	๒

๖

เลขประจำปีที่ ๒

ชั้นที่ ๓

๒ × ๘ = ๑๖ ให้ลงเลข ๑๖ กัน

๘	๔
	๒
๑๖	๘

ตอบ ๘๔ × ๒ = ๑๖๘

ตัวอย่างที่ ๒

๑๓๔ × ๒ = ?

ชั้นที่ ๑

๒ × ๔ = ๘

เขียน ๘ ลงกัน

๑	๓	๔
		๒
		๘

ชั้นที่ ๒

๒ × ๓ = ๖

๑	๓	๔
		๒
	๖	๘

วิธีทำเลขคูณ อย่างง่าย

๘๗

ขั้นที่ ๓

$$๒ \times ๑ = ๒$$

๑	๓	๔
๒	๖	๘

ตอบ $๑๓๔ \times ๒ = ๒๖๘$

๒. ตัวอย่าง ที่ทำให้ฝึกเขียนคูณ ถ้าฝึกเขียนยังไม่
เข้าใจ ทุกคน ควร ทำ และ อธิบาย ซ้ำ เหนือกว่า จะเข้าใจ ทุกคน
แล้วให้ ทำแบบฝึกหัด ต่อไปนี้

แบบฝึกหัดที่ ๒

- | | |
|----------------------|-----------------------|
| (๑) $๒๔ \times ๒ =$ | (๘) $๑๐๔ \times ๒ =$ |
| (๒) $๔๗๓ \times ๒ =$ | (๙) $๑๒๓ \times ๒ =$ |
| (๓) $๓๔ \times ๒ =$ | (๑๐) $๓๔๒ \times ๒ =$ |
| (๔) $๖๒ \times ๒ =$ | (๑๑) $๔๓๓ \times ๒ =$ |
| (๕) $๔๑ \times ๒ =$ | (๑๒) $๔๔๐ \times ๒ =$ |
| (๖) $๕๔ \times ๒ =$ | (๑๓) $๒๓๔ \times ๒ =$ |
| (๗) $๗๒ \times ๒ =$ | (๑๔) $๒๔๔ \times ๒ =$ |

(๑๕) หมึก กระปุก หนึ่ง ราคา ๓๔ บาท ถ้า ๒ กระปุก
เป็นเท่าไร ?

- (๑๖) หินสีเอ้เต็ม หินงา ๗๔ สี่ทางก็ ถ้า ๒ เอ้
เป็นเท่าไร?
- (๑๗) ความ ๒ ตัว รากา ตัวละ ๘๓ บาท รวมทั้งหมด
เป็นเท่าไร?
- (๑๘) หินสีเอ้ ๒ เอ้ ๗ ละเท่า ๆ กัน เอ้หนึ่ง มี ๗๒ หิน
ทั้ง ๒ เอ้ จะมี หินกี่ หิน?
- (๑๙) คน ๒ ค่าย มีคนเท่า ๆ กัน ค่ายละ ๓๔๒ คน
รวมทั้งหมด จะมีกี่คน?
- (๒๐) ชาวภาคหนึ่ง ชายขาว ๒ วัน วันละ ๒๐๔ สัก
ใบ ๒ วัน จะขาย ขาวได้กี่ สัก?
- (๒๑) สวน ๒ ขน ปลูกกล้วย ขนละ ๑๓๔ ต้น รวม
ทั้งหมดจะเป็น กล้วย กี่ ต้น?
- (๒๒) น้ำแข็ง ๒ ตัว รากา ตัวละ ๒๓๓ บาท น้ำทั้ง
๒ ตัวนี้ จะเป็น รากาเท่าไร?
- (๒๓) พุทรา ๒ กอง กองละเท่า ๆ กัน คือ กองละ ๑๔๒ ผล
รวมทั้งหมดมี พุทรา กี่ ผล?
- (๒๔) สมุก ๒ เอ้ เท่า ๆ กัน เอ้หนึ่ง มี ๒๒๓ ใบ รวม
๒ เอ้ นี้ มี ใบ กี่ ใบ?

คำอธิบายวิธี ทำเลข คูณด้วย ๒ (ก่อ)

๑. ให้ครู ลง มือ สอน ทั้ง ตัวอย่าง ก่อ ไปนี้ ซึ่ง ยาก
ซึ่งกว่า บท ก่อน
ตัวอย่างที่ ๑

$$๓๙ \times ๒ = ?$$

ขั้นที่ ๑

$$๒ \times ๙ = ๑๘$$

๓	๙
	๒
๑	๘

ให้ลงเลข ๑๘ (คือ ๑๐ + ๘)

ขั้นที่ ๒ $๒ \times ๓ = ๖$ (คือ หกสิบ) ตัว ๖ นี้ จะ
เขียนลงที่เคียว ยังไม่ได้ เพราะใน ขั้นที่ ๑ มี ห้าสิบ เพิ่ม
เข้ามา จะ ต้อง เอา ๖ สิบ บวก กับ ๑ สิบ เดิม ก่อน ทั้งนี้
 $๖ + ๑ = ๗$ แล้ว เขียนลง

๓	๙
	๒
๖ + ๑	๘
๗	๘

คือ

๓	๙
	๒
๗	๘

$$\text{ตอบ } ๓๙ \times ๒ = ๗๘$$

๑๐

เลข ยี่สิบแปด คูณ ๒

ตัวอย่างที่ ๒

$$๕๘ \times ๒ = ?$$

ขั้นที่ ๑

$$๒ \times ๘ = ๑๖$$

๕	๘
	๑๖
๑	๖

ขั้นที่ ๒

$$๒ \times ๕ = ๑๐$$

๕	๘
	๑๖
๑๐ + ๑	๖
๑๑	๖

๕	๘
	๑๖
๑๑	๖

$$๕๘ \times ๒ = ๑๑๖$$

ตัวอย่างที่ ๓

$$๖๗ \times ๒ = ?$$

ขั้นที่ ๑

$$๒ \times ๗ = ๑๔$$

๖	๗
	๑๔
๑	๔

คำอธิบายวิธีทำเลขคูณด้วย ๒

๑๑

ขั้นที่ ๒

$๖ \times ๒ = ๑๒$	<table style="border-collapse: collapse;"> <tr><td style="border-right: 1px solid black; padding: 0 5px;">๖</td><td style="padding: 0 5px;">๗</td></tr> <tr><td style="border-right: 1px solid black; padding: 0 5px;"></td><td style="padding: 0 5px;">๒</td></tr> <tr><td style="border-right: 1px solid black; padding: 0 5px;">๑๒</td><td style="padding: 0 5px;">๔</td></tr> <tr><td style="border-right: 1px solid black; padding: 0 5px;">๑๓</td><td style="padding: 0 5px;">๔</td></tr> </table>	๖	๗		๒	๑๒	๔	๑๓	๔	กับ	<table style="border-collapse: collapse;"> <tr><td style="border-right: 1px solid black; padding: 0 5px;">๖</td><td style="padding: 0 5px;">๗</td></tr> <tr><td style="border-right: 1px solid black; padding: 0 5px;"></td><td style="padding: 0 5px;">๒</td></tr> <tr><td style="border-right: 1px solid black; padding: 0 5px;">๑๓</td><td style="padding: 0 5px;">๔</td></tr> </table>	๖	๗		๒	๑๓	๔
๖	๗																
	๒																
๑๒	๔																
๑๓	๔																
๖	๗																
	๒																
๑๓	๔																

ตอบ $๖๗ \times ๒ = ๑๓๔$

๒. ถ้าฝึกเขียนยังไม่เข้าใจ ให้ทำและอธิบายซ้ำจนกว่าจะเข้าใจทุกตัว แล้วจึงได้ทำแบบฝึกหัดต่อไปนี้ แคบอย่าให้เลขหลักเกินกว่า ๙๙๙

แบบฝึกหัดที่ ๓

- | | |
|---|--|
| <p>(๑) $๔๔ \times ๒ =$</p> <p>(๒) $๖๗ \times ๒ =$</p> <p>(๓) $๕๐ \times ๒ =$</p> <p>(๔) $๘๖ \times ๒ =$</p> <p>(๕) $๙๕ \times ๒ =$</p> <p>(๖) $๕๖ \times ๒ =$</p> <p>(๗) $๖๘ \times ๒ =$</p> <p>(๘) $๖๖ \times ๒ =$</p> <p>(๙) $๓๖ \times ๒ =$</p> | <p>(๑๐) $๗๗ \times ๒ =$</p> <p>(๑๑) $๓๙ \times ๒ =$</p> <p>(๑๒) $๔๕ \times ๒ =$</p> <p>(๑๓) $๗๙ \times ๒ =$</p> <p>(๑๔) $๘๒ \times ๒ =$</p> <p>(๑๕) $๙๗ \times ๒ =$</p> <p>(๑๖) $๙๙ \times ๒ =$</p> <p>(๑๗) $๘๘ \times ๒ =$</p> <p>(๑๘) $๖๙ \times ๒ =$</p> |
|---|--|

(๑) ๕๖×๒ แล้วเอา ๓๕ บวก =

(๒) ๗๗×๒ .. ๖๘ .. =

(๓) ๖๘×๒ .. ๘๑ .. =

(๔) ๓๘×๒ แล้วบวก ด้วย ๗๓ =

(๕) ๗๓×๒ ๕๔ =

(๖) $๔๘ \times ๒ + ๓๘$ =

(๗) $๗๕ \times ๒ + ๑๓๖$ =

(๘) $๖๖ \times ๒ + ๘๐$ =

(๙) $๗๓ \times ๒ + ๑๓๘$ =

(๑๐) ๕๘×๒ แล้วเอา ๗๓ ลบ =

(๑๑) ๖๗×๒ .. ๖๕ .. =

(๑๒) ๔๘×๒ แล้วลบ ด้วย ๓๘ =

(๑๓) ๗๘×๒ ๑๐๘ =

(๑๔) $๖๓ \times ๒ - ๘๖$ =

(๑๕) $๘๘ \times ๒ - ๑๓๗$ =

(๑๖) $๘๖ \times ๒ - ๑๓๕$ =

(๑๗) $๘๘ \times ๒ - ๑๕๓$ =

คำอธิบายวิธีทำเลขकुณด้วย ๒

๑๓

(๑๘) $๖๘ \times ๒ + ๔๕ + ๓๒ =$

(๑๙) $๗๖ \times ๒ + ๑๒๐ + ๒๐๖ =$

(๒๐) $๕๙ \times ๒ + ๑๑๗ + ๓๓๒ =$

(๒๑) $๖๕ \times ๒ + ๑๕๒ - ๑๓๘ =$

(๒๒) $๙๕ \times ๒ + ๒๓๙ - ๒๔๖ =$

(๒๓) $๘๗ \times ๒ + ๔๐๕ - ๒๑๖ =$

(๒๔) $๗๙ \times ๒ - ๘๙ + ๑๒๕ =$

(๒๕) $๘๖ \times ๒ - ๑๒๗ + ๙๕ =$

(๒๖) $๗๘ \times ๒ - ๙๙ + ๔๖ =$

(๒๗) $๙๘ \times ๒ - ๑๒๘ + ๓๑๒ =$

(๒๘) ห้างซื้อ ๒ ถ่ม ถ่มละเท่า ๆ กัน ถ่ม ๑ มี ๙๘ หน้า
รวมทั้ง ๒ ถ่ม มีกี่หน้า ?

(๒๙) นั้ไปค้าจ้าง ๒ วัน วันละ ๗๘ สตางค์ พี่ให้นั้
อีก ๘๐ สตางค์ รวมเข้แก่ี สตางค์ ?

(๓๐) ส้ม ๒ กอง กองละเท่า ๆ กัน กองหนึ่งมี ๘๖ ผล
รวมเข้แก่ีกับยวกัน แล้วเข้มาเกิยลงอีก ๑๓๓ ผล
รวมทั้งห้มคเข้แก่ี ผล ?

(๓๑) วัว ๒ ตัวราคาตัวละ ๕๙ บาท ควายตัว ๑ ราคา

๘๘ บาท มีตัว ๑ ราคา ๑๒๓ บาท รวมราคา
สี่ตัวทั้ง ๓ อย่าง เป็นเงินเท่าไร ?

- (๓๒) ในโรงเรียนหนึ่ง นักเรียนชั้น ประถมปีที่ ๑ มี ๒
ห้อง ห้องละ ๔๘ คน ชั้นประถมปีที่ ๒ มี ๕๕ คน ชั้น
ปีที่ ๓ มี ๓๘ คน รวมทั้งโรงเรียนมีนักเรียนเท่าไร ?
- (๓๓) ส้ม ๒ กระบุง กระบุงละ ๘๑ ผล อีกกระบุง ๑
มี ๑๑๘ ผล แล้วเขาเข้าป้อนทั้ง ๓ กระบุง ทั่ว
ๆ เห็นหน้าเสียบ ๑๕๕ ผล จะเหลือส้มกี่เท่าไร ?
- (๓๔) ข้าพเจ้ามีควาย ๒ ตัว วัว ๒ ตัว ม้า ๒ ตัว ทั่ว
ๆ ทั่วละ ๘๕ บาท วัวทั่วละ ๕๔ บาท ม้า
ทั่วละ ๑๓๘ บาท ภายหลังม้าตายเสียทั่ว ๑
ตัว ที่ยังเหลืออยู่นั้นคิดเป็นราคาเท่าไร ?
- (๓๕) เกษิงเขี้ยว ๕๒ ตัว ตัวหนึ่งใช้วันละ ๑ ฟอง
เมื่อเขี้ยวมาไ้ ๒ วัน จึงได้ใช้ทั้งหมก นั้นเขามาใส่
กระบอกไว้ แต่ในกระบอกนั้น มีใช้ อยู่แล้ว ๑๑๑ ฟอง
รวมทั้งหมกเป็นใช้กี่ฟอง ?
- (๓๖) สวน ๒ ขนมี มะพร้าว ขนละ ๘๕ ถัง แล้วปลูก
ใหม่อีก ๗๔ ถัง แต่ภายหลังตายเสีย ๔๘ ถัง
ทั้งนี้ จะยังเหลือ มี มะพร้าว ทั้ง หมกเท่าไร ?

(๓๗) ก. มีสมุท ๒ เถ่ม เถ่มละ ๗๕ หน้า ข. มีสมุท ๒ เถ่ม เถ่มละ ๔๖ หน้า ค. มีสมุท ๒ เถ่ม เถ่มละ ๖๗ หน้า รวมสมุททั้งหมดกี่หน้า ?

หมายเหตุ

ครูควรให้นักเรียนท่องสูตรคูณ ที่เรียนมาแล้ววันละ ๕ หรือ ๑๐ นาที ทุก ๆ วัน ก่อนเวลาเลิกเรียนหรือต่อจากเวลาเลิกเรียนแล้ว



คำอธิบายวิธีคูณด้วย ๓

๑. ให้ครูเขียนเลขเหล่านี้ ลงบนกระดาษดำ แล้วถามให้นักเรียนตอบโดยลำพังตนเอง และหาของจริงมารวมให้นักเรียนดูเป็นหล ๆ ด้วย เมื่อนักเรียนตอบถูกแล้ว ให้เขียนลงข้างท้ายที่กระดาษดำ ดังนี้

๓	คือ ๓ ครั้ง ๓ =
๓ + ๓	.. ๓ สอง ๓ =
๓ + ๓ + ๓	.. ๓ สาม ๓ =
๓ + ๓ + ๓ + ๓	.. ๓ สี่ ๓ =
๓ + ๓ + ๓ + ๓ + ๓	.. ๓ ห้า ๓ =
๓ + ๓ + ๓ + ๓ + ๓ + ๓	.. ๓ หก ๓ =

๓+๓+๓+๓+๓+๓+๓	คือ ๓ เจ็ดคน =
๓+๓+๓+๓+๓+๓+๓+๓	.. ๓ แปดคน =
๓+๓+๓+๓+๓+๓+๓+๓+๓	.. ๓ เก้าคน =

๒. ครั้นแล้ว ให้ครู เขียนลง อีก ค้างหาง ทั้ง ท่อไป ให้
แล้วใช้ชื่อจริง หักเป็น คน ๆ ให้เด็กเขียนดูด้วย

๓ X ๑	(คือ ๓ หนึ่งคน) =	๓
๓ X ๒	(คือ ๓ สองคน) =	๖
๓ X ๓	(คือ ๓ สามคน) =	๙
๓ X ๔	(คือ ๓ สี่คน) =	๑๒
๓ X ๕	(คือ ๓ ห้าคน) =	๑๕
๓ X ๖	(คือ ๓ หกคน) =	๑๘
๓ X ๗	(คือ ๓ เจ็ดคน) =	๒๑
๓ X ๘	(คือ ๓ แปดคน) =	๒๔
๓ X ๙	(คือ ๓ เก้าคน) =	๒๗

๓. ให้เด็กเขียน ท่อของ สุนัขคุณ มาตรา ๓ ท่อไป ให้จำได้
ทุก ๆ คน

๓ คุณ ๑	เขียน ๓	๓ คุณ ๔	เขียน ๑๒
๓ คุณ ๒	เขียน ๖	๓ คุณ ๕	เขียน ๑๕
๓ คุณ ๓	เขียน ๙	๓ คุณ ๖	เขียน ๑๘

๓ คูณ ๗ เป็น ๒๑ | ๓ คูณ ๙ เป็น ๒๗

๓ คูณ ๘ เป็น ๒๔

๔. เมื่อฝึกเขียนท่องสูตรคูณมาตรา ๓ นี้จำได้ขึ้นใจแล้ว ให้ทำแบบฝึกหัดเลขในใจ และคอยปากเปล่าดังต่อไปนี้

แบบฝึกหัดที่ ๕

- (๑) ๓ คูณ ๔ เป็นเท่าไร ?
- (๒) ๓ คูณ ๖ เป็นเท่าไร ?
- (๓) ๓ คูณ ๕ เป็นเท่าไร ?
- (๔) ๓ คูณ ๙ เป็นเท่าไร ?
- (๕) ๓ คูณ ๗ เป็นเท่าไร ?
- (๖) ๓ ห้าหม เป็นเท่าไร ?
- (๗) ๓ แปดหม เป็นเท่าไร ?
- (๘) ๓ เจ็ดหม เป็นเท่าไร ?
- (๙) คำมปากกาอันละ ๓ สดางค์ ถ้า ๗ อันจะเป็นเท่าไร ?
- (๑๐) บิคาแดงสดางค์ให้บุตร ๕ คน ๆ ละ ๓ สดางค์ ะ
สิ้นสดางค์กี่สดางค์ ?

- (๑๑) กิเลสหนึ่ง หัก ๓ สทวงค์ ถ้าซื้อมา ๙ แห่ง
จะสิ้นสทวงค์กี่สทวงค์?
- (๑๒) ทางตรง ลูกเสือ ข้างที่ วาภา ทิว ๓ บาท ถ้ามี
ทางตรง ๖ ทิว จะเป็น วาภาเท่าไร?
- (๑๓) เกิดคนหนึ่ง เกือบ สทวงค์ ที่เกิดจาก ช้องกินไว้ได้ วันละ
๓ สทวงค์ ถ้าเก็บอยู่ ๘ วัน จะให้ สทวงค์ เท่าไร?
- (๑๔) ซื้อ หักซื้อมา ๙ เล่ม วาภาเล่มละ ๓ สทิง ทั้ง
หมดกันเป็นกี่สทิง?
- (๑๕) เกิดคนหนึ่ง ทักน้ำไว้ ใช้วันละ ๓ ถวายของ ถักอยู่
๘ วัน จะให้น้ำกี่ถวายของ?
- (๑๖) มีเชือก อยู่ ๙ ท่อน ยาวท่อนละ ๓ วา ถ้าเอา
มาทอกันเข้า จะได้ยาวกี่วา?
- (๑๗) เกิด ๖ คน มีสทวงค์คนละ ๓ สทวงค์ ถ้าเอา
มารวมกันเข้า จะเป็นกี่สทวงค์?
- (๑๘) นายแดงเขียนหนังสือได้วันละ ๓ หน้า ถ้าเขียน
อยู่ ๕ วัน จะได้กี่หน้า?
- (๑๙) มีเรือนอยู่ ๓ หลัง จะขาย วาภาหลังละ ๔ ชั่ง
เมื่อขายไปหมดแล้ว จะได้เงินกี่ชั่ง?

(๒๐) รถคันหนึ่งบรรทุกคนได้ ๙ คน ถ้ารถชนิดนี้มี
อยู่ ๓ คัน จะบรรทุกคนได้กี่คน?

๕. เมื่อนักเรียนตอบปากเปล่าก็ถามแบบฝึกหัดข้าง
บนนี้แล้ว ก็ให้ลงมือสอนบนกระดานดำ ดังต่อไปนี้
ตัวอย่างที่ ๑

$$๓๙ \times ๓ = ?$$

๓ × ๙ = ๒๗	๓	๙		๓๙
๓ × ๓ = ๙	๓	๓		๓
	๙ + ๒	๗	คือ	๑๑๗
	๑๑	๗		๑๑๗

ตอบ $๓๙ \times ๓ = \underline{๑๑๗}$

ตัวอย่างที่ ๒

$$๔๕ \times ๓ = ?$$

๓ × ๕ = ๑๕	๔	๕		๔๕
๓ × ๔ = ๑๒	๓	๓		๓
	๑๒ + ๑	๕	คือ	๑๓๕
	๑๓	๕		๑๓๕

ตอบ $๔๕ \times ๓ = \underline{๑๓๕}$

๖. ให้ครูอธิบายและหาตัวอย่างอื่น ๆ มาทำให้นักเรียน
 ศึกษาลาย ๆ เทียบจนเข้าใจไว้ที่ทุกคน แต่อย่าให้มีเลขหลัก
 มากกว่า ๙๙๙ แล้วให้ทำแบบฝึกหัดต่อไปนี้

แบบฝึกหัดที่ ๖

(๑) ๒๒ X ๓ =	(๑๓) ๖๗ X ๓ =
(๒) ๓๕ X ๓ =	(๑๔) ๔๘ X ๓ =
(๓) ๑๔ X ๓ =	(๑๕) ๕๖ X ๓ =
(๔) ๗๙ X ๓ =	(๑๖) ๑๐๑ X ๓ =
(๕) ๑๑๑ X ๓ =	(๑๗) ๑๐๘ X ๓ =
(๖) ๑๐๕ X ๓ =	(๑๘) ๙๓ X ๓ =
(๗) ๔๕ X ๓ =	(๑๙) ๖๙ X ๓ =
(๘) ๒๗ X ๓ =	(๒๐) ๗๗ X ๓ =
(๙) ๑๙ X ๓ =	(๒๑) ๖๘ X ๓ =
(๑๐) ๖๕ X ๓ =	(๒๒) ๕๙ X ๓ =
(๑๑) ๒๙ X ๓ =	(๒๓) ๗๔ X ๓ =
(๑๒) ๖๔ X ๓ =	(๒๔) ๘๗ X ๓ =

๗. ครูควรให้นักเรียนท่องสูตรคูณมาคร่ำครวญ ๆ ที่เรียน
 มาแล้ว วันละ ๕ หรือ ๑๐ นาทีทุก ๆ วันก่อนเวลาเลิก
 เรียน หรือก่อนพักเวลาเลิกเรียนแล้ว

คำอธิบายวิธีคูณ

๑. ให้ครูลงมือสอน ทั้งตัวอย่างต่อไปนี้

$$๒ \times ๓ \text{ เท่ากับ } ๓ \times ๒ \text{ คือ } ๖$$

$$๒ \times ๔ \text{ เท่ากับ } ๔ \times ๒ \text{ คือ } ๘$$

$$๒ \times ๖ \text{ เท่ากับ } ๖ \times ๒ \text{ คือ } ๑๒$$

$$๓ \times ๔ \text{ เท่ากับ } ๔ \times ๓ \text{ คือ } ๑๒$$

$$๓ \times ๕ \text{ เท่ากับ } ๕ \times ๓ \text{ คือ } ๑๕$$

๒. แล้วครูชี้ให้เห็นว่า เป็นความจริงทั้งนี้

$$๒ \times ๓ \text{ คือ } ๒ + ๒ + ๒ = ๖$$

$$๒ \times ๔ \text{ คือ } ๒ + ๒ + ๒ + ๒ = ๘$$

$$๒ \times ๖ \text{ คือ } ๒ + ๒ + ๒ + ๒ + ๒ + ๒ = ๑๒$$

$$\text{เพราะฉะนั้น } ๒ \times ๓ = ๓ \times ๒.$$

$$๓ \times ๔ = ๓ + ๓ + ๓ + ๓ = ๑๒$$

$$๓ \times ๕ = ๓ + ๓ + ๓ + ๓ + ๓ = ๑๕$$

และ

$$๔ \times ๓ = ๔ + ๔ + ๔ = ๑๒$$

$$๕ \times ๓ = ๕ + ๕ + ๕ = ๑๕$$

$$\text{เพราะฉะนั้น } ๓ \times ๔ = ๔ \times ๓$$

$$\text{และ } ๓ \times ๕ = ๕ \times ๓$$

๓. ค่อยไปนี้ ให้ครูถามนักเรียนเป็นเลขในใจ ได้
คอบปากเปล่า.

- (๑) ๒×๔ เท่ากับอะไร? (ให้ได้รับคอบว่า ๔×๒)
 (๒) ๒×๕ ๕×๒
 (๓) ๒×๗ ๗×๒
 (๔) ๓×๖ ๖×๓
 (๕) ๓×๘ ๘×๓
 (๖) ๓×๗ ๗×๓
 (๗) ๓×๙ ๙×๓

๔. แล้วให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดถึง ค่อยไปนี้

แบบฝึกหัดที่ ๗

- | | |
|-------------------------------|--------------------------------|
| (๑) ๕×๒ เท่ากับอะไร? | (๘) ๕×๓ (เท่ากันหรือ) |
| (๒) ๗×๒ | (๙) ๗×๓ |
| (๓) ๙×๒ | (๑๐) ๙×๓ |
| (๔) ๔×๒ | (๑๑) ๔×๓ |
| (๕) ๓×๒ | (๑๒) ๖×๓ |
| (๖) ๖×๒ | (๑๓) ๘×๓ |
| (๗) ๘×๒ | (๑๔) ๒×๓ |

คำอธิบายวิธีคูณด้วย ๔

๒๓

๕. ครูควรให้นักเรียน ชิม ของ สุกๆ ปรุง มาคราวต่าง ๆ
ที่นักเรียนมาแล้ว วันละ ๕ หรือ ๑๐ นาที ทุกวันก่อน
เวลาเลิกเรียน หรือ ต่อ จากเวลาเลิกเรียนแล้ว

— ๑๖๕ —

คำอธิบายวิธีคูณด้วย ๔

๑. ให้ครูเขียนเลขต่อไปนี้ ลงบนกระดานดำ แล้ว
ถามให้นักเรียน ตอบปากเปล่า. ให้จำจริงรวมให้เขียนขึ้น
ทุกตัว

๔	คือ ๔ หรือ ๒๒ =
๔ + ๔	.. ๔ หรือ ๒๒ =
๔ + ๔ + ๔	.. ๔ หรือ ๒๒ =
๔ + ๔ + ๔ + ๔	.. ๔ หรือ ๒๒ =
๔ + ๔ + ๔ + ๔ + ๔	.. ๔ หรือ ๒๒ =
๔ + ๔ + ๔ + ๔ + ๔ + ๔	.. ๔ หรือ ๒๒ =
๔ + ๔ + ๔ + ๔ + ๔ + ๔ + ๔	.. ๔ หรือ ๒๒ =
๔ + ๔ + ๔ + ๔ + ๔ + ๔ + ๔ + ๔	.. ๔ หรือ ๒๒ =
๔ + ๔ + ๔ + ๔ + ๔ + ๔ + ๔ + ๔ + ๔	.. ๔ หรือ ๒๒ =

๒. เมื่อ นักเรียน ตอบ ได้ และ เขียน เลข อีก ลง คณิตแล้ว

ให้เขียนเลขต่อไปนี้ลงข้างตาราง และใช้ข้อนี้เขียนทศ
ให้ฝึกเขียนทุกตัว

๔ X ๒	(คือ ๔ สองทศ)	= ๘
๔ X ๓	(คือ ๔ สามทศ)	= ๑๒
๔ X ๔	(คือ ๔ สี่ทศ)	= ๑๖
๔ X ๕	(คือ ๔ ห้าทศ)	= ๒๐
๔ X ๖	(คือ ๔ หกทศ)	= ๒๔
๔ X ๗	(คือ ๔ เจ็ดทศ)	= ๒๘
๔ X ๘	(คือ ๔ แปดทศ)	= ๓๒
๔ X ๙	(คือ ๔ เก้าทศ)	= ๓๖

๓. ให้ฝึกเขียนท่องสูตรคูณมาตรา ๔ นี้จนจำได้ทุก ๆ

คน

๔ X ๑	เขียน ๔	๔ X ๖	เขียน ๒๔
๔ X ๒	เขียน ๘	๔ X ๗	เขียน ๒๘
๔ X ๓	เขียน ๑๒	๔ X ๘	เขียน ๓๒
๔ X ๔	เขียน ๑๖	๔ X ๙	เขียน ๓๖
๔ X ๕	เขียน ๒๐		

๔. เมื่อฝึกเขียนท่องสูตรคูณนี้จนชำนาญแล้ว
ให้ทำแบบฝึกหัดเลขในใจ และ ทอย ปากเปล่า ดังนี้

แบบฝึกหัดที่ ๘

- (๑) ๔ คูณ ๕ เป็นเท่าไร?
- (๒) ๔ คูณ ๓ เป็นเท่าไร?
- (๓) ๔ คูณ ๖ เป็นเท่าไร?
- (๔) ๔ คูณ ๗ เป็นเท่าไร?
- (๕) ๔ คูณ ๘ เป็นเท่าไร?
- (๖) ๔ คูณ ๙ เป็นเท่าไร?
- (๗) ๔ คูณ ๔ เป็นเท่าไร?
- (๘) ๔ เจ็ดหม เป็นเท่าไร?
- (๙) ๔ หกหม เป็นเท่าไร?
- (๑๐) ๔ เก้าหม เป็นเท่าไร?
- (๑๑) กลัวย หวีละ ๔ สี่ทางค์ กลัวย ๗ หวีเป็นกี่สี่ทางค์?
- (๑๒) กินสอแท่งละ ๔ สี่ทางค์ มีกินสอ ๔ แท่งเป็น
กี่สี่ทางค์?
- (๑๓) ไต่ตัวหนึ่งมีขา ๔ ขา ถ้าไต่ชะมดที่มี ๖ ขา
จะเป็นกี่ขา?
- (๑๔) มีบาท ๔ ไร่ ขายไปไร่ละ ๖ ไร่ จะได้เงินกี่ไร่?

(๑๕) เด็กคนหนึ่งขายของไปขายได้วันละ ๔ เที้ยว ถ้าขายครบ ๕ วัน จะได้กี่เที้ยว?

(๑๖) ขาอมะม่วงไป ๔ ผล ราคาผลละ ๔ สตางค์ ทั้งหมดจะจ่ายเงินกี่สตางค์?

(๑๗) ไม้พลอง ถูกเลื่อยยาวอันละ ๔ ศอก ถ้าเอา ค่อยๆ เข้า ๗ อัน จะได้ยาวกี่ศอก?

(๑๘) น้ำ ๖ ถัง จะมีกี่ลิตร?

(๑๙) หัอง ๆ หนึ่งมี ๔ หน้าต่าง ๔ หัอง จะมีกี่หน้าต่าง?

(๒๐) มีมะพร้าว อยู่ ๗ กอง ๆ ละ ๔ ผล รวมหมดเป็นกี่ผล?

๕. เมื่อนักเรียน ทบทวนแล้วจากแบบฝึกหัดนี้ ได้คำสั่ง
ทุกคนแล้ว ก็ให้ลงมือสละนบนกระดานดำ ดังนี้
ตัวอย่างที่ ๑

$$๓๖ \times ๓ = ?$$

$$๔ \times ๙ = ๓๖$$

$$๔ \times ๓ = ๑๒$$

๓	๙	๓๖
๑๒	๓	๑๒
๓๖ + ๓	๖	๑๙๘

ตอบ $๓๖ \times ๓ = ๑๐๘$

ตัวอย่างที่ ๒

$$๔๕ \times ๔ = ?$$

$$๕ \times ๕ = ๒๐$$

$$๔ \times ๔ = ๑๖$$

๔	๕
๔	๔
๓๒ + ๒	๐
๓๔	๐

๔๕
๔
๓๔๐

ตอบ $๔๕ \times ๔ = ๓๔๐$

๖. ให้ครูอธิบายและทำให้เด็กเวียนหุ้รอบแจ้ใจทีทุกๆ

คน และหาตัวอย่างอื่น ๆ มาทำให้เด็กอีกหลาย ๆ เทียวแก่

อย่าให้มีเลขหลักมากกว่า ๙๙๙๙ แล้วให้ทำแบบฝึกหัด

ดังต่อไปนี้

แบบฝึกหัดที่ ๗

(๑) $๒๒ \times ๔ =$

(๒) $๓๕ \times ๔ =$

(๓) $๑๔ \times ๔ =$

(๔) $๗๙ \times ๔ =$

(๕) $๑๑๑ \times ๔ =$

(๖) $๑๐๕ \times ๔ =$

(๗) $๔๕ \times ๔ =$

(๘) $๒๗ \times ๔ =$

(๙) $๑๙ \times ๔ =$

(๑๐) $๖๕ \times ๔ =$

(๑๑) $๗๒ \times ๔ =$

(๑๒) $๒๓ \times ๔ =$

(๑๓)	$๙๖ \times ๔ =$	(๑๙)	$๘๖ \times ๔ =$
(๑๔)	$๒๙ \times ๔ =$	(๒๐)	$๘๘ \times ๔ =$
(๑๕)	$๘๙ \times ๔ =$	(๒๑)	$๕๘ \times ๔ =$
(๑๖)	$๖๔ \times ๔ =$	(๒๒)	$๖๙ \times ๔ =$
(๑๗)	$๗๕ \times ๔ =$	(๒๓)	$๔๘ \times ๔ =$
(๑๘)	$๖๔ \times ๔ =$	(๒๔)	$๙๙ \times ๔ =$

๗. ครูควรให้นักเรียนท่องสูตรคูณ มาตราต่าง ๆ ที่
เรียนมาแล้ววันละ ๕ หรือ ๑๐ นาทีทุก ๆ วันก่อนเวลา
เลิกเรียน หรือก่อนจากเวลาเลิกเรียนแล้ว



คำอธิบายวิธีคูณด้วย ๕

๑. ให้ครูเขียนเลขต่อไปนี้ลงบน กระดาษดำ แล้ว
ถามให้นักเรียนนึก คอย ปาก เป่าว่า ห้าของ หวัง มา รวมได้
นักเรียนกี่ตัว

๕

๕ + ๕

๕ + ๕ + ๕

๕ + ๕ + ๕ + ๕

๕ + ๕ + ๕ + ๕ + ๕

คือ ๕ หักหนึ่ง =

,, ๕ สองคน =

,, ๕ สามคน =

,, ๕ สี่คน =

,, ๕ ห้าคน =

$๕ + ๕ + ๕ + ๕ + ๕ + ๕$	คือ ๕ หกคน =
$๕ + ๕ + ๕ + ๕ + ๕ + ๕ + ๕$	
$๕ + ๕ + ๕ + ๕ + ๕ + ๕ + ๕ + ๕$	
$๕ + ๕ + ๕ + ๕ + ๕ + ๕ + ๕ + ๕ + ๕$	

๒. เมื่อนักเรียน ทอยได้หมดแล้ว ให้เขียน ลงใหม่

อีก ดังนี้ ใช้ของจริงนับเป็น คน ๆ ให้นักเรียน คูด้วย,

๕×๑	(คือ ๕ หนึ่งคน)	=	๕
๕×๒	(,, ๕ สองคน)	=	๑๐
๕×๓	(,, ๕ สามคน)	=	๑๕
๕×๔	(,, ๕ สี่คน)	=	๒๐
๕×๕	(,, ๕ ห้าคน)	=	๒๕
๕×๖	(,, ๕ หกคน)	=	๓๐
๕×๗	(,, ๕ เจ็ดคน)	=	๓๕
๕×๘	(,, ๕ แปดคน)	=	๔๐
๕×๙	(,, ๕ เก้าคน)	=	๔๕

๓. แล้วให้นักเรียน ท่อง สูตรคูณ มาตรา ๕ นี้ จำไว้
ทุก ๆ คน.

๕ คูณ ๑	เป็น ๕		๕ คูณ ๓	เป็น ๑๕
๕ คูณ ๒	เป็น ๑๐		๕ คูณ ๔	เป็น ๒๐

๕	คูณ ๕	เป็น ๒๕	๕	คูณ ๘	เป็น ๔๐
๕	คูณ ๖	เป็น ๓๐	๕	คูณ ๙	เป็น ๔๕
๕	คูณ ๗	เป็น ๓๕			

๔. เมื่อ หัก เว้น ท้อง สูตรคูณนี้ เรา จำได้ ทุก ๆ คน แล้ว
ให้ ทำ ผูก หัก และ ในใจ และ ให้ คอย ปราม เปล่า กับ ก่อ โย นี

แบบฝึกหัดที่ ๑๐

- (๑) ๕ คูณ ๓ เป็น เท่าไร ?
- (๒) ๕ คูณ ๖ เป็น เท่าไร ?
- (๓) ๕ คูณ ๘ เป็น เท่าไร ?
- (๔) ๕ คูณ ๔ เป็น เท่าไร ?
- (๕) ๕ คูณ ๗ เป็น เท่าไร ?
- (๖) ๕ คูณ ๙ เป็น เท่าไร ?
- (๗) ๕ คูณ ๕ เป็น เท่าไร ?
- (๘) ๕ เก้า หก เป็น เท่าไร ?
- (๙) ๕ แปด หก เป็น เท่าไร ?
- (๑๐) พุทรา กระทั่ง ละ ๕ สดากก์ พุทรา ๖ กระทั่ง เป็น
กี่ สดากก์ ?

- (๑๑) ชายข้ามป่าดง ๕ ถ้าม ราคาก้ามละ ๕ สตางค์
จะได้เงินกี่สตางค์?
- (๑๒) เก๊กคน ๑ เกี่ยสตางค์ไว้วันละ ๕ สตางค์ เกี่ย
อยู่ ๘ วัน จะได้กี่สตางค์?
- (๑๓) มีแตงกวา ๕ ถอง ๆ ละเท่า ๆ กัน ถองหนึ่งมี
๘ ผล รวมทั้งหมดเป็นกี่ผล?
- (๑๔) สมุทหักเขื่อนไทรละ ๕ สลึง ถ้ามีสมุทหี ๖ ไทร
จะเป็นราคากี่สลึง?
- (๑๕) มีเชือก ๗ ท่อน ยาวเท่า ๆ กัน คือยาวท่อน
ละ ๕ วา ถ้าเอาท่อนเข้า จะได้เชือกยาวกี่วา?
- (๑๖) แรกส้มให้เก๊ก ๘ คนคน ละเท่า ๆ กัน คนหนึ่ง
ได้ ๕ ผล ทั้งให้เข้า ส้มกี่ผล?
- (๑๗) ข้าพเจ้าเขียนหนังสือไว้วันละ ๕ หน้า ถ้าเขียน
อยู่ ๘ วัน จะได้กี่หน้า?
- (๑๘) เก๊กคน ๑ มีกำลังจิ้ง รอยสนามไว้วันละ ๕ รอย
ถ้าวิ่งอยู่ ๕ วัน จะได้กี่รอย?

๕. แล้วให้ลงมือเขียนวิธีคูณด้วย ๕ ที่จะไม่ให้

ตัวอย่างที่ ๑

$$๓๘ \times ๕ = ?$$

$๕ \times ๘ = ๔๐$	๓	๘	๓๘
$๕ \times ๓ = ๑๕$		๕	๕
	$๑๕ + ๔$	๕	๑๙๕

ตอบ $๓๘ \times ๕ = \underline{๑๙๕}$

ตัวอย่างที่ ๒

$$๘๕ \times ๕ = ?$$

$๕ \times ๕ = ๒๕$	๘	๕	๘๕
$๕ \times ๘ = ๔๐$		๕	๕
	$๔๐ + ๒$	๕	๔๒๕

ตอบ $๘๕ \times ๕ = \underline{๔๒๕}$

๖. ให้ครูอธิบายและทำให้ดูหลายๆเที่ยว จนเด็กเริ่มเข้าใจทีละทุกคน แล้วให้ทำแบบฝึกหัดต่อไปนี้

แบบฝึกหัดที่ ๑๑

(๑) $๖๒ \times ๕ =$	(๔) $๗๘ \times ๕ =$
(๒) $๓๕ \times ๕ =$	(๕) $๑๑๑ \times ๕ =$
(๓) $๒๔ \times ๕ =$	(๖) $๑๐๔ \times ๕ =$

คำอธิบายวิธีคูณด้วย ๕

๓๓

$$(๗) \quad ๔๕ \times ๕ =$$

$$(๘) \quad ๒๗ \times ๕ =$$

$$(๙) \quad ๑๙ \times ๕ =$$

$$(๑๐) \quad ๖๕ \times ๕ =$$

$$(๑๑) \quad ๗๒ \times ๕ =$$

$$(๑๒) \quad ๒๐ \times ๕ =$$

$$(๑๓) \quad ๙๖ \times ๕ =$$

$$(๑๔) \quad ๒๙ \times ๕ =$$

$$(๑๕) \quad ๘๙ \times ๕ =$$

$$(๑๖) \quad ๖๔ \times ๕ =$$

$$(๑๗) \quad ๗๕ \times ๕ =$$

$$(๑๘) \quad ๖๖ \times ๕ =$$

$$(๑๙) \quad ๘๖ \times ๕ =$$

$$(๒๐) \quad ๘๘ \times ๕ =$$

$$(๒๑) \quad ๕๘ \times ๕ =$$

$$(๒๒) \quad ๖๙ \times ๕ =$$

$$(๒๓) \quad ๔๘ \times ๕ =$$

$$(๒๔) \quad ๗๓ \times ๕ =$$

$$(๒๕) \quad ๕๗ \times ๕ =$$

$$(๒๖) \quad ๙๙ \times ๕ =$$

แบบฝึกหัดที่ ๑๒

$$(๑) \quad ๘๗ \times ๓ \quad \text{แล้วบวกด้วย} \quad ๑.๑๖ =$$

$$(๒) \quad ๓๘ \times ๔ \quad \text{,,} \quad \text{,,} \quad ๙๕ =$$

$$(๓) \quad ๖๙ \times ๕ \quad \text{,,} \quad \text{,,} \quad ๘๙ =$$

$$(๔) \quad ๗๒ \times ๔ \quad \text{แล้วเอา} \quad ๑.๑๒ \quad \text{บวก} =$$

$$(๕) \quad ๔๗ \times ๕ \quad \text{,,} \quad \text{,,} \quad ๕๕ \quad \text{,,} =$$

$$(๖) \quad ๘๖ \times ๓ \quad \text{,,} \quad \text{,,} \quad ๑๐๖ \quad \text{,,} =$$

၈၄

လေ့ပြဌာန်းပုံစံ ၈

$$(၈) \quad ၄၄ \times ၄ + ၄၄ =$$

$$(၉) \quad ၅၅ \times ၈ + ၈၈ =$$

$$(၁၀) \quad ၆၆ \times ၂ + ၂၂ =$$

$$(၁၁) \quad ၇၇ \times ၄ + ၇၇ =$$

$$(၁၂) \quad ၈၈ \times ၈ + ၈၈ =$$

$$(၁၃) \quad ၉၉ \times ၄ \quad \text{သို့သော်} \quad ၉၉ \quad \text{လည်း} =$$

$$(၁၄) \quad ၁၀၀ \times ၂ \quad \text{,,} \quad ၁၀၂ \quad \text{,,} =$$

$$(၁၅) \quad ၁၀၀ \times ၈ \quad \text{,,} \quad ၁၀၈ \quad \text{,,} =$$

$$(၁၆) \quad ၁၀၀ \times ၄ \quad \text{သို့သော်} \quad ၁၀၄ \quad \text{လည်း} =$$

$$(၁၇) \quad ၁၀၀ \times ၂ \quad \text{,,} \quad ၁၀၂ =$$

$$(၁၈) \quad ၁၀၀ \times ၂ \quad \text{,,} \quad ၁၀၂ =$$

$$(၁၉) \quad ၁၀၀ \times ၂ - ၁၀၀ =$$

$$(၂၀) \quad ၁၀၀ \times ၄ - ၁၀၀ =$$

$$(၂၁) \quad ၁၀၀ \times ၈ - ၁၀၀ =$$

$$(၂၂) \quad ၁၀၀ \times ၂ - ၁၀၀ - ၁၀၀ =$$

$$(၂၃) \quad ၁၀၀ \times ၄ - ၁၀၀ - ၁၀၀ =$$

$$(၂၄) \quad ၁၀၀ \times ၈ - ၁၀၀ - ၁၀၀ =$$

$$(၂၅) \quad ၁၀၀ \times ၂ + ၁၀၀ + ၁၀၀ =$$

$$(๒๕) ๗๖ \times ๕ + ๘๓ - ๙๘ =$$

$$(๒๖) ๖๙ \times ๔ + ๖๘ - ๕๖ =$$

$$(๒๗) ๑๑๓ \times ๕ + ๑๑๘ - ๒๑๕ =$$

$$(๒๘) ๑๑๖ \times ๔ + ๑๙ - ๒๐๓ =$$

$$(๒๙) ๑๓๓ \times ๓ - ๑๐๙ + ๔๖ =$$

$$(๓๐) ๑๑๔ \times ๕ - ๑๓๕ + ๗๗ =$$

$$(๓๑) ๙๕ \times ๔ - ๒๔๘ - ๑๖ =$$

$$(๓๒) ๑๑๓ \times ๕ - ๒๔๖ - ๑๒๓ =$$

(๓๓) ทราบว่าหนึ่งมี ๕๘ ตัว อยากทราบว่าทราบทั้งหมกที่มีอีกกี่ตัว ?

(๓๔) บิณศอแห่งละ ๕ สทวงค์ มีบิณศออยู่ ๑๑๓ แห่ง แต่หักเสีย ๑๕ แห่ง บิณศอที่เหลือคือมีราคาเท่าใดสทวงค์ ?

(๓๕) บิณศาแรกสทวงค์ให้บุตรชาย ๓ คน คนละ ๖๕ สทวงค์ ให้บุตรหญิง ๔ คน คนละ ๖๙ สทวงค์ ดังนี้ รวมทั้งหมดแล้วสทวงค์กี่ สทวงค์ ?

(๓๖) นายมาเลี้ยงสุกรไว้ ๔ เล้า เล้าละ ๔๖ ตัว ต่อมาสุกรนั้นตายเสีย ๗๐ ตัว ภายหลังจึงซื้อมาเพิ่มอีก ๙๐ ตัวดังนี้ จะมีสุกรทั้งหมดเท่าไร ?

(๓๗) นายแดงซื้อควาย ๔ ตัว ราคาตัวละ ๘๒ บาท
ซื้อวัว ๓ ตัว ราคาตัวละ ๓๕ บาท ซื้อม้า ๕ ตัว
ราคาตัวละ ๑๐๓ บาท แต่ผู้ขายให้ยอมลดเงิน
ให้ ๕๙ บาททั้งนี้ จะต้องได้เงินค่าสัตว์ทั้งหมด
แก่ผู้ขายเท่าไร ?

(๓๘) ข้าพเจ้ามีข้าวเปลือกอยู่ ๔ เกวียน เกวียนหนึ่ง
๘๐ สัก แล้วข้าพเจ้าขายไปสักละ ๓ สักทั้งนี้
ถ้าขายหมด จะต้องได้เงินกี่สัก ?

(๓๙) มีกล้วยอยู่ ๔๒๖ หวี เอาลงบรรจุทุกเรือสำปั้น ๓ ลำ
ลำละ ๘๒ หวี จะเหลืออยู่อีกกี่หวี ?

(๔๐) ชายผู้หนึ่งเกี่ยวหญ้าไ้วันละ ๗๙ ฟ่อน เกี่ยวอยู่
ทั้งนี้ ๕ วัน ทอนหนึ่ง แล้วเกี่ยวไ้วันละ ๙๙ ฟ่อน
เกี่ยวอยู่ ๔ วัน แล้วขายส่งเป็นราคา ฟ่อนละ
๓ สตางค์ ทั้งนี้ จะไ้สตางค์กี่สตางค์ ?

๗. ครูควรให้นักเรียนท่องสูตรคูณที่เรียนมาแล้ววันละ
๕ หรือ ๑๐ นาทีทุก ๆ วันก่อนเวลาเลิกเรียนหรือก่อน
เวลาเลิกเรียนแล้ว

คำอธิบาย วิธี คณด้วย ๖

๑. ให้ครูเขียนเลขต่อไปนี้บนกระดานคำ แล้วถาม
ให้นักเรียน คิค ทอย ด้วย ปากเปล่า หาชองเรียงมารวมให้
นักเขียนทุกด้วย

๖	คือ ๖ หึ่งคน =
๖ + ๖	.. ๖ สองคน =
๖ + ๖ + ๖	.. ๖ สามคน =
๖ + ๖ + ๖ + ๖	.. ๖ สี่คน =
๖ + ๖ + ๖ + ๖ + ๖	.. ๖ ห้าคน =
๖ + ๖ + ๖ + ๖ + ๖ + ๖	.. ๖ หกคน =
๖ + ๖ + ๖ + ๖ + ๖ + ๖ + ๖	.. ๖ เจ็ดคน =
๖ + ๖ + ๖ + ๖ + ๖ + ๖ + ๖ + ๖	.. ๖ แปดคน =
๖ + ๖ + ๖ + ๖ + ๖ + ๖ + ๖ + ๖ + ๖	.. ๖ เก้าคน =

๒. ครั้นแล้วให้เขียน ลง อีกต่าง หาก ดังต่อไปนี้ ใช้
ของ เรียงกัน กับเขียนทุกๆ ให้นักเรียนทุกด้วย

๖ X ๑	(คือ ๖ หึ่งคน)	= ๖
๖ X ๒	(.. ๖ สองคน)	= ๑๒
๖ X ๓	(.. ๖ สามคน)	= ๑๘
๖ X ๔	(.. ๖ สี่คน)	= ๒๔

๓๘

เลข ประณัมปีที่ ๒

๖ × ๕	(คือ ๖ ห้าคน)	= ๓๐
๖ × ๖	(,, ๖ หกคน)	= ๓๖
๖ × ๗	(,, ๖ เจ็ดคน)	= ๔๒
๖ × ๘	(,, ๖ แปดคน)	= ๔๘
๖ × ๙	(,, ๖ เก้าคน)	= ๕๔

๓. แล้วให้นักเรียนท่องสูตรคูณ มาตรา ๖ ให้จำได้
ขึ้นใจทุก ๆ คน

๖ คูณ ๑	เป็น ๖	๖ คูณ ๖	เป็น ๓๖
๖ คูณ ๒	เป็น ๑๒	๖ คูณ ๗	เป็น ๔๒
๖ คูณ ๓	เป็น ๑๘	๖ คูณ ๘	เป็น ๔๘
๖ คูณ ๔	เป็น ๒๔	๖ คูณ ๙	เป็น ๕๔
๖ คูณ ๕	เป็น ๓๐		

๔. นักเรียนท่องสูตรคูณ จำได้ทุก ๆ คนแล้ว
ให้ทำแบบฝึกหัดเลขในใจดังต่อไปนี้.

แบบฝึกหัดที่ ๑๓

- (๑) ๖ คูณ ด้วย ๕ เป็น เท่าไร ?
- (๒) ๖ คูณ ด้วย ๘ เป็น เท่าไร ?
- (๓) ๖ คูณ ด้วย ๓ เป็น เท่าไร ?

- (๔) ๖ คูณด้วย ๙ เป็นเท่าไร?
- (๕) ๖ คูณด้วย ๙ เป็นเท่าไร?
- (๖) ๖ คูณด้วย ๖ เป็นเท่าไร?
- (๗) ๖ แยกทศ เป็นเท่าไร?
- (๘) ๖ สี่ทศ เป็นเท่าไร?
- (๙) ๖ หกทศ เป็นเท่าไร?
- (๑๐) กิ่งสองตัวแห่งละ ๖ สี่ทางก็ กิ่งสอง ๙ แห่ง จะ
เป็นกี่ สี่ทาง?
- (๑๑) มีเมล็ดมะขาม อยู่ ๙ กอง กอง ละเท่า ๆ กัน คือ
กอง ละ ๖ เมล็ด ทั้ง ๙ กอง จะเป็นเมล็ดมะขาม
กี่ เมล็ด?
- (๑๒) กระดาษฟุสสแปดอย่างก็ริมละ ๖ บาท ถ้าซื้อ
๘ ริม จะสิ้นเงินกี่บาท?
- (๑๓) สมุทตมเห็นวาคาเล่มละ ๖ สลึง ถ้ามีสมุทตมเห็น
๙ เล่ม จะเห็นกี่ สลึง?
- (๑๔) โรงเรือนหลังหนึ่งมี ๖ ห้อง มีม้า ล่าหริย รองเขียน
ห้องละ ๙ ตัว ในโรงเรือนหลังนี้จะมีม้ารอง
เขียนกี่ ตัว?
- (๑๕) มีกระดาษขั้วแผ่นใหญ่อยู่ ๕ แผ่น ถ้าจะ ตัก ออก

เขียนแผ่นที่เล็ก ๆ แผ่นละ ๖ แผ่น กังนี้ จะได้กี่แผ่น?

(๑๖) มีหมวกอยู่ ๔ ใบ ราคาใบละ ๖ บาท ทั้ง ๔ ใบ ราคากี่บาท?

(๑๗) หมวกดำ กระปุกเล็ก กระปุกละ ๔ สตางค์ ถ้า ๖ กระปุก จะใช้กี่สตางค์?

(๑๘) สมุทรรูปภาพเล่มหนึ่งมีอยู่ ๔ หน้า มีรูปภาพ เล็ก ๆ หน้าละ ๖ รูป ในสมุดเล่มนี้จะมีกี่รูป?

(๑๙) ในโรงเรียนหนึ่งใช้ซองใส่ซองกระดาษทำส้นไปวันละ ๖ แห่ง ในสัปดาห์ ๑ คือ ๗ วัน จะสิ้นกี่แห่ง?

(๒๐) หมวกลูกเสือใบละ ๖ สตางค์ ถ้ามีหมวก ๔ ใบ จะใช้เงิน ราคากี่สตางค์?

๕. ต่อไปนี้ให้ครู ลงมือ สอนเลข วิธีคูณ ด้วย ๖ กังนี้.
ตัวอย่างที่ ๑

$$๓๔ \times ๖ = ?$$

๖ × ๔ = ๒๔	๓	๔	๓๔
๖ × ๓ = ๑๘		๖	๖
	๑๘ + ๒	๔	๒๓๔

ตอบ $๓๔ \times ๖ = ๒๓๔$

ตัวอย่างที่ ๒

$$๘๕ \times ๖ = ?$$

$๖ \times ๕ = ๓๐$	๘	๕	๘๕
$๖ \times ๘ = ๔๘$		๖	๖
	๔๘ + ๓	๐	๕๑๐

คือ

ตอบ $๘๕ \times ๖ = ๕๑๐$

ให้หาตัวอย่างอื่น ๆ มาทำให้ฝึกเขียนคูณเข้าใจที
ทุกคน แต่อย่าให้มีเลขตัวมากกว่า ๙๙๙ แล้วจึงให้
ทำแบบฝึกหัดต่อไปนี้

แบบฝึกหัดที่ ๑๔

- | | |
|---|--|
| <p>(๑) $๖๒ \times ๖ =$</p> <p>(๒) $๓๕ \times ๖ =$</p> <p>(๓) $๒๔ \times ๖ =$</p> <p>(๔) $๗๙ \times ๖ =$</p> <p>(๕) $๑๑๑ \times ๖ =$</p> <p>(๖) $๑๐๕ \times ๖ =$</p> <p>(๗) $๔๕ \times ๖ =$</p> | <p>(๘) $๒๗ \times ๖ =$</p> <p>(๙) $๙๙ \times ๖ =$</p> <p>(๑๐) $๖๕ \times ๖ =$</p> <p>(๑๑) $๗๒ \times ๖ =$</p> <p>(๑๒) $๒๐ \times ๖ =$</p> <p>(๑๓) $๙๖ \times ๖ =$</p> <p>(๑๔) $๔๙ \times ๖ =$</p> |
|---|--|

(๑๕) ๘๘๘ X ๖ =	(๒๑) ๘๘ X ๖ =
(๑๖) ๘๘๘ X ๖ =	(๒๒) ๕๘ X ๖ =
(๑๗) ๖๘ X ๖ =	(๒๓) ๖๘๘ X ๖ =
(๑๘) ๗๕ X ๖ =	(๒๔) ๔๘ X ๖ =
(๑๙) ๖๖ X ๖ =	(๒๕) ๗๓ X ๖ =
(๒๐) ๘๖ X ๖ =	(๒๖) ๕๘๘ X ๖ =

๖. ครูควรให้นักเรียนท่องสูตรคูณ มาตราต่าง ๆ ที่เขียนมาแล้ววันละ ๕ หรือ ๑๐ นาทีทุก ๆ วันก่อนเวลาเลิกเรียน หรือ ก่อนากเวลาเลิกเรียนแล้ว

คำอธิบายวิธีคูณด้วย ๗

๑. ให้ครูเขียนเลข ต่อไปที่กระดานดำ แล้วถามให้นักเรียนคิด ตอบ ปากเปล่า และใช้ของจริงรวมกันให้นักเรียนดูด้วย :-

๗

๗ + ๗

๗ + ๗ + ๗

๗ + ๗ + ๗ + ๗

คือ ๗ หักหนึ่ง =

.. ๗ สอง หัก =

.. ๗ สาม หัก =

.. ๗ สี่ หัก =

๗ + ๗ + ๗ + ๗ + ๗	คือ ๗ ห้าคน =
๗ + ๗ + ๗ + ๗ + ๗ + ๗	.. ๗ หกคน =
๗ + ๗ + ๗ + ๗ + ๗ + ๗ + ๗	.. ๗ เจ็ดคน =
๗ + ๗ + ๗ + ๗ + ๗ + ๗ + ๗ + ๗	.. ๗ แปดคน =
๗ + ๗ + ๗ + ๗ + ๗ + ๗ + ๗ + ๗ + ๗	.. ๗ เก้าคน =

๒. เมื่อฝึกเขียนจนพอได้และเขียนลงหมกแล้ว ให้เขียนลงใหม่อีกตัวนี้ และใช้ของจริงนับเป็นหมกๆ ใช้นักเรียนดูด้วย.

๗ × ๑	(คือ ๗ หนึ่งคน)	= ๗
๗ × ๒	(.. ๗ สองคน)	= ๑๔
๗ × ๓	(.. ๗ สามคน)	= ๒๑
๗ × ๔	(.. ๗ สี่คน)	= ๒๘
๗ × ๕	(.. ๗ ห้าคน)	= ๓๕
๗ × ๖	(.. ๗ หกคน)	= ๔๒
๗ × ๗	(.. ๗ เจ็ดคน)	= ๔๙
๗ × ๘	(.. ๗ แปดคน)	= ๕๖
๗ × ๙	(.. ๗ เก้าคน)	= ๖๓

๓. แล้วให้นักเรียนท่องสูตรคูณมาตรา ๗ ต่อไปให้จนจำได้ทุก ๆ คน.

๗	คูณ	๑	เป็น	๗	๗	คูณ	๖	เป็น	๔๒
๗	คูณ	๒	เป็น	๑๔	๗	คูณ	๗	เป็น	๔๙
๗	คูณ	๓	เป็น	๒๑	๗	คูณ	๘	เป็น	๕๖
๗	คูณ	๔	เป็น	๒๘	๗	คูณ	๙	เป็น	๖๓
๗	คูณ	๕	เป็น	๓๕					

๔. เมื่อฝึกเขียน ท่อง สูตรคูณจำไว้แล้ว ให้ทำแบบฝึกหัดเลขในใจดังต่อไปนี้.

แบบฝึกหัดที่ ๑๕

- (๑) ๗ คูณ ๔ เป็นเท่าไร?
- (๒) ๗ คูณ ๗ เป็นเท่าไร?
- (๓) ๗ คูณ ๕ เป็นเท่าไร?
- (๔) ๗ คูณ ๙ เป็นเท่าไร?
- (๕) ๗ คูณ ๖ เป็นเท่าไร?
- (๖) ๗ หัก หก เป็นเท่าไร?
- (๗) ๗ แยก หก เป็นเท่าไร?
- (๘) ๗ เรีก หก เป็นเท่าไร?
- (๙) หัก หก จาก หก ละ ๙ สี่ทางก็ ถ้ามี ๗ แห่ง เป็นราคา ก็สี่ทางก็ ?

- (๑๐) หอมวก สักกะผลาภรวิดาโยละ ๗ ขำท, ถ้าเราซื้อ หอมวกนั้น ๕ ใบ จะต้องได้เงินเขาเท่าไร?
- (๑๑) น้อยหน้า ๗ กอง กองละเท่า ๆ กัน กองหนึ่ง น้อยหน้า มีอยู่ ๖ ผล จะเป็น น้อยหน้ากี่ผล?
- (๑๒) สมิกถระปลูก ละ ๘ สทงศ์ สมิกถ ๗ ถระปลูก จะเป็น รากาภิ สทงศ์?
- (๑๓) เรือ ๔ ลำ บรรทุกข้าวเปลือกได้ลำละ ๗ เกวียน ถ้าเอาข้าวเปลือก บรรทุกหมดทั้ง ๔ ลำ จะเป็น ข้าวกี่เกวียน?
- (๑๔) มารกาให้ สทงศ์ มาโรงเรียนวัน ละ ๗ สทงศ์ ถ้าให้อยู่ ๘ วัน จะเป็นกี่ สทงศ์?
- (๑๕) มะพร้าว อ่อน ๗ ทะลาย ทะลาย ละเท่า ๆ กัน ทะลาย หนึ่งมี ๘ ผล รวม ทั้ง หมด จะเป็น กี่ผล?
- (๑๖) เสื้อเครื่อง แขนขนิค หนึ่งมี กุ้ม ๗ เม็ด ถ้าเสื้อ ขนิคนี้ มีอยู่ ๖ ตัว จะเป็น กุ้ม กี่เม็ด?
- (๑๗) เชือกยาว ท่อน ละ ๗ ศอก ถ้าเอาเชือกนี้ ต่อ กัน เข้า ๕ ท่อน จะได้ยาวเท่าไร?
- (๑๘) เด็กคนหนึ่ง ต้องเสียค่าเล่าเรียน และค่าหนังสือ เป็น

เงินเก็บมี ๗ บาท ถ้าเสียอยู่ ๘ เดือน จะ
เก็บเงินเท่าไร?

(๑๙) เด็กคนหนึ่งวิ่งรอบสนามโรงเรียนวันละ ๕ เที้ยว ถ้า
วิ่งอยู่ ๗ วัน จะได้กี่เที้ยว?

(๒๐) สัปดาห์หนึ่งมีวัน ๗ วัน ๘ สัปดาห์จะมีกี่วัน?
๕. ท่องไปให้ได้ครูลงมือสอนเลขคูณด้วย ๗ ทั้งท่องไปนี้—
ตัวอย่างที่ ๑

$$๓๘ \times ๗ = ?$$

$๗ \times ๘ = ๖๓$	๓	๘		๓๘
$๗ \times ๓ = ๒๑$		๗	ก็	๗
	<u>$๒๑ + ๖$</u>	<u>๓</u>		<u>๒๗๓</u>

ตอบ $๓๘ \times ๗ = \underline{๒๗๓}$

ตัวอย่างที่ ๒

$$๔๕ \times ๗ = ?$$

$๗ \times ๕ = ๓๕$	๔	๕		๔๕
$๗ \times ๔ = ๒๘$		๗	ก็	๗
	<u>$๒๘ + ๓$</u>	<u>๕</u>		<u>๔๕๕</u>

ตอบ $๔๕ \times ๗ = \underline{๔๕๕}$

๖. พิจารณาเลข อย่างอื่น ที่เอา ๗ คูณ แต่อย่าให้มี

เลข ๗ มากกว่า ๔๔๔๔ มา ทำให้หักเวียนหาคูหลาย ๆ คน
ทั้ง ตัวอย่าง ที่ กล่าว มา นี้ แล้ว จึง ให้ หักเวียน ทำแบบฝึกหัด.

แบบฝึกหัด ที่ ๑๖

(๑) ๖๒ X ๗ =	(๑๔) ๔๔ X ๗ =
(๒) ๓๕ X ๗ =	(๑๕) ๔๔ X ๗ =
(๓) ๒๔ X ๗ =	(๑๖) ๔๔ X ๗ =
(๔) ๗๔ X ๗ =	(๑๗) ๖๔ X ๗ =
(๕) ๑๑๑ X ๗ =	(๑๘) ๗๕ X ๗ =
(๖) ๑๐๕ X ๗ =	(๑๙) ๖๖ X ๗ =
(๗) ๔๕ X ๗ =	(๒๐) ๘๖ X ๗ =
(๘) ๑๙ X ๗ =	(๒๑) ๘๘ X ๗ =
(๙) ๒๗ X ๗ =	(๒๒) ๕๘ X ๗ =
(๑๐) ๖๕ X ๗ =	(๒๓) ๖๙ X ๗ =
(๑๑) ๗๒ X ๗ =	(๒๔) ๔๘ X ๗ =
(๑๒) ๒๐ X ๗ =	(๒๕) ๗๓ X ๗ =
(๑๓) ๙๖ X ๗ =	(๒๖) ๕๙ X ๗ =

๗. ควรจะให้ หักเวียน ของ สูตรคูณ ที่ เวียน มา แล้ว ว่า

ละ ๕ หรือ ๑๐ นาทีทุกๆ วันก่อนเวลาเลิกเรียนหรือต่อ
จากเวลาเลิกเรียนแล้ว.

—+เลข๘+—

คำอธิบายวิธีคูณด้วย ๘

๑. ให้ครูเขียนเลข ก่อไปนี้ลงบนกระดานดำ แล้ว
ถามให้นักเรียนยกตอบปากเปล่า ใช้ของจริงรวมได้
นักเรียนทุกตัว

๘

คือ ๘ หนึ่ง คน =

๘ + ๘

.. ๘ สอง คน =

๘ + ๘ + ๘

.. ๘ สาม คน =

๘ + ๘ + ๘ + ๘

.. ๘ สี่ คน =

๘ + ๘ + ๘ + ๘ + ๘

.. ๘ ห้า คน =

๘ + ๘ + ๘ + ๘ + ๘ + ๘

.. ๘ หก คน =

๘ + ๘ + ๘ + ๘ + ๘ + ๘ + ๘

.. ๘ เจ็ด คน =

๘ + ๘ + ๘ + ๘ + ๘ + ๘ + ๘ + ๘

.. ๘ แปด คน =

๘ + ๘ + ๘ + ๘ + ๘ + ๘ + ๘ + ๘ + ๘

.. ๘ เก้า คน =

๒. คราวนี้ให้เขียนลงใหม่อีกทั้ง ก่อไปนี้ ใช้ของ
จริงนับเป็นหน่วยให้นักเรียนทุกตัว.

คำอธิบายวิธีคูณด้วย ๘

๔๘

๘ X ๑	(คือ ๘ หนึ่งหน) = ๘
๘ X ๒	(,, ๘ สองหน) = ๑๖
๘ X ๓	(,, ๘ สามหน) = ๒๔
๘ X ๔	(,, ๘ สี่หน) = ๓๒
๘ X ๕	(,, ๘ ห้าหน) = ๔๐
๘ X ๖	(,, ๘ หกหน) = ๔๘
๘ X ๗	(,, ๘ เจ็ดหน) = ๕๖
๘ X ๘	(,, ๘ แปดหน) = ๖๔
๘ X ๙	(,, ๘ เก้าหน) = ๗๒

๓. แล้วให้นักเรียนท่องสูตรคูณมาตรา ๘ นี้ ทำ

ได้ทุกๆ คน

๘ คูณ ๑	เป็น ๘	๘ คูณ ๖	เป็น ๔๘
๘ คูณ ๒	,, ๑๖	๘ คูณ ๗	,, ๕๖
๘ คูณ ๓	,, ๒๔	๘ คูณ ๘	,, ๖๔
๘ คูณ ๔	,, ๓๒	๘ คูณ ๙	,, ๗๒
๘ คูณ ๕	,, ๔๐		

๔. เมื่อฝึกเขียน ท่อง สูตร คุณก็ทำได้ทุก ๆ คนแล้ว
ให้ทำแบบฝึกหัดในใจ ถึงต่อไปนี้

แบบฝึกหัดที่ ๑๗

- (๑) ๘ คูณ ๔ เป็นเท่าไร ?
- (๒) ๘ คูณ ๗ เป็นเท่าไร ?
- (๓) ๘ คูณ ๕ เป็นเท่าไร ?
- (๔) ๘ คูณ ๘ เป็นเท่าไร ?
- (๕) ๘ คูณ ๖ เป็นเท่าไร ?
- (๖) ๘ ห้าหม เป็นเท่าไร ?
- (๗) ๘ แปดหม เป็นเท่าไร ?
- (๘) ๘ เก้าหม เป็นเท่าไร ?
- (๙) ยางลบแท่งละ ๘ สตางค์ ถ้ามี ๕ แท่ง จะเป็น
ราคากี่ สตางค์ ?
- (๑๐) ไต้ครัวหนึ่ง ราคา ๘ บาท ถ้าซื้อไต้ครัวมา ๘ ครัว
จะต้องให้เงินเขาเท่าไร ?
- (๑๑) มีเบี้ยอยู่ ๖ กอง กองละ ๘ เบี้ย ถ้าเอามารวม
กันเข้า จะเป็นเบี้ยกี่เบี้ย ?
- (๑๒) ครัวรดน้ำรดไฟคันหนึ่ง มีลูกตั้ง ๘ ตั้ง ถ้าครัวรด

จักร ๕ คัม จะเขียนลือที่ลือ?

- (๑๓) รถพ่วง ของ รถไฟ คัมหนึ่ง บรรทุก วัไค ๘ ตัว ถ้า
รถพ่วง ๘ คัม จะเขียนวัไคที่ตัว?
- (๑๔) ถ้าเขาเงินถวาย พระรูปละ ๘ สลึง ถ้าถวายเงิน
ให้พระ ๗ รูป ทั้งนี้ จะสัเงินกี่สลึง?
- (๑๕) รถคัมหนึ่งมีม้าเทียม ๒ ตัว ถ้ามีรถพระที่นั่ง
๘ คัม ให้คิดกว่าจาม้าทั้งหมดกี่ตัว?
- (๑๖) สมุกเล่มหนึ่งมีอยู่ ๘ หน้า ในหน้าหนึ่ง มี ๘ บรรทัด
ทั้งนี้ สมุกเล่มนี้มีกี่บรรทัด?
- (๑๗) ปลาช้องหนึ่งมี ๘ ตัว ถ้ามีปลาพระที่นั่งอยู่
๗ ช้อง จะเขียนปลาที่ตัว?
- (๑๘) มีหมูอยู่ ๘ ตัว ขายไปตัวละ ๘ ตำลึง เมื่อขาย
หมดทั้ง ๘ ตัว จะได้เงินกี่ตำลึง?
- (๑๙) แยกขนมปัง อัมเล็ก ๆ ให้เด็ก ๘ คนคนละเท่า ๆ กัน
คนหนึ่งให้ได้ ๖ อัมทั้งนี้ จะสัขนมปังกี่อัม?
- (๒๐) นายแดงเขียนหนังสือได้ครึ่งละ ๔ หน้า ถ้าเขา
เขียนอยู่ ๘ ครั้ง จะได้หนังสือกี่หน้า?
๕. แล้วให้ครู ลงมือสอนเลขวิธีคูณด้วย ๘ ทั้งนี้

๕๒

เลขประจำฉบับที่ ๒

ตัวอย่างที่ ๑

$$๓๙ \times ๘ = ?$$

$๘ \times ๙ = ๗๒$	๓	๙	
$๘ \times ๓ = ๒๔$		๘	
	<u>$๒๔ + ๗$</u>	<u>๒</u>	$\begin{array}{r} ๓๙ \\ \times ๘ \\ \hline ๓๑๒ \end{array}$

ตอบ $๓๙ \times ๘ = \underline{๓๑๒}$

ตัวอย่างที่ ๒

$$๘๕ \times ๘ = ?$$

$๘ \times ๕ = ๔๐$	๘	๕	
$๘ \times ๘ = ๖๔$		๘	
	<u>$๖๔ + ๔$</u>	<u>๐</u>	$\begin{array}{r} ๘๕ \\ \times ๘ \\ \hline ๖๘๐ \end{array}$

ตอบ $๘๕ \times ๘ = \underline{๖๘๐}$

๖. ให้ตั้งเลขที่คุณช่วย ๘ มาทำให้แก้เขียนถูก
เข้าใจทุกคน แล้วจึงให้ทำแบบฝึกหัดต่อไปนี้

แบบฝึกหัดที่ ๑๘

- | | |
|---------------------|----------------------|
| (๑) $๖๒ \times ๘ =$ | (๔) $๗๙ \times ๘ =$ |
| (๒) $๓๕ \times ๘ =$ | (๕) $๑๑๑ \times ๘ =$ |
| (๓) $๒๔ \times ๘ =$ | (๖) $๑๐๕ \times ๘ =$ |

คำอธิบาย วิธีคูณ ด้วย ๘

๕๓

$$(๗) \quad ๔๕ \times ๘ =$$

$$(๘) \quad ๑๙ \times ๘ =$$

$$(๙) \quad ๒๗ \times ๘ =$$

$$(๑๐) \quad ๖๕ \times ๘ =$$

$$(๑๑) \quad ๗๒ \times ๘ =$$

$$(๑๒) \quad ๒๐ \times ๘ =$$

$$(๑๓) \quad ๙๖ \times ๘ =$$

$$(๑๔) \quad ๔๙ \times ๘ =$$

$$(๑๕) \quad ๙๙ \times ๘ =$$

$$(๑๖) \quad ๘๙ \times ๘ =$$

$$(๑๗) \quad ๖๔ \times ๘ =$$

$$(๑๘) \quad ๗๕ \times ๘ =$$

$$(๑๙) \quad ๖๖ \times ๘ =$$

$$(๒๐) \quad ๘๖ \times ๘ =$$

$$(๒๑) \quad ๘๘ \times ๘ =$$

$$(๒๒) \quad ๕๘ \times ๘ =$$

$$(๒๓) \quad ๖๙ \times ๘ =$$

$$(๒๔) \quad ๔๘ \times ๘ =$$

$$(๒๕) \quad ๗๓ \times ๘ =$$

$$(๒๖) \quad ๕๙ \times ๘ =$$

๗. ครูควรให้นักเรียนท่องสูตรคูณที่เรียนมาแล้ววันละ ๕ หรือ ๑๐ นาทีทุกๆ วันก่อนเวลาเลิกเรียนหรือหลังจากเวลาเลิกเรียนแล้ว

—*—

คำอธิบาย วิธีคูณ ด้วย ๙

๑. ให้ครูเขียนเลขต่อไปนี้ลงบนกระดานดำ แล้วถามให้นักเรียนคิดตอบปากเปล่า และใช้ข้อจริงรวมให้นักเรียนคูณด้วย

๕๔.

เลข ประถม ปี ที่ ๒

๑

คือ ๑ หึ่ง หน =

๑ + ๑

.. ๑ สอง หน =

๑ + ๑ + ๑

.. ๑ สาม หน =

๑ + ๑ + ๑ + ๑

.. ๑ สี่ หน =

๑ + ๑ + ๑ + ๑ + ๑

.. ๑ ห้า หน =

๑ + ๑ + ๑ + ๑ + ๑ + ๑

.. ๑ หก หน =

๑ + ๑ + ๑ + ๑ + ๑ + ๑ + ๑

.. ๑ เจ็ด หน =

๑ + ๑ + ๑ + ๑ + ๑ + ๑ + ๑ + ๑

.. ๑ แปด หน =

๑ + ๑ + ๑ + ๑ + ๑ + ๑ + ๑ + ๑ + ๑

.. ๑ เก้า หน =

๒. เมื่อ นักเรียน คอยเสร็จแล้ว ให้เขียน ลงใหม่ อีก
 ครั้งนี้ และใช้ข้อจริง นับเป็น หนๆ ให้นักเรียน ทู ก้วย

$$๑ \times ๑ \quad (\text{คือ } ๑ \text{ หึ่ง หน}) = ๑$$

$$๑ \times ๒ \quad (, , ๑ \text{ สอง หน}) = ๑๑$$

$$๑ \times ๓ \quad (, , ๑ \text{ สาม หน}) = ๑๑๑$$

$$๑ \times ๔ \quad (, , ๑ \text{ สี่ หน}) = ๑๑๑๑$$

$$๑ \times ๕ \quad (, , ๑ \text{ ห้า หน}) = ๑๑๑๑๑$$

$$๑ \times ๖ \quad (, , ๑ \text{ หก หน}) = ๑๑๑๑๑๑$$

$$๑ \times ๗ \quad (, , ๑ \text{ เจ็ด หน}) = ๑๑๑๑๑๑๑$$

คำอธิบายวิธีคูณด้วย ๔

๕๕

$$๔ \times ๘ \quad (\text{คือ } ๔ \text{ แยกทศ}) = ๓๒$$

$$๔ \times ๔ \quad (,, \text{ ๔ เก้าทศ}) = ๑๖$$

๓. แล้วให้หัดเขียน ท่อง สูตรคูณ มาตรา ๔ นี้ให้ได้

๔ คูณ ๑	เป็น	๔	๔ คูณ ๖	เป็น	๒๔
๔ คูณ ๒	,,	๘	๔ คูณ ๗	,,	๒๘
๔ คูณ ๓	,,	๑๒	๔ คูณ ๘	,,	๓๒
๔ คูณ ๔	,,	๑๖	๔ คูณ ๙	,,	๓๖
๔ คูณ ๕	,,	๒๐			

๔. เมื่อหัดเขียน ท่อง สูตรคูณ นี้ได้ทุก ๆ คนแล้ว
ให้ทำแบบฝึกหัดลงในใจ ดังข้อต่อไปนี้

แบบฝึกหัดที่ ๑๗

- (๑) ๔ คูณ ๔ เป็นเท่าไร?
- (๒) ๔ คูณ ๗ เป็นเท่าไร?
- (๓) ๔ คูณ ๕ เป็นเท่าไร?
- (๔) ๔ คูณ ๔ เป็นเท่าไร?
- (๕) ๔ คูณ ๖ เป็นเท่าไร?
- (๖) ๔ คูณ ๘ เป็นเท่าไร?
- (๗) ๔ คูณ ๙ เป็นเท่าไร?
- (๘) ๔ คูณ ๑ เป็นเท่าไร?

๕๖

เลขประถมปีที่ ๒

(๙๙) ๙ เก้า หน เขียนเท่าไร ?

(๑๐) ถ้ามีปากกาอันละ ๙ สตางค์ ๕ อัน จะเป็นเท่าไร ?

(๑๑) ไตร่ กับ เก้าสิบ สำหรับ ละ ๙ บาท ถ้ามีไตร่ เก้าสิบ
๘ สำหรับ จะเป็นกี่บาท ?

(๑๒) มี กั่ววย อยู่ ๗ หวี หวีหนึ่ง มี ๙ ผล ทั้งนี้ ทั้ง
๗ หวีนี้ จะมีกี่ผล ?

(๑๓) เลข ๕ หวีหนึ่ง มี ลูกทุม ที่ หน้า ออก ๕ เม็ด ที่ ข้อมือ
ข้าง ละ ๒ เม็ด ถ้าเลข ๕ หวีหนึ่ง มี อยู่ ๖ หวี จะเป็น
ลูกทุมกี่เม็ด ?

(๑๔) มี ส้ม ๖ กระจาก กระจาก ละ เท่า ๆ กัน กระจาก
หนึ่ง มี ๙ ผล ทั้งนี้ รวมทั้งหมด จะเป็นส้มกี่ผล ?

(๑๕) รด ๙ คัน บรรทุกคนได้คันละ ๙ คนพอดี ถ้า
บรรทุกเต็ม ๙ คัน จะเป็นคนกี่คน

(๑๖) เด็ก นึกเวียนห้องหนึ่งได้วัน แรก สตางค์ คนละ ๙ สตางค์
ถ้าเด็ก ห้องนี้มี ๘ คน จะได้กี่ สตางค์ ?

(๑๗) ยางลบ ราคาแท่งละ ๙ สตางค์ ถ้ามียางลบ อย่างนี้
อยู่ ๗ แท่ง . จะเป็นกี่ สตางค์ ?

(๑๘) หมวก ฟาง อย่างดี สำหรับ นึกเวียน ราคาใบ ละ ๙ สตางค์
ถ้ามีหมวก อยู่ ๗ ใบ จะเป็นกี่ สตางค์ ?

คำอธิบาย วิธีคูณ ด้วย ๙

(๑๙) ชาวนาผู้หนึ่งเก็บข้าวได้วันละ ๙ ไร่ ถ้าเก็บ
อยู่ ๙ วัน จะได้ข้าวกี่ไร่?

(๒๐) แจกขนมปังแผ่นให้เด็ก ๙ คน ให้ได้คนละ ๙ อัน
จะสิ้นขนมปังกี่แผ่น?

๕. ทำต่อไปนี้ให้ครู ลงมือสอนเลขวิธีคูณ ด้วย ๙ กันนี้
ตัวอย่างที่ ๑

$$๓๙ \times ๙ = ?$$

$๙ \times ๙ = ๘๑$	๓	๙	
$๓ \times ๙ = ๒๗$		๙	
	<u>๒๗ + ๘</u>	<u>๑</u>	คือ $\frac{๓๙}{๓๙๑}$

ตอบ $๓๙ \times ๙ = \underline{๓๕๑}$

ตัวอย่างที่ ๒

$$๘๕ \times ๙ = ?$$

$๕ \times ๕ = ๒๕$	๘	๕	
$๘ \times ๕ = ๔๐$		๕	
	<u>๔๐ + ๒</u>	<u>๕</u>	คือ $\frac{๘๕}{๗๖๕}$

ตอบ $๘๕ \times ๙ = \underline{๗๖๕}$

๕๘

เลข ประถมปีที่ ๒

๖. จง ตั้ง เลข ขึ้น คุณ ด้วย ๙ ทำให้ หัก เว้น เกือบ ๗
กว่า จะ เข้าใจ ที่ ทุกคน แล้ว จึง ได้ ทำ แบบ ฝึก หัก ทั้ง ท่อ ไป นี้

แบบฝึกหัดที่ ๒๐

(๑) $๖๒ \times ๙ =$

(๒) $๓๕ \times ๙ =$

(๓) $๒๔ \times ๙ =$

(๔) $๗๙ \times ๙ =$

(๕) $๑๑๑ \times ๙ =$

(๖) $๑๐๕ \times ๙ =$

(๗) $๔๕ \times ๙ =$

(๘) $๑๙ \times ๙ =$

(๙) $๒๗ \times ๙ =$

(๑๐) $๖๕ \times ๙ =$

(๑๑) $๗๒ \times ๙ =$

(๑๒) $๒๐ \times ๙ =$

(๑๓) $๖๙ \times ๙ =$

(๑๔) $๕๙ \times ๙ =$

(๑๕) $๙๙ \times ๙ =$

(๑๖) $๘๙ \times ๙ =$

(๑๗) $๖๔ \times ๙ =$

(๑๘) $๗๕ \times ๙ =$

(๑๙) $๖๖ \times ๙ =$

(๒๐) $๘๖ \times ๙ =$

(๒๑) $๘๘ \times ๙ =$

(๒๒) $๕๘ \times ๙ =$

(๒๓) $๖๙ \times ๙ =$

(๒๔) $๔๘ \times ๙ =$

(๒๕) $๗๓ \times ๙ =$

(๒๖) $๕๙ \times ๙ =$

๗. ครู ควร ให้ หัก เว้น เกือบ สิบ คุณ มา ทราบ ต่าง ๆ ที่
เขียน มา แล้ว วัลละ ๕ หรือ ๑๐ นาที ทุก ๆ วัน ก่อน เวลา
เลิก เขียน หรือ ก่อน จาก เวลา เลิก เขียน แล้ว

คำอธิบายวิธีคูณด้วย ๔

๕๕

แบบฝึกหัดที่ ๒๑

- (๑) ๗๘×๔ แล้วบวกด้วย ๒๓๕ =
- (๒) ๖๕×๘ ,, ๔๖๐ =
- (๓) ๗๒×๗ ,, ๓๒๖ =
- (๔) ๖๘×๔ ,, ๑๔๖ =
- (๕) ๗๓×๖ แล้วเอา ๔๓๖ บวก =
- (๖) ๑๑๒×๗ ,, ๑๖๓ ,, =
- (๗) $๔๓ \times ๔ + ๑๐๓ =$
- (๘) $๒๔ \times ๘ + ๒๑๔ =$
- (๙) $๖๗ \times ๗ + ๘๘ =$
- (๑๐) $๕๔ \times ๖ + ๖๘ + ๔๕ =$
- (๑๑) $๗๘ \times ๘ + ๑๑๕ + ๓๔ =$
- (๑๒) ๗๔×๔ แล้วเอา ๑๗๕ ลบ =
- (๑๓) ๖๕×๗ ,, ๒๐๔ ,, =
- (๑๔) ๔๔×๔ ,, ๒๖๓ ,, =
- (๑๕) ๗๓×๘ แล้วลบด้วย ๒๕๖ =
- (๑๖) ๖๒×๗ ,, ,, ๑๔๖ =
- (๑๗) ๔๘×๔ ,, ,, ๒๑๔ =

$$(๑๘) ๗๓ \times ๔ - ๒๓๗ =$$

$$(๑๙) ๔๗ \times ๘ - ๔๔๔ =$$

$$(๒๐) ๖๘ \times ๗ - ๓๗๖ =$$

$$(๒๑) ๓๔ \times ๔ - ๓๔๔ =$$

$$(๒๒) ๖๖ \times ๖ - ๔๘ - ๕๘ =$$

$$(๒๓) ๗๕ \times ๘ + ๒๐๕ + ๔๔ =$$

$$(๒๔) ๗๒ \times ๔ + ๓๖ + ๑๑๓ =$$

$$(๒๕) ๗๖ \times ๖ + ๘๓ - ๔๔ =$$

$$(๒๖) ๖๔ \times ๗ + ๖๘ - ๑๖๔ =$$

$$(๒๗) ๑๐๓ \times ๘ + ๑๑๘ - ๒๑๗ =$$

$$(๒๘) ๑๑๖ \times ๖ + ๖๔ - ๒๐๔ =$$

$$(๒๙) ๑๐๔ \times ๔ - ๒๐๘ + ๔๖ =$$

$$(๓๐) ๑๑๕ \times ๘ - ๒๓๗ + ๑๓๖ =$$

$$(๓๑) ๔๖ \times ๔ - ๒๔๘ - ๒๑๖ =$$

$$(๓๒) ๔๔ \times ๔ - ๒๔๖ - ๑๒๗ =$$

(๓๓) สมุก ๔ เล่ม มีเล่มละ ๔๖ หน้า รวมสมุก
ทั้งหมดนี้ มีหน้ากี่หน้า?

(๓๔) หมวกสักกระหลาครากาใบละ ๗ บาท ถ้ามีหมวก
อยู่ในคีย์หนึ่ง ๔๔ ใบ เมื่อเขาออกตรวจ หมวก

จากทะเลใช้ไม้ไผ่ ๒๖ ขยจกทวายว่า หมวก
ที่ยัง ก็อยู่ นั้นคิดเห็นราคาเท่าไร?

(๓๕) ครูคนหนึ่ง แรกส้มให้หักเวียนขึ้น ประถมปีที่ ๑
คนละ ๓ ผล ขึ้น ประถมปีที่ ๒ คนละ ๔ ผล
ขึ้น ประถมปีที่ ๓ คนละ ๕ ผล ถ้าหักเวียนขึ้น
ประถมปีที่ ๑ มี ๖๔ คน ขึ้นประถมปีที่ ๒ มี ๗๒ คน
ขึ้นประถมปีที่ ๓ มี ๖๔ คนทั้งนี้ จะหักส้ม
เท่าไร?

(๓๖) โถ้เต้าหนึ่งมีตัวผู้ ๗๓ ตัว มีตัวเมีย ๗๔ ตัว
แต่ตัวเมียตัว ๑ มีลูกตัวละ ๘ ตัว ภายหลัง
ลูกโถ้หนึ่งตายเสีย ๘๔ ตัวทั้งนี้ รวมโถ้ทั้งตัวผู้
ตัวเมีย และลูกโถ้เป็นกี่ตัว?

(๓๗) นายที่ซื้อวัว ๗ ตัว ราคาตัวละ ๔๔ บาท ซื้อ
ม้า ๘ ตัว ราคาตัวละ ๗๒ บาท แต่มีเงิน
อยู่ ๖๐๐ บาททั้งนี้ จะพอหรือจะขาดเท่าไร?

(๓๘) มีข้าวสารอยู่ ๕ เกวียน เกวียน ๑ มี ๘๐ สัก
ถูกรับค่าบรรทุกสักละ ๒ สักทั้งนี้ จะหัก
เงินค่าบรรทุกเท่าไร?

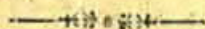
(๓๙) ชายคนหนึ่งมีเงินอยู่ ๘๖๔ บาท เขาไปซื้อเรือ

ลำดับที่ ๕ ลำ วาคาลำละ ๗๔ บาท ชื่อม้า ๘ ตัว
 วาคาตัวละ ๗๔ บาท จะเหลือหรือยังจากเงิน
 อยู่อีกเท่าไร?

(๔๐) นาย ก. แก่กว่านาย ข. ๘ ปี แต่ นาย ข. อ่อน
 กว่านาย ค. ๕ ปี ถ้า นาย ข. มีอายุ ๕๒ ปี
 ถามว่า นาย ก. กับ นาย ค. จะมีอายุคนละเท่าไร?

๘. ครูควรให้นักเรียนท่องสูตรคูณ ที่เรียนมาแล้ว
 วันละ ๕ หรือ ๑๐ นาทีทุก ๆ วัน ก่อนเวลาเลิกเรียน
 หรือต่อจากเวลาเลิกเรียนแล้ว

๙. เมื่อให้นักเรียนท่องสูตรคูณได้แม่ ๙ นี้แล้ว และ
 ต่อไปอีก ๓ แม่ คือ แม่ ๑๐, ๑๑, ๑๒ นี้ ครูควร
 เขียนให้นักเรียนท่องเสียทีเดียว



คำอธิบายวิธีสอน เขียนเลข จำนวน ๑๐๐๐

๑. ในบทที่แล้ว ๆ มา ยังไม่ได้ให้นักเรียนใช้เลข
 ที่มีจำนวนมากกว่า ๙๙๙ มาบัดนี้ควร จะได้ให้นักเรียนใช้เลข
 มีจำนวนพันได้แล้ว

๒. ในชั้นแรก ให้นักเรียน หักเขียนเลข จำนวน พัน
 เริ่มตั้งแต่ ๑๐๐๐ ถึง ๙๐๐๐ ดังนี้

คำอธิบายวิธี สอน เขียนเลข จำนวน ๑๐๐๐ ๖๓

๑๐๐๐ เรียกว่า พันหนึ่ง

๒๐๐๐ ,, สอง พัน

๓๐๐๐ ,, สาม พัน

๔๐๐๐ ,, สี่ พัน

๕๐๐๐ ,, เก้า พัน

๓. จง อธิบายให้นักเรียนเข้าใจให้ได้ว่า ในทางที่จะ
เขียนเลขเป็นจำนวนพัน จะต้อง มีเลขเรียงกัน ๔ ตัวเสมอ
คือใช้ช่อง ๔ ช่อง

๔. แล้วให้นักเรียนเขียนตัวเลขลง ทั้ง ตัวอย่าง
ต่อไปนี้.

๔๖๐ ใช้ช่อง ๓ ช่อง เรียกว่า สี่ร้อยหกสิบ

๓๔๖๐ ,, ๔ ,, ,, สามพันสี่ร้อยหกสิบ

ก็เพิ่ม ๓๐๐๐ ลงในจำนวน ๔๖๐ แต่เลข ๓ นั้น
ต้องเขียนลงในช่องที่ ๔ ข้างหน้า ดังนี้

๓๔๖๐

พัน	ร้อย	สิบ	หน่วย
	๔	๖	๐
๓	๐	๐	๐
๓	๔	๖	๐

๕. ครู วจ เขียนเลขที่มี จำนวน พัน ลง บน กระดานดำ แล้ว วจให้นักเรียนอ่านทั้ง ๆ เช่่นตัวอย่าง ต่อไปนี้

$$๒๓๕๖ = ๒๐๐๐ + ๓๐๐ + ๕๐ + ๖$$

$$๔๖๘๔ = ๔๐๐๐ + ๖๐๐ + ๘๐ + ๔$$

$$๗๑๕๓ = ๗๐๐๐ + ๑๐๐ + ๕๐ + ๓$$

$$๓๙๔๑ = ๓๐๐๐ + ๙๐๐ + ๔๐ + ๑$$

$$๕๒๗๗ = ๕๐๐๐ + ๒๐๐ + ๗๐ + ๗$$

แบบฝึกหัดที่ ๒๒

- (๑) ให้ครูเขียนเลข ต่อไปนี้ ลง บน กระดานดำ แล้วให้นักเรียนอ่านทั้ง ๆ.

๓๒๙๑, ๔๑๖๐, ๕๐๑๔, ๕๑๐๐, ๕๐๐๙

๗๐๘๘, ๖๖๙๖, ๙๔๑๕, ๕๙๐๘, ๗๗๖๓

- (๒) ให้ครูเขียนจำนวนเลขลงบนกระดานดำเป็นตัวอย่างสี่ข้อ แล้วให้นักเรียนเขียนลงเป็น ตัวเลข

สาม พัน สี่ ร้อย สิบ เก้า, สี่ พัน แปด ร้อย หก สิบ,

เจ็ด พัน แปด ร้อย เก้า สิบ, ห้า พัน เก้า ร้อย หก,

เก้า พัน เก้า ร้อย สิบ หก, หก พัน ห้า ร้อย แปด,

สอง พัน เก้า สิบ เจ็ด, ห้า พัน แปด สิบ สี่,

คำอธิบาย วิธี สหเขียนเลข จำนวน ๑๐๐๐ ๖๕

สี่ พัน สองร้อย สิบสี่, แปด พันเก้า หิมาเก้า,

- (๓) ให้ครู เขียนจำนวนเลข ลง บน กระดาษทำเป็น ตัว เลข แล้วให้นักเรียนเขียนลงเป็น ตัว คณิตสี่

๓๐๙๐, ๔๗๕๐, ๓๖๕, ๕๕๑๘, ๗๙๙๑

๖๐๑๘, ๗๙๑๐, ๔๙๑๖, ๓๔๖๓, ๙๐๙๕

- (๔) ให้ครู เขียนเลข ลง บน กระดาษทำ ตาม วิธี ต่อไป นี้ เป็น ตัวอย่าง

๗๒๕๖ เก้า กับ ๗๐๐๐

๒๐๐

๕๐

๖

๗๒๕๖

เมื่อได้เขียนและอธิบายให้นักเรียนเข้าใจแล้ว ให้

นักเรียนเขียนตามใบวิธีเขียนกันแต่ให้ใช้จำนวนเลข ต่อไป นี้

๓๔๕๓, ๕๕๑๘, ๔๗๕๐, ๙๖๐๑

๑๑๑๑, ๙๐๙๐, ๙๙๐๙, ๓๖๘๔

๒๗๓๕, ๔๐๖๔, ๕๗๐๖, ๔๐๕๐

๖๐๗๖, ๓๗๖๔, ๕๖๖๖, ๓๘๘๘

๗๕๐๑, ๒๓๔๐, ๔๗๓๕, ๒๗๖๓

ให้นักเรียนฝึกหัดเขียนเลขข้างบนนี้หลาย ๆ ครั้ง จนกว่าจะเข้าใจดี.

—*—

คำอธิบายวิธีคูณที่มีเลขตัวตั้ง ๓ ตัว

๑. เมื่อให้นักเรียนเข้าใจวิธีเขียนเลขจำนวน ๑๐๐๐ ได้แล้ว ครูจะสามารถคูณเลขที่มีจำนวนหลักไม่เกิน ๔ หลักได้

๒. ครูจะอธิบายเลขตัว อย่าง นี้ให้กระตือรือร้นทำ—
ตัวอย่างที่ ๑

$$๓๔๕ \times ๔ = ?$$

ขั้นที่ ๑. $๕ \times ๔ = ๒๐$

๓๔๕

เขียน ๐ ลงข้างนี้

ขั้นที่ ๒. $๔ \times ๔ = ๓๖$

$$(๓๖ + ๒ = ๓๘)$$

เขียน ๘ ลงอีก

$$\begin{array}{r} ๔ \\ ๐ \\ \hline ๓๔๕ \\ ๘ \\ \hline ๑๔๐ \end{array}$$

คำอธิบายวิธีคูณที่มีเลขตัวทั้ง ๓ ตัว

๒๗.

ข้อที่ ๓. $๓ \times ๔ = ๑๒$

$(๑๒ + ๓ = ๑๕)$

เขียนจำนวน ๑๕ ลงอีก

พัน	ร้อย	สิบ	หน่วย
	๓	๔	๕
			๔
๑	๕	๘	๐

ตอบ $๓๔๕ \times ๔ = ๑๓๘๐$

ตัวอย่างที่ ๒

เลข ๗ $\times ๗ = ?$

ข้อที่ ๑. $๗ \times ๗ = ๔๙$

เขียน ๙ ลง

ข้อที่ ๒. $๗ \times ๗ = ๔๙$

$(๔๙ + ๗ = ๕๖)$

เขียน ๕ ลงอีก

เลข ๗

๗

๖

เลข ๗

๗

๖

ข้อที่ ๓. $๕๖ \times ๗ = ๓๙๒$

$๓๙๒ + ๕๖ = ๔๔๘$

เขียน ๔๔๘ ลงอีก

พัน	ร้อย	สิบ	หน่วย
	๔	๗	๘
			๖
๓	๘	๔	๒

ตอบ เลข ๗ $\times ๗ = ๔๔๘$

๓. ถ้า นักเรียน ยังไม่เข้าใจให้ครู อธิบาย ซ้ำหลาย ๆ
 เทียบ ทกว่า นักเรียน จะเข้าใจก็ ทุกคน ให้ครู หาเลข
 มาได้ นักเรียนฝึกหัด ทำ ต่อไป แต่อย่าให้มี จำนวน ถัดมาก
 กว่า ๙๙๙๙

แบบฝึกหัด ที่ ๒๓

- (๑) $๓๔๕ \times ๒ =$, $๗๐๙ \times ๓ =$, $๓๔๕ \times ๔ =$
 (๒) $๑๙๘ \times ๔ =$, $๓๗๐ \times ๕ =$, $๒๘๗ \times ๖ =$
 (๓) $๕๐๗ \times ๗ =$, $๗๕๔ \times ๘ =$, $๒๔๗ \times ๙ =$
 (๔) $๔๗๓ \times ๔ =$, $๕๘๗ \times ๓ =$, $๔๐๙ \times ๘ =$
 (๕) $๙๙๙ \times ๙ =$, $๗๐๘ \times ๙ =$, $๘๗๔ \times ๗ =$
 (๖) $๒๔๕ \times ๘ =$, $๓๔๗ \times ๖ =$, $๗๐๙ \times ๗ =$
 (๗) $๑๑๓ \times ๙ =$, $๗๐๙ \times ๘ =$, $๔๕๗ \times ๖ =$
 (๘) $๑๙๐๗ \times ๓ =$, $๒๐๙๕ \times ๔ =$, $๒๐๐๘ \times ๔ =$
 (๙) $๑๐๗๐ \times ๗ =$, $๑๐๘๓ \times ๙ =$, $๗๔๖ \times ๖ =$
 (๑๐) $๙๙๙๙ \times ๔ =$, $๙๙๙๙ \times ๓ =$, $๑๐๙๙๙ \times ๗ =$
 (๑๑) $๒๔๐๑ \times ๔ =$, $๗๕๖ \times ๙ =$, $๑๒๐๓ \times ๖ =$
 (๑๒) $๑๑๙๓ \times ๖ =$, $๑๒๔๐ \times ๗ =$, $๑๑๕๐ \times ๘ =$

คำอธิบายวิธีคูณที่มีเลขตัวตั้ง ๓ ตัว ๖๘

แบบฝึกหัดที่ ๒๒๔

- (๑) ถ้ามีผ้า ๔ ตัว ขายได้ตัวละ ๑๒๕ บาท จะได้เงินเท่าไร?
- (๒) ถ้ามีควาย ๗ ตัว ขายได้ตัวละ ๘๘ บาท จะได้เงินเท่าไร?
- (๓) ถ้ามีผ้า ๘ ตัว ขายได้ตัวละ ๑๖๐ บาท จะได้เงินเท่าไร?
- (๔) ขายเรือไป ๖ ลำ ราคาลำละ ๓๔๐ บาท จะได้เงินเท่าไร?
- (๕) ขายสวนไป ๔ ไร่ ไร่ละ ๒๘๔ บาท จะได้เงินเท่าไร?
- (๖) ห้างสี ๕ เล่ม มีเล่มละ ๑๒๕ บาท รวมทั้งหมดจะมีสีกี่บาท?
- (๗) เรือกลไฟลำหนึ่งราคา ๓๓๐๐ บาท เรือกลไฟ ๓ ลำ จะเสียเงินเท่าไร?
- (๘) จักรวรรดิ ๓๖ บาท ถ้าซื้อมา ๘ ตัว จะต้องเสียเงินเท่าไร?
- (๙) สุนัขราคาตัวละ ๘๕ บาท ถ้าซื้อมา ๘ ตัว จะต้องเสียเงินเท่าไร?

- (๑๐) ทราย รากา ตัวละ ๑๑๗ บาท ถ้าซื้อมา ๖ ตัว
จะ ต้องให้เงินเขาเท่าไร ?
- (๑๑) ทราย ทรายไป ๕ ตัว รากา ตัวละ ๑๕๘ บาท จะ ได้
เงินเท่าไร ?
- (๑๒) กระดาษ ๘ ใบ ใส่ ส้ม ได้ ใบละ ๒๕๔ ผล หอม
กล้วย กับ จะ เป็น ส้ม กี่ ผล ?
- (๑๓) กระบุง ใบหนึ่ง รูด ไม่ได้ ๑๗๘ ผล ถ้า กระบุง
ชนิดนี้ มีอยู่ ๖ กระบุง ใส่ รูด ได้ เต็ม หอม จะ เป็น
ลูกไม้ กี่ ผล ?
- (๑๔) หมาด ทะลาย หนึ่ง มี ๓๖๒ ผล ถ้า หมาด ชนิดนี้
มีอยู่ ๔ ทะลาย กล้วย กับ จะ เป็น หมาด กี่ ผล ?
- (๑๕) ใบมี ๑ เก็บ ผล มะพร้าว จาก ต้น ได้ ต้นละ ๒๕๓ ผล
ถ้า มี มะพร้าว ชนิดนี้ อยู่ ๔ ต้น ใบมี ๑ จะ เก็บ
ได้ กี่ ผล ?
- (๑๖) มี ลูกมูก อยู่ ๖ ต้น มี ใบ ๑ เก็บ ผล ได้ ต้นละ ๑๑๗๔ ผล
ถ้า เก็บ หอม กูด กับ จะ ได้ ลูกมูก กี่ ผล ?
- (๑๗) ทหาร ๔ กอง มี พล ทหาร กองละ ๗๖๘ คน รวม
หอม กล้วย กับ จะ เป็น พล ทหาร กี่ คน ?

คำอธิบาย วิชิตุณ ที่มีเลข ตัว ทั้ง ๓ ตัว ๗๑

- (๑๘) กองทัพ กอง ๑ แยกออกเป็น กองย่อยได้ ๘ กอง
กองย่อย กอง ๑ มีพลทหาร ๖๘๕ คน ทั้งนี้
กองทัพ กองนี้ จะมีพลทหาร กี่คน?
- (๑๙) แพร่ไม้ได้ ๗ แพร่ แพร่ ๆ แต่ละไม้ได้ ๔๘๗ ถ้า
รวมทั้งสี่ จะเข้าไม้กี่ลำ?
- (๒๐) ชุง ๕ คัน เลื่อยเป็นแผ่นกระดานได้คันละ ๖๕๘
แผ่น รวมทั้งหมด จะได้กระดานกี่แผ่น?
- (๒๑) คนงาน ๘ คน รับจ้างทำงานได้เงินคนหนึ่งปี ละ
๕๐๗ บาท เมื่อเอาเงินมารวมกันทั้งหมด ในปีหนึ่ง
จะเข้าเงิน กี่บาท?
- (๒๒) ร่มแพร คันหนึ่ง ราคา ๗ บาท ถ้าซื้อมา ๔๕๓ คัน
จะสิ้นเงินเท่าไร?
- (๒๓) ตามตลาดเขาขาย มะม่วง ผลละ ๗ สตางค์ ถ้า
มีมะม่วง ๔๖๘ ผล จะคิดเป็นราคา กี่สตางค์?
- (๒๔) พ่อค้าคนหนึ่งขายของได้วันละ ๕ บาท ถ้าเขา
ขายอยู่ ๑ ปี คือ ๓๖๕ วัน จะได้เงินเท่าไร?
- (๒๕) นายคำเขาขายใส่ถุง ๖ ถุง ถุงละ ๒๘๗ บาท ถ้า
จะสิ้นเงินเท่าไร?

- (๒๖) มีเงินอยู่ ๔ บาท ๖๖๘ ๘๔๐ บาท อีก ๖ บาท
๖๖๘ ๘๔๐ บาท รวมทั้งสี่บาทเป็นเงินเท่าไร?
- (๒๗) สมุท ๗ เล่ม มีหน้าสี่ร้อยหก ๒๐๘ หน้า รวม
หน้ากับหน้าเป็นหน้าสี่ร้อยกี่หน้า?
- (๒๘) สกัเสื้อเล่มหนึ่งมี ๒๐๘ หน้า มีตัวหนังสือหน้าละ
๘ บรรทัด ถ้ามีสมุทเล่มนี้มีหน้าสี่ร้อยกี่บรรทัด?
- (๒๙) สมุท ๖ เล่ม มีใบเล่มละ ๒๙๔ ใบ ถ้ามีสมุท
เล่มหนึ่ง ใบเป็นกี่ใบ?
- (๓๐) ข้าวสาร ๖๖๘๐๖ บาท ๘๔๐ บาท ถ้าซื้อ ๑๐๐๐
กิโลกรัม จะซื้อได้เงินเท่าไร?
- (๓๑) เมื่อกลไฟรับจ้างมี ส่วนคนโดยสาร ๕ ตำ บรทุก
คนโดยสารได้ค่าละ ๑๒๗ บาท ถ้าเมื่อกลไฟ ๕ ตำ
นี้ จะบรทุกคนได้กี่บาท?
- (๓๒) เมื่อกลไฟลำหนึ่งบรทุกตัวได้ ๓๔๘ ตัว ถ้ามีเมื่อ
กลไฟละตัวนี้อยู่ ๓ ลำ จะบรทุกตัวได้กี่ตัว?
- (๓๓) รถไฟกระบวนหนึ่งบรทุกตัวได้ ๓๔๘ ตัว ในเที่ยว ๑
ถ้ารถไฟกระบวนนี้บรทุกตัว ๕ เที่ยว จะได้กี่ตัว?
- (๓๔) ขาขจ้าวละ ๓ ตำ ค่าละ ๕๔๘ บาท จะได้เงินเท่าไร?

คำอธิบายวิธีคูณที่มีเลขตัวตั้ง ๓ ตัว ๗๓

(๓๕) $๔๓๗ \times ๖ = ๒๖๐๒$ ทั้งนี้ ระลึกหรือคูณ
อย่างไร? ถ้าผิด เพราะไรจึงผิด?

(๓๖) ปกติหุ่ในที่กินไร่ ๑ ไร่ ๔๖๐ ตัน ถ้าปลูกได้
๘ ไร่ ไร่ได้ตันหุ่กี่ตัน?

(๓๗) ค่าตัวตั้งคูณแถวตั้ง ๑ เป็นราคา ๑๒๖๐ บาท
ถ้าตัวตั้งคูณนั้นมี ๗ ตัวตั้ง จะสิ้นเงินเท่าไร?

(๓๘) ชาวนาผู้หนึ่งเห็นภาษีค่าหาได้รัฐบาลปีละ ๑๐๙๔
บาท ใน ๖ ปี ชาวนาผู้นั้นจะต้องเสียค่าหาได้รัฐบาล
เท่าไร?

(๓๙) ชายผู้หนึ่งมีเงิน ๒๐๐๐ บาท แบ่งให้ลูก ๖ คน
คนละ ๒๗๕ บาท ถ้าที่เหลือเงินเท่าไร?

(๔๐) ชาวนาผู้หนึ่งเห็นหนี้เขาอยู่ ๓๐๐๐ บาท ภายหลัง
ขายม้าไป ๗ ตัวตัวละ ๖๕ บาท, ขายควาย ๙ ตัว
ตัวละ ๘๔ บาท และขายวัว ๒ ตัว หนึ่งตัวละ
๙๕๐ บาท เมื่อใช้หนี้แล้วชาวนาผู้นั้นจะมีเงินเหลือ
อีกเท่าไร?

— ๒๕ —

คำอธิบายเบื้องต้นของวิธีหาร

๑. ให้ครูใช้วิธี สอน เลข ตาม ทัว อย่าง ก่อ ไป ให้

กระดานดำ

ตัวอย่างที่ ๑ หารด้วย ๒ คุณเลขจำนวนอะไร จึงจะได้ ๑๐?

คือ เลขจำนวนอะไร $\times ๒ = ๑๐$ (เลขจำนวน) ๕ $\times ๒ = ๑๐$

ตอบ ๕

(คือต้องเอา ๕ มาคูณ ๒ จึงได้ ๑๐)

ตัวอย่างที่ ๒ หารด้วย ๒ คุณเลขจำนวนอะไร จึงจะได้ ๑๖?

คือ เลขจำนวนอะไร $\times ๒ = ๑๖$ (เลขจำนวน) ๘ $\times ๒ = ๑๖$

ตอบ ๘

(คือต้องเอา ๘ มาคูณ ๒ จึงได้ ๑๖)

ตัวอย่างที่ ๓ หารด้วย ๒ คุณเลขจำนวนอะไร จึงจะได้ ๑๘?

คือ จำนวนอะไร $\times ๒ = ๑๘$ ๙ $\times ๒ = ๑๘$

ตอบ ๙

คำอธิบายเบื้องต้น หักของวิธีหา

๗๕

ตัวอย่างที่ ๕ ต้องหา ๓ คุณจำนวนอะไรจึงจะได้ ๒๑?

คือ จำนวนอะไร $\times ๓ = ๒๑$

$$๗ \times ๓ = ๒๑$$

ตอบ ๗

ตัวอย่างที่ ๕ ต้องหา ๖ คุณจำนวนอะไรจึงจะได้ ๔๘?

คือ จำนวนอะไร $\times ๖ = ๔๘$

$$๘ \times ๖ = ๔๘$$

ตอบ ๘

ตัวอย่างที่ ๖ ต้องหา ๗ คุณจำนวนอะไรจึงจะได้ ๖๓?

คือ จำนวนอะไร $\times ๗ = ๖๓$

$$๙ \times ๗ = ๖๓$$

ตอบ ๙

ตัวอย่างที่ ๗ ต้องหา ๘ คุณจำนวนอะไรจึงจะได้ ๕๖?

คือ จำนวนอะไร $\times ๘ = ๕๖$

$$๗ \times ๘ = ๕๖$$

ตอบ ๗

๒. ถ้าฝึกเรียนยังไม่เข้าใจก็ทุกคน ควรหาตัวอย่าง

มาอธิบายให้ดูอีก หนึ่งว่า หักเวียนหระเข้าไว้ที่ทุกคน เมื่อเข้าใจ
ก็แล้ว จงทำแบบฝึกหัดเลขในใจ ดัง ตัวอย่าง ต่อไปนี้

(๑) เลขจำนวนอะไร $\times ๔ = ๒๔$?

(๒) „ „ „ $\times ๕ = ๓๐$?

(๓) „ „ „ $\times ๖ = ๔๒$?

(๔) „ „ „ $\times ๘ = ๓๒$?

(๕) „ „ „ $\times ๙ = ๓๖$?

(๖) „ „ „ $\times ๓ = ๒๗$?

(๗) „ „ „ $\times ๕ = ๓๕$?

(๘) „ „ „ $\times ๗ = ๖๓$?

(๙) „ „ „ $\times ๖ = ๔๘$?

(๑๐) „ „ „ $\times ๒ = ๑๖$?

(๑๑) „ „ „ $\times ๘ = ๗๒$?

(๑๒) „ „ „ $\times ๗ = ๒๘$?

(๑๓) „ „ „ $\times ๙ = ๘๑$?

(๑๔) „ „ „ $\times ๔ = ๑๖$?

(๑๕) „ „ „ $\times ๕ = ๔๐$?

(๑๖) „ „ „ $\times ๓ = ๒๑$?

(๑๗) „ „ „ $\times ๗ = ๔๙$?

คำอธิบายเบื้องต้น ของ วิธีหาร

๑๗๗

(๑๘) เลขจำนวนอะไร $\times ๖ = ๓๐$?

(๑๙) „ „ $\times ๙ = ๓๖$?

(๒๐) „ „ $\times ๙ = ๕๔$?

๓. ให้ครูหาเลขมาฝึก หัก หัก เวียนให้ คอย ปากเปล่า
ถึง คำนวณข้าง บน อีก หนึ่ง ว่า เรา จำหาเลขที่ ทุก ๆ คน แล้ว
จึงให้ ทำ แบบฝึกหัด ต่อไปนี้

แบบฝึกหัดที่ ๒๕

ให้ครู เขียนเลข ต่อไปนี้ ลง บน กระดาษ คำ แล้วให้
นักเรียน เขียน คอย

(๑) เลขจำนวนอะไร $\times ๒ = ๑๒$? เลขจำนวนอะไร $\times ๒ = ๑๘$?

เลขจำนวนอะไร $\times ๒ = ๑๔$? เลขจำนวนอะไร $\times ๒ = ๑๖$?

เลขจำนวนอะไร $\times ๒ = ๑๐$? เลขจำนวนอะไร $\times ๒ = ๘$?

(๒) เลขจำนวนอะไร $\times ๓ = ๑๒$? เลขจำนวนอะไร $\times ๓ = ๑๘$?

เลขจำนวนอะไร $\times ๓ = ๒๔$? เลขจำนวนอะไร $\times ๓ = ๒๗$?

เลขจำนวนอะไร $\times ๓ = ๑๕$? เลขจำนวนอะไร $\times ๓ = ๒๑$?

(๓) เลขจำนวนอะไร $\times ๔ = ๑๒$? เลขจำนวนอะไร $\times ๔ = ๒๘$?

เลขจำนวนอะไร $\times ๔ = ๓๖$? เลขจำนวนอะไร $\times ๔ = ๒๔$?

เลขจำนวนอะไร $\times ๔ = ๑๖$? เลขจำนวนอะไร $\times ๔ = ๓๒$?

- (๔) เลขจำนวนหนึ่ง $\times ๕ = ๑๕$? เลขจำนวนหนึ่ง $\times ๕ = ๔๐$?
 เลขจำนวนหนึ่ง $\times ๕ = ๒๐$? เลขจำนวนหนึ่ง $\times ๕ = ๓๕$?
 เลขจำนวนหนึ่ง $\times ๕ = ๔๕$? เลขจำนวนหนึ่ง $\times ๕ = ๓๐$?
- (๕) เลขจำนวนหนึ่ง $\times ๖ = ๒๔$? เลขจำนวนหนึ่ง $\times ๖ = ๔๒$?
 เลขจำนวนหนึ่ง $\times ๖ = ๕๔$? เลขจำนวนหนึ่ง $\times ๖ = ๓๖$?
 เลขจำนวนหนึ่ง $\times ๖ = ๔๘$? เลขจำนวนหนึ่ง $\times ๖ = ๓๐$?
- (๖) เลขจำนวนหนึ่ง $\times ๗ = ๔๒$? เลขจำนวนหนึ่ง $\times ๗ = ๒๑$?
 เลขจำนวนหนึ่ง $\times ๗ = ๓๕$? เลขจำนวนหนึ่ง $\times ๗ = ๖๓$?
 เลขจำนวนหนึ่ง $\times ๗ = ๔๙$? เลขจำนวนหนึ่ง $\times ๗ = ๕๖$?
- (๗) เลขจำนวนหนึ่ง $\times ๘ = ๓๒$? เลขจำนวนหนึ่ง $\times ๘ = ๖๔$?
 เลขจำนวนหนึ่ง $\times ๘ = ๒๔$? เลขจำนวนหนึ่ง $\times ๘ = ๗๒$?
 เลขจำนวนหนึ่ง $\times ๘ = ๕๖$? เลขจำนวนหนึ่ง $\times ๘ = ๔๐$?
 เลขจำนวนหนึ่ง $\times ๘ = ๓๒$? เลขจำนวนหนึ่ง $\times ๘ = ๔๘$?
- (๘) เลขจำนวนหนึ่ง $\times ๙ = ๒๗$? เลขจำนวนหนึ่ง $\times ๙ = ๓๖$?
 เลขจำนวนหนึ่ง $\times ๙ = ๘๑$? เลขจำนวนหนึ่ง $\times ๙ = ๑๘$?
 เลขจำนวนหนึ่ง $\times ๙ = ๔๕$? เลขจำนวนหนึ่ง $\times ๙ = ๖๓$?
 เลขจำนวนหนึ่ง $\times ๙ = ๓๖$? เลขจำนวนหนึ่ง $\times ๙ = ๕๔$?

คำอธิบาย วิธี สอน ทหาร อย่างง่าย

๑. ชั้นแรก หาเมื่อกะขามหรือเมล็ดอื่น ๆ ก็ได้ หรือ
ไม้ขีดไฟมา ๑๘ อัน ถ้าให้เด็กเวียนมีไม้ขีดไฟละ ๑๘ อัน
ก็วยยิ่งก็ และใช้วิธีสอนว่า ถ้าเราจะแบ่งไม้ขีดไฟ ๑๘ อันนี้
ออกเป็น ๓ กอง เท่า ๆ กัน เราได้กองละกี่อัน? แล้วให้เด็กเวียน
แยกออก ได้กองละ ๖ อัน แล้วครูตั้งเลขบนกระดานดำ ดังนี้
ตัวอย่างที่ ๑ ไม้ขีดไฟ ๑๘ อัน ถ้าแบ่งออกเป็น ๓ กอง
เท่า ๆ กัน เราได้กองละ กี่อัน?
แล้วเขียนลงบนกระดานดำ ต่อไปนี้

$$\left. \begin{array}{c} (๖) \\ (๖) \\ (๖) \end{array} \right\} = ๑๘ \quad \text{คือ} \quad ๖ + ๖ + ๖ = ๑๘$$

$$\text{หรือ} \quad ๖ \times ๓ = ๑๘$$

ดังนี้ ครูจะเห็นได้ว่า ได้กองละ ๖ อัน ก็อธิบาย
เกี่ยวกับว่า ต้องเอาเลขจำนวนอะไรมาบวกกัน ๓ คน
จึงจะได้ ๑๘? หรือ

เลขจำนวนอะไรคูณ ๓ จึงจะได้ ๑๘?
คือเลขจำนวนอะไร $\times ๓ = ๑๘$?
(ต้องเอาเลขจำนวน) $๖ \times ๓ = ๑๘$

๕๐

ตัวอย่างที่ ๒

เลข ประถมปีที่ ๒

ส탕ค์แดง ๒๔ ส탕ค์ แแบ่งให้เด็ก ๔ คน จะได้คนละ กี่ส탕ค์? (มี ส탕ค์จริง ๆ แบ่ง ออกให้นักเรียนดูด้วย)

วิธีทำ

ได้แบ่ง ๒๔ ออกเป็น ๔ ส่วน ต้องเขียน
ดังนี้ $24 \div 4$

$$\begin{array}{|c|c|} \hline 6 & 6 \\ \hline 6 & 6 \\ \hline \end{array} = 24$$

$$6 + 6 + 6 + 6 = 24$$

$$6 \times 4 = 24$$

$$\left. \begin{array}{c} (6) \\ (6) \\ (6) \\ (6) \end{array} \right\} = 24$$

๒. ครูจึงอธิบายให้นักเรียนเข้าใจว่า เครื่องหมาย $\div$ นี้ เรียกว่า เครื่องหมายหาร คือแบ่ง ถ้าเลข อยู่หลัง เครื่องหมายนี้ เป็นจำนวนอะไร ก็หมายความว่า ต้องแบ่ง ออกเป็นเท่าที่มีส่วนเท่า ๆ กัน เช่น เลข ๔ อยู่หลัง $\div 4$ หมายความว่า ต้องแบ่ง ออกเป็น ๔ ส่วน และถามต่อไปว่า จะต้องเอาเลขจำนวนอะไร มาคูณ ๔ จึงจะได้ ๒๔?

$$\text{เลขจำนวนอะไร} \times 4 = 24?$$

$$\text{คือ (เลขจำนวน)} 6 \times 4 = 24$$

คำอธิบายวิธีสอนหาอย่างง่าย

๔๑

เพราะฉะนั้นถ้าแบ่ง ๒๔ ออกเป็น ๔ ส่วนจะได้ส่วน

ละ ๖ คือได้คนละ ๖ สтак

ตอบ ได้คนละ ๖ สтак

ตัวอย่างที่ ๓ ให้เขียนลงบนกระดาษดำดังนี้

$$๓๐ \div ๖ = ?$$

อธิบายให้เข้าใจว่า จำนวน ๓๐ ต้องหารด้วย ๖
คือ ๓๐ แบ่งออกเป็น ๖ ส่วน

ถามว่า เลขจำนวนอะไร $\times ๖$ จึงจะได้ ๓๐?

นักเรียนคนหนึ่งตอบว่า เลข ๕ $\times ๖ = ๓๐$

เพราะฉะนั้น ถ้าเอา ๓๐ หาร ๖ ได้ ๕ (แบ่ง)

จะได้ ๕

อธิบายว่า ๓๐ เป็นตัวตั้ง ๖ เป็นตัวหาร และ ๕
เป็น ผลหรือผลหาร

ตัวอย่างที่ ๔

$$๔๒ \div ๗ = ?$$

คือ เลขจำนวนอะไร $\times ๗ = ๔๒$?

$$\underline{๖} \times ๗ = ๔๒$$

• ตอบ ๖

๔๗

เลขประจำปีที่ ๒

ตัวอย่างที่ ๕

$$๕๖ \div ๘ = ?$$

คือ เลขจำนวนอะไร $\times ๘ = ๕๖$?

$$๗ \times ๘ = ๕๖$$

ตอบ ๗

ตัวอย่างที่ ๖

$$๓๖ \div ๙ = ?$$

คือ จำนวนอะไร $\times ๙ = ๓๖$?

$$\underline{๔} \times ๙$$

ตอบ ๔

๓. ค่อยไปให้เด็ก ๆ เขียนเลข ค่อยไปให้ลงบนกระดาษทำ
แล้วถามให้ฝึกเขียนอีก ค่อยไปถามว่า เมื่อ ค่อยถูก
ให้ครูเขียนเลขถัดลงด้วย

(๑) $๑๘ \div ๒ =$, $๑๔ \div ๒ =$, $๑๖ \div ๔ =$

(๒) $๑๐ \div ๒ =$, $๑๖ \div ๒ =$, $๒๗ \div ๓ =$

(๓) $๑๕ \div ๓ =$, $๒๑ \div ๓ =$, $๒๔ \div ๓ =$

(๔) $๑๒ \div ๖ =$, $๒๘ \div ๔ =$, $๓๖ \div ๙ =$

(๕) $๑๕ \div ๕ =$, $๓๐ \div ๖ =$, $๔๕ \div ๕ =$

(๖) $๑๘ \div ๖ =$, $๔๒ \div ๗ =$, $๕๔ \div ๙ =$

(๗) $๒๑ \div ๗ =$, $๓๖ \div ๔ =$, $๖๓ \div ๗ =$

(๘) $๒๔ \div ๘ =$, $๓๒ \div ๔ =$, $๕๖ \div ๘ =$

คำอธิบายวิธีหารสั้น อย่างง่าย (ไม่มีเศษ) ๘๓

$$(๙) \quad ๒๗ \div ๙ =, \quad ๔๒ \div ๖ =, \quad ๗๒ \div ๘ =$$

$$(๑๐) \quad ๔๐ \div ๘ =, \quad ๘๑ \div ๙ =, \quad ๖๓ \div ๗ =$$

$$(๑๑) \quad ๙ \div ๙ =, \quad ๑๔ \div ๗ =, \quad ๔๘ \div ๘ =$$

$$(๑๒) \quad ๔๙ \div ๗ =, \quad ๓๕ \div ๕ =, \quad ๕๖ \div ๗ =$$

$$(๑๓) \quad ๗๒ \div ๘ =, \quad ๓๖ \div ๖ =, \quad ๓๕ \div ๗ =$$

$$(๑๔) \quad ๒๐ \div ๕ =, \quad ๑๘ \div ๓ =, \quad ๔๕ \div ๙ =$$

$$(๑๕) \quad ๕๔ \div ๖ =, \quad ๖๔ \div ๘ =, \quad ๔๘ \div ๖ =$$

— ๗๖๖๖ —

คำอธิบายวิธีหารสั้น อย่างง่าย (ไม่มีเศษ)

๑. ให้ครูลงมือสอนการสั้นกันทั่ว อย่างต่อไปนี้

ตัวอย่างที่ ๑

$$๑๔ \div ๒ = ?$$

ให้เขียนกัน

$$๒) ๑๔$$

วิธีทำ

$$\text{จำนวนอะไร} \times ๒ = ๑๔?$$

$$\text{ก็ } ๗ \times ๒ = ๑๔ \quad ๒) ๑๔$$

เขียน ๗ ลงกัน

๗

$$\text{ตอบ } ๑๔ \div ๒ = ๗$$

๘๔

เลข ประถมปีที่ ๒

ตัวอย่างที่ ๒

$$๒๔ \div ๔ = ?$$

ได้เขียนลงดังนี้ $๔ \overline{) ๒๔}$ เลข จำนวน อะไร $\times ๔ = ๒๔$?ต้องเอา $๖ \times ๔ = ๒๔$ $๔ \overline{) ๒๔}$ $\therefore$ เขียน เลข ๖ ลงดังนี้ $\underline{\underline{๖}}$

$$\text{ตอบ } ๒๔ \div ๔ = \underline{\underline{๖}}$$

ตัวอย่างที่ ๓

$$๓๕ \div ๕ = ?$$

 $๕ \overline{) ๓๕}$

$$๕ \times ๗ = ๓๕ \quad \underline{\underline{๕}}$$

$$\text{ตอบ } ๓๕ \div ๕ = \underline{\underline{๗}}$$

ตัวอย่างที่ ๔

$$๗๒ \div ๘ = ?$$

 $๘ \overline{) ๗๒}$

$$๙ \times ๘ = ๗๒ \quad \underline{\underline{๙}}$$

ตัวอย่างที่ ๕

$$๖๓ \div ๙ = ?$$

 $๙ \overline{) ๖๓}$

$$๗ \times ๙ = ๖๓ \quad \underline{\underline{๗}}$$

คำอธิบายวิธีการ สัก อย่างง่าย (ไม่มีเศษ) ๘๔

แบบฝึกหัดที่ ๒๖

- | | | | |
|------|---|---------------|---------------|
| (๑) | $๑๐ \div ๒ =$ | $๑๖ \div ๒ =$ | $๑๘ \div ๒ =$ |
| (๒) | $๑๕ \div ๓ =$ | $๑๔ \div ๒ =$ | $๒๑ \div ๓ =$ |
| (๓) | $๒๗ \div ๓ =$ | $๑๒ \div ๔ =$ | $๒๑ \div ๓ =$ |
| (๔) | $๒๘ \div ๔ =$ | $๓๐ \div ๕ =$ | $๒๔ \div ๖ =$ |
| (๕) | $๔๔ \div ๕ =$ | $๔๒ \div ๗ =$ | $๒๔ \div ๘ =$ |
| (๖) | $๑๖ \div ๘ =$ | $๕๔ \div ๖ =$ | $๖๓ \div ๙ =$ |
| (๗) | $๒๑ \div ๗ =$ | $๗๒ \div ๘ =$ | $๓๖ \div ๙ =$ |
| (๘) | $๘๑ \div ๙ =$ | $๗๒ \div ๙ =$ | $๓๒ \div ๔ =$ |
| (๙) | $๔๐ \div ๘ =$ | $๓๕ \div ๗ =$ | $๔๙ \div ๗ =$ |
| (๑๐) | $๔๕ \div ๙ =$ | $๖๔ \div ๘ =$ | $๔๘ \div ๘ =$ |
| (๑๑) | $๒๐ \div ๕ =$ | $๓๒ \div ๘ =$ | $๕๖ \div ๗ =$ |
| (๑๒) | $๖๓ \div ๗ =$ | $๒๗ \div ๙ =$ | $๒๘ \div ๗ =$ |
| (๑๓) | $๓๐ \div ๖ =$ | $๓๖ \div ๖ =$ | $๕๔ \div ๙ =$ |
| (๑๔) | $๔๘ \div ๖ =$ | $๕๖ \div ๘ =$ | $๔๒ \div ๖ =$ |
| (๑๕) | แบ่ง ส.ท. ๓๖ ส.ท. ให้แก่เด็ก๖คนจะได้อะไร ส.ท. ? | | |
| (๑๖) | .. ๔๒ | .. ๗ | ? |
| (๑๗) | .. ๘๑ | .. ๙ | ? |

- (๑๘) แบ่ง ส.ค. ๖๓ ส.ค. ให้แก่เด็กชาย คนละได้คนละกี่ ส.ค. ?
- (๑๙) ,, ๓๖ ,, ๔ ,, ,, ?
- (๒๐) ,, ๔๙ ,, ๗ ,, ,, ?
- (๒๑) ,, ๒๗/ ,, ๓ ,, ,, ?
- (๒๒) ,, ๔๘ ,, ๘ ,, ,, ?
- (๒๓) ,, ๔๕ ,, ๕ ,, ,, ?
- (๒๔) ,, ๗/๒ ,, ๘ ,, ,, ?
- (๒๕) ,, ๕๔ ,, ๘ ,, ,, ?
- (๒๖) ไข่ ๖ วัน แม่ค้าขายของได้เงิน ๔๕ บาท ทั้งนี้
จะขายไข่วันละกี่บาท?
- (๒๗) ชายผู้หนึ่งหาเงินได้ ๕๔ บาทใน ๙ วัน จะหา
ได้วันละเท่าไร?
- (๒๘) ถ้าใน ๗ ชั่วโมง คนแหวเรือทวนน้ำไปได้ ๖๓ ไมล์
ทั้งนี้ ในชั่วโมงเดียว จะแหวได้กี่ไมล์?
- (๒๙) ไข่ ๘ บาท เกิดคน ๑ วังได้ไก่ ๓๖ ตัว
ทั้งนี้ในนาที่เดียว เกิดนี้ จะ วังได้ไก่เท่าไร?
- (๓๐) ไข่ ๔ ชั่วโมง คนงานผู้หนึ่งได้ค่าจ้าง ๓๖ สตางค์
จะเป็นค่าจ้าง ชั่วโมง ละ กี่ สตางค์?

คำอธิบายวิธีการสั้น อย่างง่าย (ไม่มีเศษ) ๘๗

(๓๑) ผลไม้ทุกชนิด ๗๒ ผล ถ้าแบ่งออกเป็น ๘ ของ
เท่า ๆ กัน จะได้ของละกี่ผล?

(๓๒) ยางลบ ๗ แท่ง ราคา ๖๓ สตางค์ อยากทราบว่า
จะเขียนแท่งละกี่สตางค์?

(๓๓) โต๊ะกับเก้าอี้ ๘ สำหรับเขียนเงิน ๖๔ บาท จะเขียน
ราคาสำหรับโต๊ะกี่บาท?

(๓๔) รถม้า ๕ คัน ขวรถทุกคนโดยสารได้รวม ๘๑ คน
ทั้งนี้คันหนึ่ง จะขวรถทุกคนโดยสารได้กี่คน?

(๓๕) แยกสตางค์ ๖๔ สตางค์ให้แก่เด็ก ๘ คน
จะได้คนละกี่สตางค์?

(๓๖) ขนมขี้ผึ้ง มี ๕๖ ชิ้น แยกให้แก่เด็ก ๗ คน
ให้ได้คนละเท่า ๆ กันทั้งนี้ เด็กจะได้คนละกี่ชิ้น?

(๓๗) เด็กคนหนึ่ง ตักน้ำใน ๘ วันได้ ๔๐ ถัง
ทราบว่า เด็กคนหนึ่ง ตักน้ำได้วันละกี่ถัง?

(๓๘) เสื้อแพร ๗ ตัว เขียนเงิน ๔๘ บาท อยากทราบว่า
ตัวหนึ่ง จะเขียนราคาเท่าไร?

(๓๙) ชายคนหนึ่ง ว่างไป ๕ แผ่นได้เงิน ๓๖ บาท
ทั้งนี้ จะเขียนราคาแผ่นละเท่าไร?

(๔๐) สมมุติเล่น ๘ มี ๘๑ ท้า ใน ๘ วันขายแดงใช้
เขียน กี่ครั้งคือ หกคนเล่นหรือที่ ขายแดง เขียน วัน ละ
กี่หน้า?

(๔๑) ชาย มะม่วงไป ๘ ผล ได้เงิน ๔๖ สตางค์ ถ้ามี
จะเป็นราคา มะม่วง ผล ละเท่าไร?

(๔๒) ครู มี ดินสอ อยู่ ๔๕ แท่ง จะ ต้องแจกให้เด็ก ๕ คน
เด็ก คน หนึ่ง จะได้ ดินสอ กี่แท่ง?

(๔๓) มีเงิน หกร้อยบาท อยู่ มีใช้ ๗๒ ซึ่ง และ มี ดูก อยู่
๘๐๐ เงิน หัก ได้ ดูก ดูก ละเท่า ๆ กัน ดูก ๑
เป็นเงิน กี่ ซึ่ง?

(๔๔) ชาย ขายไป ๓ ไร่ ได้เงิน ๔๒ ซึ่ง ถ้ามี ๑
จะเป็นราคา กี่ ซึ่ง?

(๔๕) เชือก เส้น หนึ่ง ยาว ๖๔ คม ถ้า จะ ตัด ออก เป็น
๘ ตอน ตอน ละเท่า ๆ กัน ตอน ๑ จะ ยาว กี่ คม?

— จบ —

คำอธิบายเบื้องต้นของวิธีการสั้น อย่างง่าย (มี ๕๕)

๑. ซึ่งแรก ขายไปไม่พอใช้ไม้จิกไฟ หรือ สตางค์
๑๗ ซึ่ง แล้วถามนักเรียนว่า ถ้าเรา จะ แยก สตางค์ ๑๗ ซึ่ง
ให้ ออก เป็น ๒ กอง กอง ละ ๘ ซึ่ง จะ เหลือ สตางค์ กี่ ซึ่ง?

ถ้า ชีบาบ เข็มของ คัมภีร์ของ วิชิตาเว สั้น อย่างง่าย (มีเศษ) ๘๘

ให้ ครุ แยก สี่ทางก็ ให้ หัก เวียน หุ และให้ หัก เวียน แยก ด้วย
กันเอง ด้วย แล้ว ครุ ทั้ง สอง ลง บน กระจก คำ กังนี้

ตัวอย่างที่ ๑ ถ้า มี สี่ทาง อยู่ ๑๗ อัน แบ่ง ให้ เกิด ๒ คน

คนละ ๘ สี่ทางก็ จะ เหลือ สี่ทาง อีก กี่ สี่ทาง?

มี อยู่ (๑๗) ให้ ไป เสีย (๘) (๘) = ๑๖

แต่ (๑๗) = (๘) (๘) (๑) = ๑๖ + ๑

ก็ ๘ X ๒ = ๑๖ เพราะ นิยม ๑๗ - ๑๖ = ๑

ขอบของ เหลือ ๑ สี่ทาง

ตัวอย่างที่ ๒ ถ้า มี สี่ทาง อยู่ ๑๘ สี่ทางก็ แยก ให้ เกิด

๔ คน คนละ ๔ สี่ทางก็ จะ เหลือ สี่ทาง อีก

กี่ สี่ทาง? (เอา สี่ทาง ทั้ง ๆ แยก ออก เป็น

กอง ๆ ให้ หุ)

มี อยู่ (๑๘) ให้ เกิด ไป (๔) (๔) (๔) (๔) = ๑๖

แต่ (๑๘) = (๔) (๔) (๔) (๔) (๒) = ๑๖ + ๒

ก็ ๔ X ๔ = ๑๖ (สี่ทาง ที่ ให้ เกิด ไป แล้ว)

แต่ เติม มี อยู่ ๑๘

เพราะ นิยม ๑๘ - ๑๖ = ๒ ขอบ เหลือ ๒ สี่ทาง

ตัวอย่างที่ ๓ นายกีมีเงินอยู่ ๑๘ บาท แยกให้เด็ก
๓ คน คนละ ๖ บาท นายกีจะคงเหลือเงิน
อีกเท่าไร?

มีอยู่ (๑๘) ให้เด็กไป (๖) (๖) (๖) = ๑๘

แต่ (๑๘) = (๖) (๖) (๖) (๑) = ๑๘ + ๑

ก็ ๖ × ๓ = ๑๘

เพราะฉะนั้น ๑๘ - ๑๘ = ๐

คงเหลือ ๐ บาท

ตัวอย่างที่ ๔ ผลไม้กระจากหนึ่งมี ๕๓ ผล จะแบ่งออก
เป็น ๖ ของ ของละ ๘ ผล จะเหลือกี่ผล?

มีอยู่ (๕๓) ให้ไป (๘) (๘) (๘) (๘) (๘) (๘) = ๔๘

แต่ (๕๓) = (๘) (๘) (๘) (๘) (๘) (๘) (๕)

= ๔๘ + ๕

ก็ ๖ × ๘ = ๔๘

เพราะฉะนั้น ๕๓ - ๔๘ = ๕

คงเหลือ ๕ ผล

แบบฝึกหัดที่ ๒๗

- (๑) มีเงินอยู่ ๑๐๐ บาท แยกให้เด็ก ๖ คน คนละ ๒ บาท จะเหลือเงินเท่าไร?
(๒) ,, ๒๓ ,, ,, ๕ ,, ๔ ,, ,, ,,

คำอธิบายเบื้องต้นของวิธีการสั้นอย่างง่าย (มีเศษ) ๔๑

(๓) มีเงินอยู่ ๓๖ บาท แยกได้เป็น ๗ คน คนละ ๕ บาทเศษเหลือเงินเท่าไร?

(๔)	๓๓	๔	๘		
(๕)	๔๔	๗	๖		
(๖)	๕๑	๘	๖		
(๗)	๕๘	๘	๗		
(๘)	๖๗	๘	๗		
(๙)	๗๑	๘	๘		
(๑๐)	๖๒	๘	๗		
(๑๑)	๕๖	๗	๘		
(๑๒)	๔๘	๖	๗		
(๑๓)	๓๔	๓	๘		
(๑๔)	๗๗	๘	๘		
(๑๕)	๔๕	๘	๖		
(๑๖)	๖๘	๗	๘		
(๑๗)	๕๐	๗	๗		
(๑๘)	๗๒	๘	๘		
(๑๙)	๓๔	๔	๗		
(๒๐)	๔๗	๕	๘		

คำอธิบายวิธีหารสั้นอย่างง่าย (มีเศษ)

๑. ให้ครูลงมือสอนหารสั้นอย่างง่าย (มีเศษ) ดัง
เลขยกภาระกาณคำด้วยดังนี้

ตัวอย่างที่ ๑ $๒๔ \div ๔ = ?$

ก่อนที่จะทำได้ให้นักเรียนดู ครูจะเขียนสูตรคูณแม่ ๔
ลงบนภาระกาณคำด้วยดังนี้

$$๑ \times ๔ = ๔$$

$$๒ \times ๔ = ๘$$

$$๓ \times ๔ = ๑๒$$

$$๔ \times ๔ = ๑๖$$

$$๕ \times ๔ = ๒๐$$

$$๖ \times ๔ = ๒๔$$

$$๗ \times ๔ = ๒๘$$

$$๘ \times ๔ = ๓๒$$

$$๙ \times ๔ = ๓๖$$

แล้วตั้งเลขที่จะทำลงดังนี้

$$\begin{array}{r} ๔ \overline{) ๒๔} \end{array}$$

๒. ถามนักเรียนว่า จะต้องเอาเลขอะไรคูณ ๔ จึง
จะได้ ๒๔? ให้นักเรียนตรวจดูสูตรคูณแม่ ๔ ที่เขียนไว้ที่นี่

คำอธิบายวิธีหารสั้นอย่างง่าย (หัดเขียน) ๗๓

จะเห็นว่า ไม่มีผลเป็น ๒๕ เลข ถ้ามองต่อไปว่า มีเลข
จำนวนอะไรในสูตรนี้ ที่มีจำนวนจนกระทั่ง ๒๕ บ้าง?
ก็คงเห็นว่าเป็น ๒๔

แล้วถามนักเรียนว่า ๒๔ หาร ด้วย ๔ หรือ ๔ หาร ๒๔
จะได้เท่าใด? เมื่อนักเรียนตอบว่า ๖ แล้ว ครูจึงเขียน
ลงดังนี้

$$\begin{array}{r} ๔ \overline{) ๒๕} \\ \underline{๒๔} \\ ๑ \end{array}$$

เห็นว่า $๒๕ = ๒๔ + ๑$

เพราะฉะนั้น ถ้าแบ่ง ๒๕ ออกเป็น ๔ ส่วน ก็ได้
ส่วนละ ๖ ก็มีเศษเหลืออยู่ ๑

คือ $๒๕ = \textcircled{๖} \textcircled{๖} \textcircled{๖} \textcircled{๖} \textcircled{๑}$

$$๒๕ \div ๔ = ๖ \text{ เหลือเศษ } ๑$$

$$\begin{array}{r} ๔ \overline{) ๒๕} \\ \underline{๒๔} \\ ๑ \end{array}$$

๖ เหลือเศษ ๑

ตัวอย่างที่ ๒

$$๔๕ \div ๖ = ?$$

ก่อนลงมือทำ ครูเขียนสูตรแม่ ๖ ลงดังนี้

$$๑ \times ๖ = ๖$$

$$๒ \times ๖ = ๑๒$$

เลขประจำตัวที่ ๒

$$๓ \times ๖ = ๑๘$$

$$๔ \times ๖ = ๒๔$$

$$๕ \times ๖ = ๓๐$$

$$๖ \times ๖ = ๓๖$$

$$๗ \times ๖ = ๔๒$$

$$๘ \times ๖ = ๔๘$$

$$๙ \times ๖ = ๕๔$$

แล้ว ทั้ง เลข ลง ทั้งนี้ ด้วย

๖) ๔๕

ถามนักเรียนว่า จะ ต้อง เอา เลข จำนวนอะไร มา คูณ ๖
จึง จะได้ ๔๕ ? ให้ นักเรียน ตรวจดู ใน สูตร แม่ ๖ คง เห็น
ว่า ไม่มี มี แค่ ๔๒ ซึ่ง ข้น เท่า กับ ๔๕

ถามนักเรียนว่า $๔๕ \div ๖$ ได้ เท่าไร ? เมื่อ นักเรียน
ตอบว่า ได้ ๗ ให้ ครู เขียน ๗ ลง ทั้งนี้

๖) ๔๕

๗

ถามต่อไปว่า เหลือเศษ เท่าไร ? นักเรียน คง ตอบ ว่า ๓

คำอธิบายวิธีหาผลอย่างง่าย (มีเศษ) ๔๕

คือ $๔๕ - ๔๒ = ๓$

๖) ๔๕

๗ เหลือเศษ ๓

ตัวอย่างที่ ๓

$๗๘ \div ๘ = ?$

ก่อนลงมือทำ เขียนสูตรคูณแม่ ๘ ลงข้างนี้

$๑ \times ๘ = ๘$

$๒ \times ๘ = ๑๖$

$๓ \times ๘ = ๒๔$

$๔ \times ๘ = ๓๒$

$๕ \times ๘ = ๔๐$

$๖ \times ๘ = ๔๘$

$๗ \times ๘ = ๕๖$

$๘ \times ๘ = ๖๔$

$๙ \times ๘ = ๗๒$

แล้วตั้งเลขที่จะทำการคูณไว้

๘) ๗๘

ถาม หักเขียนว่า จะต้องเอาเลขจำนวนอะไร มาคูณ ๘

โจ จะได้ ๗๘ ? ให้นักเรียน ตรวจดู สูตรคูณ ที่ เห็นว่า
ไม่มี มีแต่ ๗๒ ซึ่ง จะ เท่า กับ ๗๘

ถาม นักเรียนว่า $๗๒ \div ๘$ ได้ เท่าไร ? เพื่อ นักเรียน
ตอบว่า ได้ ๙ แล้ว ครู เขียน ๙ ลง ถึง ที่

$$\begin{array}{r} ๘ \overline{) ๗๘} \end{array}$$

ถาม ต่อไปว่า เหลือ เศษ เท่าไร ? นักเรียน คง ตอบว่า ๐
ก็ ๘ $๗๘ - ๗๒ = ๐$

$$\begin{array}{r} ๘ \overline{) ๗๘} \end{array}$$

๙ เหลือ เศษ ๐

๓. ต่อไปนี้ ครู จะ ทำ เลข ให้ นักเรียน ดู ถึง ด้วย ว่า มี
บน กระดาษ คำ อีก หลาย ๆ คน จะ ว่า นักเรียน จะ เข้าใจ ที่
ทุก ๆ คน และ ให้ เขียน สูตร คูณ แม่ นี้ ๆ ถ้า กับ ด้วย ทุก
ครั้ง ไป ภายหลัง จึง ให้ นักเรียน ทำ แบบฝึกหัด ทั้ง ต่อไป นี้

แบบฝึกหัด ที่ ๒๘

- (๑) $๑๙ \div ๒ =$, $๑๗ \div ๒ =$, $๑๓ \div ๒ =$
 (๒) $๑๔ \div ๓ =$, $๒๐ \div ๓ =$, $๑๕ \div ๒ =$
 (๓) $๒๕ \div ๓ =$, $๑๘ \div ๕ =$, $๓๖ \div ๕ =$
 (๔) $๒๓ \div ๔ =$, $๓๗ \div ๖ =$, $๒๘ \div ๕ =$

คำอธิบายวิธีหารยาวเทียบกับวิธีหารสั้น ๔๘๗

- (๕) $๒๖ \div ๖ =$, $๕๔ \div ๘ =$, $๗๗ \div ๘ =$
 (๖) $๖๘ \div ๗ =$, $๗๖ \div ๙ =$, $๖๒ \div ๙ =$
 (๗) $๖๖ \div ๗ =$, $๔๙ \div ๘ =$, $๖๐ \div ๗ =$
 (๘) $๓๑ \div ๙ =$, $๘๘ \div ๙ =$, $๔๘ \div ๕ =$
 (๙) $๕๐ \div ๖ =$, $๕๕ \div ๗ =$, $๔๓ \div ๕ =$
 (๑๐) $๖๙ \div ๗ =$, $๖๗ \div ๘ =$, $๘๙ \div ๙ =$

— ๑:๑๑๑๑๑ —

คำอธิบายวิธีหารยาวเทียบกับวิธีหารสั้น

๑. ให้ครูสอนหารยาวอย่างง่าย ๆ ทั้งตัวอย่างต่อไปนี้
 ตัวอย่างที่ ๑ (หารยาว) $๒๕๖ \div ๒ = ?$

วิธีที่ ๑

ให้ตั้งเลขดังนี้

$$\begin{array}{r} 2 \overline{) 256} \end{array}$$

$๒ \div ๒ = ๑$ เขียน ๑ ลงเหนือเส้นตรงบน

เลข ๒ เขียนเลขหลัก ทั้งนี้

และ $๑ \times ๒ = ๒$ เขียน ๒

ลงใต้เลข ๒ ทั้งนี้แล้วลบกัน

คือ $๒ - ๒ = ๐$ ทั้งนี้

(ตามปรกติ ๐ ไม่ต้องใส่)

$$\begin{array}{r} 1 \\ 2 \overline{) 256} \\ \underline{2} \\ 0 \end{array}$$

ชั้นที่ ๒

ชักเลข ๕ ในตัวทั้งลงมาถึงที่ ๒

	๑	
๒)	๒	๕ ๖
	๒	
		๔

 $๕ \div ๒ = ๒$ (เหลือเศษ ๑)

เขียน ๒ ลงเป็นเลขตัวทั้งที่

	๑	๒
๒)	๒	๕ ๖
	๒	
		๔

 $๒ \times ๒ = ๔$ เขียน ๔ ลงใต้ ๕และ $๕ - ๔ = ๑$ เขียนลงใต้

เส้นคั่นเป็นเศษ

	๑	๒
๒)	๒	๕ ๖
	๒	
		๔
		๑
		๑

(ข้อสังเกต เมื่อลบกันแล้วเศษ
ต้องน้อยกว่าตัวหารเสมอ)

ทำอธิบายวิธีหารยาวเทียบกับวิธีหารสั้น

๔๔

ขั้นที่ ๓

ในขั้นที่ ๒ นั้นเหลือเศษ ๑ คือ ๑ สิบบ = ๑๐
ชัก ๖ ลงมารวมกันเป็น ๑๐ + ๖ = ๑๖ ทั้งนี้

$$\begin{array}{r} \begin{array}{c} ๑ \ ๒ \end{array} \overline{) \begin{array}{c} ๒ \ ๔ \ ๖ \\ ๒ \\ \hline ๔ \\ ๔ \\ \hline ๑ \ ๖ \end{array}} \end{array}$$

๑๖ ÷ ๒ = ๘ เขียน ๘ ลง

ในแถวที่เขียนเลขตัว

$$\begin{array}{l} ๘ \times ๒ = ๑๖ \quad \text{เขียนลง} \\ ๑๖ - ๑๖ = ๐ \quad \text{ทั้งนี้} \end{array}$$

$$\begin{array}{r} \begin{array}{c} ๑ \ ๒ \ ๘ \end{array} \overline{) \begin{array}{c} ๒ \ ๔ \ ๖ \\ ๒ \\ \hline ๔ \\ ๔ \\ \hline ๑ \ ๖ \\ ๑ \ ๖ \\ \hline \end{array}} \end{array}$$

ตอบ

๑๒๘

๑๐๐

เลขประถมปีที่ ๒

แล้วครูจึงสอนวิธีหารสั้น ทั้ง ตัวอย่าง ต่อไปนี้
ตัวอย่างที่ ๑ (หารสั้น) $๒๔๖ \div ๒ = ?$

ขั้นที่ ๑

$๒ \div ๒ = ๑$ ให้เขียนดังนี้

$$\begin{array}{r} ๒ \overline{) ๒๔๖} \\ \underline{๑} \end{array}$$

ขั้นที่ ๒

$๔ \div ๒ = ๒$ เหลือเศษ ๑

($๒ \times ๒ = ๔$ และ $๔ - ๔ = ๐$)

แล้วเขียนต่อไปดังนี้

$$\begin{array}{r} ๒ \overline{) ๒๔๖} \\ \underline{๑๒} \end{array}$$

ขั้นที่ ๓

ในขั้นที่ ๒ นั้น เหลือเศษ ๑ คือ ๑ คูณ ๑๐

$๑๐ + ๖ = ๑๖$ และ $๑๖ \div ๒ = ๘$

แล้วเขียนต่อไปดังนี้

$$\begin{array}{r} ๒ \overline{) ๒๔๖} \\ \underline{๑๒๘} \end{array}$$

คำอธิบายวิธีหารยาวเทียบกับวิธีหารสั้น ๑๐๑
ในที่สุกเลขที่ออกเสียเขียนทิ้ง

$$\begin{array}{r} 2 \overline{) 256} \\ \underline{128} \\ 128 \end{array}$$

ตัวอย่างที่ ๒ (หารยาว) $128 \div 2 = ?$

ขั้นที่ ๑

$1 \div 2$ หารไม่ได้เขียนทิ้ง

$$\begin{array}{r} 0 \\ 2 \overline{) 128} \end{array}$$

ขั้นที่ ๒

$12 \div 2 = 6$ เขียน ๖ ลง

แถวบนเป็นเลขหลัก

$6 \times 2 = 12$ เขียน ๑๒ ลงใต้

เลข ๑๒ แล้วลบกัน $12 - 12 = 0$

$$\begin{array}{r} 06 \\ 2 \overline{) 128} \\ \underline{12} \\ 0 \end{array}$$

ขั้นที่ ๓

ให้ชัก ๘ ลงมาข้างนี้

$$\begin{array}{r} 068 \\ 2 \overline{) 128} \\ \underline{128} \\ 0 \end{array}$$

$๘ \div ๒ = ๔$ เขียน ๔ ลงเป็น

เลขหลักแรก $๔ \times ๒ = ๘$ เขียน ๘

ลงใต้ ๘ แล้วลบ ก็เป็น $๘ - ๘ = ๐$

ทั้งนี้

$$\begin{array}{r} ๐๔๔ \\ ๒ \overline{) ๘๘๘} \\ \underline{๘} \\ ๐ \\ \underline{๐} \\ ๐ \end{array}$$

ตอบ ๔๔

แล้วสอนวิธีหารสั้นทั้งนี้

ตัวอย่างที่ ๒ (หารสั้น) $๑๘๘ \div ๒ = ?$

ขั้นที่ ๑

$๑ \div ๒$ หารไม่ทัน ให้เขียนทั้งนี้

$$\begin{array}{r} ๒ \overline{) ๑๘๘} \\ ๐ \end{array}$$

ขั้นที่ ๒

$๑๘ \div ๒ = ๙$ ให้เขียน ๙ ลงทั้งนี้

$$\begin{array}{r} ๒ \overline{) ๑๘๘} \\ \underline{๑๘} \\ ๐๘ \end{array}$$

คำอธิบายวิธีหารยาวเทียบ กับ วิธีหารสั้น ๑๐๓
ขั้นที่ ๓

$$๘ \div ๒ = ๔ \text{ ให้เขียน } ๔ \text{ ลงข้างนี้}$$

$$\begin{array}{r} ๒ \overline{) ๑๘ ๘} \\ \underline{๐๘ ๔} \end{array}$$

$$\text{ตอบ } \underline{๙ ๔}$$

ตัวอย่างที่ ๓ (หารยาว) $๕๐๔ \div ๔ = ?$
ขั้นที่ ๑

$$๕ \div ๔ = ๑ \text{ เหลือเศษ } ๑ \text{ เขียนข้างนี้}$$

$$\begin{array}{r} ๑ \overline{) ๕ ๐ ๔} \\ \underline{๔} \\ ๑ \\ \underline{๐} \\ ๑ \end{array}$$

$$๑ \times ๔ = ๔ \text{ เขียน } ๔ \text{ ลงใต้เลข } ๕$$

แล้วขีดเส้นกับและลบกัน

$$๕ - ๔ = ๑ \text{ เขียน } ๑ \text{ ลงข้างนี้}$$

ขั้นที่ ๒

$$\text{ชัก } ๐ \text{ ลงมา เขียน } ๑๐$$

$$๑๐ \div ๔ = ๒ \text{ (เหลือ } ๒)$$

$$\text{เขียน } ๒ \text{ ลงเป็นเลขหลัก}$$

$$\text{คือ } ๒ \times ๔ = ๘ \text{ เขียน } ๘ \text{ ลง}$$

$$\text{แล้วลบกันเหลือเศษ } ๒ \text{ ข้างนี้}$$

$$\begin{array}{r} ๑ ๒ \overline{) ๕ ๐ ๔} \\ \underline{๔} \\ ๑ \\ \underline{๐} \\ ๑ \\ \underline{๘} \\ ๒ \end{array}$$

๑๐๔

เลขประถมปีที่ ๒

ชั้นที่ ๓

ชัก ๔ ลงมาเขียน ๒๔ กัน

$$\begin{array}{r}
 ๑\ ๒\ ๑ \\
 ๔ \overline{) ๔\ ๐\ ๔} \\
 \underline{๔} \\
 ๑\ ๐ \\
 \underline{๘} \\
 ๒\ ๔
 \end{array}$$

๒๔ ÷ ๔ = ๖ เขียน ๖ ลงเขียนเลขหลัก

คือ ๖ × ๔ = ๒๔ เขียน ๒๔

ลงใต้ ๒๔ แล้วลบกัน คือ

๒๔ - ๒๔ = ๐ กัน

$$\begin{array}{r}
 ๑\ ๒\ ๖ \\
 ๔ \overline{) ๔\ ๐\ ๔} \\
 \underline{๔} \\
 ๑\ ๐ \\
 \underline{๘} \\
 ๒\ ๔ \\
 \underline{๒\ ๔} \\
 ๐
 \end{array}$$

ตอบ ๑๒๖

แล้วสอนวิธีหาร กัน

คำอธิบายวิธีการยาวเทียบกับวิธีการสั้น ๑๐๕

ตัวอย่างที่ ๓ (หารสั้น) $๕๐๔ \div ๔ = ?$

ขั้นที่ ๑

$๕ \div ๔ = ๑$ เหลือเศษ ๑ เขียนลงข้างนี้

$$\begin{array}{r} ๑ \\ ๔ \overline{) ๕ | ๐ | ๔} \\ \underline{๔} \\ ๑ \end{array}$$

ขั้นที่ ๒

$๑๐ \div ๔ = ๒$ เหลือเศษ ๒ เขียนลงข้างนี้

$$\begin{array}{r} ๒ \\ ๔ \overline{) ๕ | ๐ | ๔} \\ \underline{๔} \\ ๑ | ๒ | \end{array}$$

ขั้นที่ ๓

$๒๔ \div ๔ = ๖$ เขียนลงข้างนี้

$$\begin{array}{r} ๑ \\ ๔ \overline{) ๕ | ๐ | ๔} \\ \underline{๔} \\ ๑ | ๒ | \\ \underline{๑ | ๒ | ๖} \end{array}$$

ตอบ

๑๒๖

๑๐๖

เลขประถมปีที่ ๒

ตัวอย่างที่ ๔ (หารยาว) $๓๗๕ \div ๕ = ?$

ขั้นที่ ๑

$๓ \div ๕$ หารไม่ได้ เขียนทั้งนี้

$$\begin{array}{r} ๐ | \\ ๕ \overline{) ๓ | ๗๕} \end{array}$$

ขั้นที่ ๒

$๓๗ \div ๕ = ๗$ (เหลือเศษ ๒)

เขียน ๗ ลงเป็นเลขหลัก

และ $๗ \times ๕ = ๓๕$

เขียน ๓๕ ลงใต้

เลข ๓๗ แล้วลบกันคือ

$$๓๗ - ๓๕ = ๒$$

$$\begin{array}{r} ๐ | ๗ \\ ๕ \overline{) ๓ | ๗๕} \\ \underline{๓ | ๕} \\ ๒ | ๕ \end{array}$$

ขั้นที่ ๓

ชัก ๕ ลงต่อท้ายเลข ๒ ที่เหลือ

เป็น ๒๕ $๒๕ \div ๕ = ๕$

เขียน ๕ ลงเป็นเลขหลัก

และ $๕ \times ๕ = ๒๕$ เขียน ๒๕

ลงใต้เลข ๒๕ แล้วลบกันก็หมด

$$\begin{array}{r} ๐ | ๗ | ๕ \\ ๕ \overline{) ๓ | ๗๕} \\ \underline{๓ | ๕} \\ ๒ | ๕ \\ \underline{๒ | ๕} \\ ๐ \end{array}$$

ตอบ ๗๕

แล้วสอนวิธีหารสั้นดังนี้

คำอธิบายวิธีการยาว เทียบ กับวิธีการ สั้น ๑๐๗

ตัวอย่างที่ ๔ (การสั้น) $๓๗๕ \div ๕ = ?$

ขั้นที่ ๑ $๓ \div ๕$ หายใจไม่ได้ เขียนลงข้างนี้

$$\begin{array}{r} ๕ \overline{) ๓ | ๗๕} \\ \underline{0} \end{array}$$

ขั้นที่ ๒

$๓๗ \div ๕ = ๗$ เหลือเศษ ๒ เขียนต่อไปข้างนี้

$$\begin{array}{r} ๕ \overline{) ๓ | ๗ | ๕} \\ \underline{0 | ๗} \end{array}$$

ขั้นที่ ๓

$๒๕ \div ๕ = ๕$ เขียนต่อไปข้างนี้

$$\begin{array}{r} ๕ \overline{) ๓ | ๗ | ๕} \\ \underline{0 | ๗ | ๕} \end{array}$$

ตอบ $\underline{๗๕}$

ตัวอย่างที่ ๕ (การยาว) $๘๑๘ \div ๗ = ?$

ขั้นที่ ๑

$๘ \div ๗ = ๑$ เหลือเศษ ๑ เขียนข้างนี้

เขียน ๑ ลงเป็นเลขหลักเหนือ ๘ $๗ \overline{) ๘๑๘}$

และ $๑ \times ๗ = ๗$ เขียน ๗ ลงใต้ ๘

ขีดเส้นแล้วลบกัน คือ $๘ - ๗ = ๑$

เขียน ๑ ลงเป็นเศษ

$$\begin{array}{r} ๑ \\ ๗ \overline{) ๘๑๘} \\ \underline{๗} \\ ๑ \end{array}$$

ชั้นที่ ๒

ข้อ ๑ ลงมา ค่อยๆ เขียน

$$๑๑ \div ๗ = ๑ \text{ เหลือเศษ } ๔ \quad ๗ \overline{) ๑๑}$$

ได้ ๑ ลงเป็นเลขหลักต่อไป

$$\text{และ } ๑ \times ๗ = ๗ \text{ เขียน } ๗ \text{ ลง}$$

$$\text{แล้ว ลบ กัน } ๑๑ - ๗ = ๔ \text{ เป็นเศษ}$$

ชั้นที่ ๓

ข้อ ๒ ลงมา ค่อยๆ เขียน

$$๔๙, ๔๙ \div ๗ = ๗ \text{ เขียน } ๗ \text{ เป็น } ๗ \overline{) ๔๙}$$

$$\text{เลขหลัก และ } ๗ \times ๗ = ๔๙$$

เขียน ลง แล้ว ลบ กัน

$$๔๙ - ๔๙ = ๐ \text{ หมด}$$

ตอบ ๑๑๗

แล้ว สอนวิธีหารสั้น ดังนี้

ข้อสังเกต ถ้าเลขตัวหาร มีตั้งแต่ ๒ จนถึง ๑๒ ใช้หาร
ด้วยวิธีหารสั้น ถ้าตัวหารมากกว่านี้ใช้หารยาว

คำอธิบายวิธีหารยาวเทียบกับวิธีหารสั้น ๑๐๘

ตัวอย่างที่ ๕ (หารสั้น) $๘๑๘ \div ๗ = ?$

ขั้นที่ ๑

$๘ \div ๗ = ๑$ เหลือเศษ ๑ เขียนลงข้างนี้

$$\begin{array}{r} ๑ \\ ๗ \overline{) ๘ | ๑๘} \\ \underline{๗} \end{array}$$

ขั้นที่ ๒

$๑๑ \div ๗ = ๑$ เหลือเศษ ๔ เขียนต่อไปข้างนี้

$$\begin{array}{r} ๑ \\ ๗ \overline{) ๘ | ๑ | ๘} \\ \underline{๗} \end{array}$$

ขั้นที่ ๓

$๔๘ \div ๗ = ๗$ เขียนต่อไปข้างนี้

$$\begin{array}{r} ๑ \\ ๗ \overline{) ๘๑๘} \\ \underline{๑๑๗} \end{array}$$

ตอบ ๑๑๗

๒. ถ้าฝึกเขียนยังไม่เข้าใจก็ทุก ๆ คน ครูจะหา
ตัวอย่างอื่น ๆ มาทำให้อีกหลาย ๆ คน จนกว่าจะเข้าใจก็

ทุกคน แล้วให้นักเรียน ทัวแบบฝึกหัดทั้ง ๒ ข้อนี้ แบบฝึกหัด
ก็ได้ทำทั้ง ๒ วิธี

แบบฝึกหัดที่ ๒๗

ให้ทำทั้งวิธีหารยาวกับหารสั้น

- (๑) $๒๒๖ \div ๒ =$, $๔๐๘ \div ๒ =$, $๓๖๘ \div ๒ =$
 (๒) $๓๖๘ \div ๓ =$, $๕๐๖ \div ๒ =$, $๖๐๘ \div ๓ =$
 (๓) $๔๒๘ \div ๓ =$, $๓๒๘ \div ๔ =$, $๕๖๘ \div ๔ =$
 (๔) $๖๕๕ \div ๕ =$, $๖๘๐ \div ๕ =$, $๓๖๖ \div ๖ =$
 (๕) $๕๗๕ \div ๕ =$, $๔๘๘ \div ๖ =$, $๔๕๐ \div ๕ =$
 (๖) $๓๗๒ \div ๖ =$, $๖๓๗ \div ๗ =$, $๘๐๘ \div ๘ =$
 (๗) $๑๘๘ \div ๘ =$, $๗๒๑ \div ๗ =$, $๔๘๘ \div ๖ =$
 (๘) $๒๘๘ \div ๘ =$, $๘๑๖ \div ๘ =$, $๙๓๖ \div ๙ =$
 (๙) $๕๙๕ \div ๗ =$, $๙๖๐ \div ๖ =$, $๗๑๒ \div ๘ =$
 (๑๐) $๖๕๗ \div ๙ =$, $๕๙๒ \div ๘ =$, $๙๖๓ \div ๙ =$

ข้อนี้ให้ทำวิธีหารสั้นเท่านั้น

- (๑๑) กินส้มแท่งละ ๒ ส탕ค์, ถ้าซื้อส้ม ส탕ค์ไป
๒๕๖ ส탕ค์ จะได้กินส้มกี่แท่ง?
 (๑๒) กระจกแผ่นละ ๒ ส탕ค์, ซื้อกระจกไป
๓๗๖ ส탕ค์ จะได้กระจกกี่แผ่น?

คำอธิบายวิธีหาบว เทียบ กับ วิธีหา หั้น ๑๑๑

- (๑๓) โถ่ตัวหนึ่ง มีขา ๒ ขา ถ้ามีขาโถ่ได้ถึง ๓๖๐ ขา
จะเป็นโถ่กี่ตัว?
- (๑๔) หมวกราคาใบละ ๔ บาท ถ้ามีเงินอยู่ ๓๓๖ บาท
จะซื้อหมวกได้กี่ใบ?
- (๑๕) มะม่วง กระจากหนึ่ง มี ๖๓๗ ผล ถ้าเอา มะม่วง
ออก กอง เป็น ๗ กอง กองละเท่า ๆ กัน กอง ๑
จะเป็น มะม่วง กี่ผล?
- (๑๖) หนังสือเล่มหนึ่ง มีบรรทัดได้ ๖๕๗ บรรทัด แต่
หน้า ๑ มี ๔ บรรทัด กงนี้ หนังสือเล่มนี้มีกี่หน้า?
- (๑๗) ชาวผาคคนหนึ่ง ขายข้าวไป ๘๑๖ สักโก ๘ วัน ให้
คิดเฉลี่ยกันว่า วัน ๑ ขายข้าวไปกี่สัก?
- (๑๘) โรงเรียน หลังหนึ่ง รุหักเรียนได้ ๓๗๒ คน แต่
โรงเรียนนี้มีห้องอยู่ ๖ ห้อง กงนี้ในห้อง ๑ จะ
รุหักเรียนกี่คน?
- (๑๙) เชือกเส้นหนึ่งยาว ๕๕๒ วา ถ้าตัด ออก ๘ ท่อน
เท่า ๆ กัน จะได้ท่อนละกี่วา?
- (๒๐) เมล็ดมะขาม กระจุกหนึ่งมี ๕๖๓ เมล็ด แต่เขา
เมล็ดมะขามนี้ แบ่งใส่กระป๋องเล็ก ๆ ๕ กระป๋อง
กระป๋องละเท่า ๆ กัน กงนี้ กระป๋องหนึ่งจะมี กี่เมล็ด?

- (๒๑) ไ้ระวางฯ กั้วละ ๘ บาท ถ้ามีเงิน อยู่ ๕๔๒ บาท
จะซื้อไ้ระวางฯ กั้วกี่ตัว?
- (๒๒) เรือลำหนึ่ง บรรทุกข้าวเปลือกได้ ๗ เกวียน ถ้ามี
ข้าวเปลือก อยู่ ๕๔๕ เกวียน จะต้องบรรทุก อยู่
กี่เที่ยว จึง จะหมดข้าวเปลือกนี้?
- (๒๓) ชายควายไป ๘ ตัว ได้เงิน ๗๔๔ บาท อยาก
ทราบว่า ควายตัว ๑ ราคาเท่าไร?
- (๒๔) นายแดงเขียนหนังสือบรรจงไว้วันละ ๔ หน้า ถ้า
นายแดงเขียนได้ ๔๓๖ หน้า ต้องเขียน อยู่กี่วัน?
- (๒๕) มีสตางค์ อยู่ ๖๕๗ สตางค์ ซื้อขนม กินวันละ ๔
สตางค์ กี่วัน จึง จะหมดสตางค์นี้?

—*—

คำอธิบาย วิธี หารยาว เทียบ กับ วิธี หารสั้น (มีเศษ)

๑. ให้หร. ผลวิธีหาวยาว อย่าง มีเศษ ค่อยไปห
ตัวอย่างที่ ๑ (หารยาว) $๗๓๗ \div ๒ = ?$

$$\begin{array}{r}
 ๓ \\
 \hline
 ๗ \div ๒ = ๓ \quad (\text{เหลือเศษ } ๑) \quad ๒ \overline{) ๗๓๗} \\
 \underline{๖} \\
 ๑๓ \\
 \underline{๑๐} \\
 ๓
 \end{array}$$

และ $๓ \times ๒ = ๖$ ก็ห

ถ้าอธิบายวิธีหารยาวเทียบกับวิธีหารสั้น (มีเศษ) ๑๑๓

$$๑๓ \div ๒ = ๖ \text{ (เหลือเศษ ๑) } \quad ๒ \overline{) ๑๓}$$

และ $๖ \times ๒ = ๑๒$ $\overset{๒}{\text{ทั้งนี้}}$

๓๖

๑๓

๖

๑๓

๑๒

๑

๓๖๘

$$๑๗ \div ๒ = ๘ \text{ (เหลือเศษ ๑) } \quad ๒ \overline{) ๑๗}$$

และ $๘ \times ๒ = ๑๖$ $\overset{๒}{\text{ทั้งนี้}}$

๖

๑๓

๑๒

๑๗

๑๖

๑

ตอบ ๓๖๘ เหลือเศษ ๑

แล้วสอนวิธีหารสั้นทั้งนี้

ตัวอย่างที่ ๑ (หารสั้น) $๑๗ \div ๒ = ?$

$$๑๗ \div ๒ = ๘ \text{ (เหลือเศษ ๑) } \quad \overset{๑}{\text{ทำทั้งนี้}} \quad ๒ \overline{) ๑๗}$$

๘

$$๑๓ \div ๒ = ๖ \text{ (เหลือเศษ ๑)}$$

$$\begin{array}{r} ๒ \overline{) ๑๓} \\ \underline{๑๒} \\ ๑ \end{array}$$

$$๑๗ \div ๒ = ๘ \text{ (เหลือเศษ ๑)}$$

$$\begin{array}{r} ๒ \overline{) ๑๗} \\ \underline{๑๖} \\ ๑ \end{array}$$

$$\underline{\underline{๓๖ \text{ เหลือเศษ ๑}}}$$

$$\text{ตอบ } ๓๖ \text{ เหลือเศษ ๑}$$

ตัวอย่างที่ ๒ (หารยาว) $๗๐๕๓ \div ๔ = ?$

$$๗ \div ๔ = ๑ \text{ (เหลือเศษ ๓)} \quad \begin{array}{r} ๑ \\ ๔ \overline{) ๗๐๕๓} \\ \underline{๔} \\ ๓ \end{array}$$

$$\text{และ } ๑ \times ๔ = ๔ \text{ ก็มี}$$

$$\begin{array}{r} ๔ \\ \underline{} \\ ๓ \end{array}$$

$$๓๐ \div ๔ = ๗ \text{ (เหลือเศษ ๒)} \quad \begin{array}{r} ๑๗ \\ ๔ \overline{) ๗๐๕๓} \\ \underline{๒๘} \\ ๒ \end{array}$$

$$๗ \times ๔ = ๒๘$$

$$\begin{array}{r} ๔ \\ \underline{} \\ ๒๐ \\ \\ \underline{} \\ ๒ \end{array}$$

คำอธิบาย วิธี ทหาร ยาว เทียบ กับ วิธี ทหาร สั้น (มีเศษ) ๑๑๕

$$24 \div 4 = 6 \quad (\text{เหลือเศษ } ๑) \quad 4 \overline{) ๑๐๕๓}$$

$$6 \times 4 = ๒๔$$

$$\begin{array}{r} ๑๗๖ \\ 4 \overline{) ๑๐๕๓} \\ ๔ \\ \hline ๓๐ \\ ๒๘ \\ \hline ๒๕ \\ ๒๔ \\ \hline ๑ \end{array}$$

$$๑๓ \div 4 = ๓ \quad (\text{เหลือเศษ } ๑) \quad 4 \overline{) ๑๐๕๓}$$

$$๓ \times 4 = ๑๒$$

$$\begin{array}{r} ๑๗๖๓ \\ 4 \overline{) ๑๐๕๓} \\ ๔ \\ \hline ๓๐ \\ ๒๘ \\ \hline ๒๕ \\ ๒๔ \\ \hline ๑ \end{array}$$

ตอบ ๑๗๖๓ เหลือเศษ ๑

๑๑๖

เลข ประถมปีที่ ๒

ตัวอย่างที่ ๒ (หารสั้น) $๗๐๕๓ \div ๔ = ?$

$$๗ \div ๔ = ๑ \text{ (เหลือเศษ ๓)} \quad ๔ \overline{) ๗๐๕๓}$$

$$๓๐ \div ๔ = ๗ \text{ (เหลือเศษ ๒)} \quad ๔ \overline{) ๗๐๕๓}$$

$$๒๕ \div ๔ = ๖ \text{ (เหลือเศษ ๑)} \quad ๔ \overline{) ๗๐๕๓}$$

$$๑๓ \div ๔ = ๓ \text{ (เหลือเศษ ๑)} \quad ๔ \overline{) ๗๐๕๓}$$

๑๗๖๓ เหลือเศษ ๑

ตอบ ๑๗๖๓ เหลือเศษ ๑

ตัวอย่างที่ ๓ (หารยาว) $๓๖๙๙ \div ๖ = ?$

$$๓ \div ๖ \quad \text{(หารไม่ได้)} \quad ๖ \overline{) ๓๖๙๙}$$

$$๓๖ \div ๖ = ๖ \text{ (ไม่เหลือเศษ)} \quad ๖ \overline{) ๓๖๙๙}$$

$$๖ \times ๖ = ๓๖$$

๓๖

คำอธิบายวิธีการยาวเทียบกับวิธีหารสั้น (มีเศษ) ๑๑๗

$$\begin{array}{r}
 ๙ \div ๖ = ๑ \quad (\text{เหลือเศษ } ๓) \quad ๖ \overline{) ๓๖๙๙} \\
 ๑ \times ๖ = ๖
 \end{array}$$

$$\begin{array}{r}
 ๐๖๑ \\
 ๓๖๙๙ \\
 \underline{๓๖} \\
 ๙ \\
 ๖ \\
 \underline{๖} \\
 ๓
 \end{array}$$

$$\begin{array}{r}
 ๓๙ \div ๖ = ๖ \quad (\text{เหลือเศษ } ๓) \quad ๖ \overline{) ๓๖๙๙} \\
 ๖ \times ๖ = ๓๖
 \end{array}$$

$$\begin{array}{r}
 ๐๖๑๖ \\
 ๓๖๙๙ \\
 \underline{๓๖} \\
 ๙ \\
 ๖ \\
 \underline{๖} \\
 ๓๙ \\
 ๓๖ \\
 \underline{๓๖} \\
 ๓
 \end{array}$$

ตอบ ๖๑๖ เหลือเศษ ๓

แล้วสอนวิธีหารสั้นดังนี้

ตัวอย่างที่ ๓ (หารสั้น) $๓๖๙๙ \div ๖ = ?$

$$๓ \div ๖ \quad (\text{หารไม่ลงตัว}) \quad ๖ \overline{) ๓๖๙๙}$$

๑.๑๘

เลขประถมปีที่ ๒

$$๓๖ \div ๖ = ๖ \text{ (ไม่เหลือเศษ) } ๖ \overline{) ๓๖๘๘}$$

๐๖

$$๘ \div ๖ = ๑ \text{ (เหลือเศษ ๓) } ๖ \overline{) ๓๖๘๘}$$

๐๖๑

$$๓๘ \div ๖ = ๖ \text{ (เหลือเศษ ๓) } ๖ \overline{) ๓๖๘๘}$$

๐๖๑๖ เหลือเศษ ๓

ตอบ ๖๑๖ เหลือเศษ ๓

ตัวอย่างที่ ๔ (หารยาว) $๓๕๘๗ \div ๘ = ?$

$$๓ \div ๘ \text{ (หารไม่ได้) } ๘ \overline{) ๓๕๘๗}$$

$$๓๕ \div ๘ = ๔ \text{ (เหลือเศษ ๓) } ๘ \overline{) ๓๕๘๗}$$

๐๔

๓๒

๓๘

คำอธิบายวิธีการยาวเทียบกับวิธีการสั้น (มีเศษ) ๑๑๘

$$38 \div 8 = 4 \text{ (เหลือเศษ ๖) } 8 \overline{) 38}$$

$$4 \times 8 = 32$$

$$\begin{array}{r} 044 \\ \hline 8 \overline{) 38} \\ 32 \\ \hline 6 \end{array}$$

$$67 \div 8 = 8 \text{ (เหลือเศษ ๓) } 8 \overline{) 67}$$

$$8 \times 8 = 64$$

$$\begin{array}{r} 088 \\ \hline 8 \overline{) 67} \\ 64 \\ \hline 3 \end{array}$$

ตอบ ๘๘ เหลือเศษ ๓

ตัวอย่างที่ ๔ (หารสั้น) $38 \div 8 = ?$

$$3 \div 8 \text{ (หารไม่ได้) } 8 \overline{) 38}$$

๐

$$๓๕ \div ๘ = ๔ \text{ (เหลือเศษ ๓) } \begin{array}{r} ๘ \overline{) ๓๕๘๗} \end{array}$$

๐๔

$$๓๘ \div ๘ = ๔ \text{ (เหลือเศษ ๖) } \begin{array}{r} ๘ \overline{) ๓๕๘๗} \end{array}$$

๐๔๔

$$๖๗ \div ๘ = ๘ \text{ (เหลือเศษ ๓) } \begin{array}{r} ๘ \overline{) ๓๕๘๗} \end{array}$$

๐๔๔๘ เศษ ๓ตอบ ๔๔๘ เหลือเศษ ๓ตัวอย่างที่ ๕ (หารยาว) $๒๗๐๕ \div ๙ = ?$

$$๒ \div ๙ \quad (\text{หารไม่ได้}) \quad \begin{array}{r} ๐ \\ ๙ \overline{) ๒๗๐๕} \end{array}$$

$$๒๗ \div ๙ = ๓ \text{ (ไม่เหลือเศษ) } \begin{array}{r} ๓ \\ ๙ \overline{) ๒๗๐๕} \end{array}$$

$$๓ \times ๙ = ๒๗$$

๒๗

๓๐๐

$$๐ \div ๙ = ๐ \text{ (ใส่ศูนย์ลง) } \begin{array}{r} ๐ \\ ๙ \overline{) ๒๗๐๕} \end{array}$$

$$๕ \div ๙ \text{ (หารไม่ได้ ใส่ศูนย์ลง) } \begin{array}{r} ๕ \\ ๙ \overline{) ๒๗๐๕} \end{array}$$

แต่ ๕ ที่เหลือเป็นเศษ

๕

ตอบ ๓๐๐ เหลือเศษ ๕

ถ้าอธิบายวิธีหารยาวเทียบกับวิธีหารสั้น (มีเศษ) ๑๒๑

แล้ว สอนวิธีหารสั้นดังนี้

ตัวอย่างที่ ๕ (หารสั้น) $๒๗๐๕ \div ๙ = ?$

$$๒ \div ๙ \quad (\text{หารไม่ได้}) \quad ๙ \overline{) ๒๗๐๕}$$

๐

$$๒๗ \div ๙ = ๓ \quad (\text{ไม่เหลือเศษ}) \quad ๙ \overline{) ๒๗๐๕}$$

๐๓

$$๐ \div ๙ = ๐ \quad (\text{ได้ลงศูนย์}) \quad ๙ \overline{) ๒๗๐๕}$$

๐๓๐

$$๕ \div ๙ \quad (\text{หารไม่ได้}) \quad ๙ \overline{) ๒๗๐๕}$$

ได้ลงศูนย์ จักเอา ๕ มาเขียนเป็น ๐๓๐๐ เหลือเศษ ๕

๓๓๓ ๓๐๐ เหลือเศษ ๕

๒. ถ้านักเรียนยังไม่เข้าใจก็ทุกคน ครูจะหาตัวอย่างอื่น ๆ มาทำให้นักเรียนทุกคนเข้าใจก็ทุกคน แล้วจึงให้ทำแบบฝึกหัดต่อไปนี้ แบบฝึกหัดก็ให้ทำทั้ง ๒ วิธี นักเรียนจำแนกได้แล้ว จึงให้ทำแต่วิธีหารสั้นเท่านั้น (เฉพาะตัวหาร ตั้งแต่ ๒ ถึง ๑๒)

ให้ทำทั้งวิธีหารยาวและหารสั้น

- (๑) $๓๕๑ \div ๒ =$, $๑๘๙๐ \div ๒ =$, $๗๐๔๘ \div ๒ =$
 (๒) $๕๗๐ \div ๓ =$, $๑๕๗๕ \div ๓ =$, $๘๐๙๑ \div ๓ =$
 (๓) $๖๔๔ \div ๔ =$, $๑๖๘๐ \div ๔ =$, $๙๒๓๕ \div ๔ =$
 (๔) $๕๐๕ \div ๕ =$, $๑๗๙๕ \div ๕ =$, $๗๓๕๒ \div ๕ =$
 (๕) $๗๙๘ \div ๖ =$, $๑๘๑๘ \div ๖ =$, $๘๔๐๗ \div ๖ =$
 (๖) $๙๑๗ \div ๗ =$, $๑๕๔๕ \div ๗ =$, $๙๐๕๐ \div ๗ =$
 (๗) $๙๐๔ \div ๘ =$, $๑๓๙๖ \div ๘ =$, $๘๐๘๐ \div ๘ =$
 (๘) $๙๙๑ \div ๙ =$, $๑๔๖๗ \div ๙ =$, $๘๑๐๙ \div ๙ =$
 (๙) $๕๖๕๓ \div ๖ =$, $๗๐๔๑ \div ๗ =$, $๒๗๘๐ \div ๘ =$
 (๑๐) $๙๐๕๖ \div ๖ =$, $๑๙๔๑ \div ๙ =$, $๘๗๕๖ \div ๙ =$
 (๑๑) $๔๐๕๓ \div ๗ = ๕...๙$ อยากรวบรวมว่าเลขหลักตัว
 ปลาย จะเป็นตัวอะไร?

ต่อไปให้ทำหารสั้นเท่านั้น

- (๑๒) ปกติ เว้น ๓ ครั้ง สิ้นเงิน ๘๔๙๐ บาท อยากรวบรวมว่า
 หลัง หัก สิ้นเงินเท่าไร?

คำอธิบายวิธีการ ขาวเทียบ กับวิธีการ สั้น (มีเศษ) ๑๒๓

(๑๓) มีสตางค์อยู่ ๘๖๕ สตางค์ แยกให้แต่ละเด็ก ๘ คน
คนละเท่า ๆ กัน จะได้คนละกี่สตางค์?

(๑๔) ในเวลา ๘ เดือน พ่อค้าคนหนึ่งขายของได้
เงิน ๓๓๖๗ บาท คิดเฉลี่ยจะขายได้เดือนละ
เท่าไร?

(๑๕) มีสมุดอย่างเดียวกันอยู่ ๖ เล่ม ถ้าใช้หน้ารวม
กันทั้งหมดได้ ๕๗๖ หน้าทั้งนี้ เล่มเดียวจะมี
กี่หน้า?

(๑๖) ลูกจ้าง ๘ คนทำงานตลอดปี ได้ค่าจ้างรวมกัน
๒๕๒๕ บาท ถ้าคนเหล่านี้ได้เท่า ๆ กัน จะได้
คนละเท่าไร?

(๑๗) โรงเรียนโรงเรียนหนึ่งมีนักเรียน ๓๗๕ คน แบ่งเป็น
๗ ชั้น ในชั้น ๑ มีนักเรียนกี่คน?

(๑๘) ขายหนังสือราคาเล่มละ ๓ บาท ขายได้เงิน
๗๓๔ บาททั้งนี้ ขายหนังสือไปกี่เล่ม?

(๑๙) ไม้ขีดไฟ ๗ กติก มีไม้ขีดรวมกัน ๓๖๘ อันทั้งนี้
กติกหนึ่งจะมีกี่อัน?

แบบฝึกหัดที่ ๓๑

- (๑) $๕๗๒ \div ๒ + ๒๖๗ =$
- (๒) $๔๕๓ \div ๓ + ๕๖๘ =$
- (๓) $๕๔๖ \div ๓ + ๒๓๐ - ๓๑๖ =$
- (๔) $๖๗๕ \div ๕ \times ๔ + ๓๔๖ =$
- (๕) $๕๖๘ \times ๕ \div ๘ - ๑๕๗ =$
- (๖) $๕๗๖ \div ๖ \times ๔ - ๓๐๕ =$
- (๗) $๓๔๒ \div ๘ \times ๗ + ๒๖๓ - ๔๕๖ =$
- (๘) $๑๕๒ \times ๖ \div ๘ - ๑๐๘ + ๗๐๕ =$
- (๙) $๒๓๔ \times ๗ \div ๙ + ๓๖๘ - ๕๔๙ =$
- (๑๐) $๓๘๔ \times ๘ \div ๘ + ๑๒๕ - ๕๑๓ =$
- (๑๑) $๕๙๐๗ + ๘ = \dots, \dots$ มีเศษ ให้คิดเลขที่
ยัง จาก อยู่เต็ม ลงให้ครบ.
- (๑๒) สมุกเต็มหนึ่ง มีบรรทัดอยู่ ๘๖๔ บรรทัด แต่หน้า
หนึ่งมี ๙ บรรทัด สมุกเต็มนี้จะมีกี่หน้า?
- (๑๓) เรือข้าว ๘ ลำ บรรทุกข้าวได้ ๕๖๘ เกวียนทั้งนี้
ถ้าหนึ่ง บรรทุกได้กี่เกวียน?
- (๑๔) นายแดงขายผ้าไป ๖ กว กวละ ๙๖ บาท แล้ว

คำอธิบาย วิชิตหาร ยาว เทียบ กับ วิชิตหาร สั้น (มีเศษ) ๑๒๕

เอาเงิน ห้า ชั่ง ๑๖ บาท ๘ ตำลึง จะเห็นราคา ๑๖ บาท ๘ ตำลึง เท่าไร ?

(๑๕) ซื้อส้มมา ๓๕๐ ผล ราคาผลละ ๓ สตางค์ แล้วขายไปหมดได้เงิน ๑๒๐๐ สตางค์ จะขาดทุนหรือได้กำไรเท่าไร ?

(๑๖) ซื้อผลไม้ ราคาผลละ ๕ สตางค์ สั้นเงิน ๖๓๕ สตางค์ ขายไปผลละ ๗ สตางค์ จะได้กำไรเท่าไร ?

(๑๗) ไข่ไก่มี ๗๖ ตัว ออกไข่ ตัวละ ๖ ฟอง ใน ๗ วัน ขยายทราบว่าไข่เหล่านี้ จะออกไข่วันละกี่ฟอง ?

(๑๘) นายคำขายผ้าไป ๗ ตัว ราคาตัวละ ๗๘ บาท แล้วเอาเงิน ห้า ชั่ง ๑๖ บาท ๘ ตำลึงนี้ จะได้กำไรกี่บาท ?

(๑๙) ซื้อหมวก ราคาใบละ ๗ บาท สั้นเงิน ๕๘๘ บาท แล้วขายไปใบละ ๘ บาท จะได้กำไรเท่าไร ?

(๒๐) นายขาวมีเงินอยู่ ๘๐๐๐ บาท แยกให้ลูก ๓ คน คนละ ๓๖๐ บาท ซื้อหรือลำหึ่ง ราคา ๔๘๐ บาท และปลูกเรือน ๕ หลัง ราคาหลังละเท่า ๆ กัน หมดเงินพออีกกี่บาท ราคาเรือนหลังละเท่าไร ?

คำอธิบาย วิธี ตรวจคูณ และ การ

วิธี ตรวจคูณ

ตัวอย่างที่ ๑

$$๗๖ \times ๖ = ?$$

$$\begin{array}{r} ๗๖ \\ \times ๖ \\ \hline ๔๕๖ \end{array}$$

ตอบ ๔๕๖

ขอทราบ ว่า ผลคูณ คือ ๔๕๖ นี้จะถูกหรือไม่
วิธีตรวจ ให้เอาตัวคูณ การ เลข ดังที่ คอย นั้น.

คือ ๖ การ ๔๕๖

$$๖) ๔๕๖$$

$$\begin{array}{r} ๗๖ \\ \hline \end{array}$$

ถ้าเราจะเห็นว่า ๗๖ ซึ่ง เป็น ผลหาร นั้น คือ ตัวตั้ง
ของ เลข ที่ ทำ ใน ตัวอย่างที่ ๑ เมื่อเช่นนี้ ก็รู้ ได้ ว่า จำนวน
เลข ที่ คอย ใน การ คูณ คือ ๔๕๖ เป็น ถูก.

ตัวอย่างที่ ๒

$$๓๕๗ \times ๘ = ?$$

$$\begin{array}{r} ๓๕๗ \\ \times ๘ \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} ๒๘๕๖ \\ \hline \end{array}$$

ตอบ ๒๘๕๖

ผลคูณ นี้ จะ ถูก หรือไม่?

คำอธิบายวิธี ตรวจคูณ และ หาร

๑๒๗

วิธีตรวจ ให้เอา ๘ ซึ่งเป็นตัวคูณ หาร ๒๘๕๖ ซึ่งเป็น
เลข ทอปปง

๘) ๒๘๕๖

๓๕๗

เลข ๓๕๗ นี้ คือเลขตั้งในการคูณข้างบนนั่นเอง.
เพราะฉะนั้น ทราบได้ว่า เลขที่ ทอปปง นั้นถูก.

กฎ ถ้าอยากจะตรวจว่า ผลที่คูณได้นี้ จะ ถูกหรือไม่
ให้เอาตัวคูณ หาร ผลคูณ ถ้าได้เลขตั้งเท่ากับเลข
ตั้ง ผลที่คูณนั้น ก็ถูก.

วิธี ตรวจ หาร

ตัวอย่างที่ ๑

$$๔๕๖ \div ๖ = ?$$

๖) ๔๕๖

๗๖

ตอบ ๗๖

อยาก จะรู้ว่า ผลที่หาคือ ๗๖ นี้ จะ ถูกหรือไม่?

วิธีตรวจ ให้เอาตัวหาร คูณ ผลที่ หาคือ ตั้งนี้

$$๗๖ \times ๖$$

๖

๔๕๖

ตอบ ๔๕๖

๑๒๘

เลข ประถม ปีที่ ๒

ถ้า ผลคูณ ตรง กับ เลข ตัว ตั้งข้าง บน
ผลหาร ^๕ หักถูก.

ก็รู้แน่ ว่า

ตัวอย่างที่ ๒

$$๒๘๕๔ \div ๘ = ?$$

$$๘ \overline{) ๒๘๕๔}$$

๓๕๗ เหลือเศษ ๓

ตอบ ๓๕๗ เหลือเศษ ๓

ที่ตอบ กัน นี้ จะถูกหรือไม่?

วิธีตรวจ ให้เอา ตัวหาร คูณ เลข ตอบ นี้ คือ ๓๕๗×๘
ได้เท่ากับ ๒๘๕๖ แล้วเอา เศษ ๓ ที่หารไม่ได้ ^๕ หัก
บวก เข้าด้วยก็จะได้ $๒๘๕๖ + ๓ = ๒๘๕๙$ ซึ่ง
ตรงกับ เลข ตัวตั้ง เมื่อเช่นนี้ เลขตอบในการหาร
นี้ ^๕ หักถูก

กฎ ที่ จะ ตรวจ ดู ให้ รู้ ว่า ผลที่หารได้ ^๕ หัก จะถูก หรือไม่
ให้เอา ตัวหาร คูณ ผลหาร (ถ้ามีเศษให้ รวมเข้าด้วย)
ถ้า จำนวน เลข ที่ คูณ ได้ ^๕ หัก ตรงกับ เลข ตั้ง ใน การ หาร
จำนวน ที่ ตอบ ^๕ หัก นี้ ก็ ถูก (ถ้าไม่ ตรง ถัดไป)

แบบฝึกหัดที่ ๓๒

ให้นักเรียน ทำ เลข ต่อไป ^๕ หัก แล้วให้ ใช้ วิธี ตรวจ อย่าง

ที่ได้ อธิบายมาแล้ว เพื่อให้รู้ว่าเลขทศนิยมที่คูณทำเป็นเลขหรือไม่.

- (๑) $๓๖ \times ๕ =$ $๗๙ \times ๖ =$
 (๒) $๒๔๖ \times ๔ =$ $๓๐๙ \times ๗ =$
 (๓) $๒๑๙ \times ๙ =$ $๑๐๘๐ \times ๕ =$
 (๔) $๓๓๘ \times ๗ =$ $๗๐๙ \times ๘ =$
 (๕) $๕๐๕ \times ๙ =$ $๓๐๙๔ \times ๔ =$
 (๖) $๒๘๐ \div ๕ =$ $๕๘๔ \div ๔ =$
 (๗) $๑๕๓๓ \div ๗ =$ $๔๓๒๐ \div ๖ =$
 (๘) $๓๐๗๕ \div ๖ =$ $๗๐๙๑ \div ๙ =$
 (๙) $๑๐๑๐ \div ๘ =$ $๓๙๕๗ \div ๗ =$
 (๑๐) $๙๐๑๙ \div ๔ =$ $๕๖๙๐ \div ๖ =$

แบบ สอน ซ้อม

ชุดที่ ๑

- (๑) ระก้องเขาเลข จำนวนอะไร มาบวกกับ ๓๒๕๐ จึงจะได้ ๔๗๙๒?
 (๒) ซ้อมค้ามา ๘ เข็ก เบื้องราคา ๑ บาท ถามว่า ระ เบื้องราคา เข็ก ละกี่สตางค์?

(๓) $(๓๑๒๕ - ๔๗)$ นี้ได้หักออกเสียจาก (๔๑๘×๓) จะเหลือเท่าไร?

(๔) เจ๊กพันสิบสี่ หารด้วย ๕ จะได้คอบเท่าไร?

(๕) แบ่งเงิน ๕๗๖ บาท ออกใส่ถุง ๔ ถุง ถุงละเท่า ๆ กัน จะได้ถุงละเท่าไร?

(๖) ในตำบลหนึ่งมีคน ๘๖๕ คน เป็นผู้ใหญ่เสีย ๓๕๑ คน นอกนั้นเป็นเด็กที่ต้องเข้าโรงเรียน ๔ โรงเรียนเท่า ๆ กัน โรงเรียนโรงเรียนหนึ่งจะมีเด็กกี่คน?

(๗) เมื่อ ๖๓๒ คูณกับ ๔ แล้วแบ่ง ออก ๔ ส่วน ส่วนหนึ่ง จะได้เท่าไร?

(๘) พ่อค้าคนหนึ่งซื้อผ้ามาสามร้อยยี่สิบเจ็ดพับ ราคาพับละ ๖ บาท แล้วซื้ออย่างราคาพับละ ๘ บาทอีกเก้าสิบเจ็ดพับ แล้วขายไปทั้ง ๒ ชนิด ราคาอย่างเดียวกับราคาพับละ ๗ บาท เมื่อขายหมดแล้ว จะได้กำไรหรือขาดทุนเท่าไร?

ชุดที่ ๒

(๑) $๕๗๖๓ \times ๔ \div ๗ = ?$

(๒) เด็กคนหนึ่งมีลูกหินอยู่ ๒๔๐ ลูก คิดเป็นราคา

ลูก ๓ สดางค์ เมื่อเก็บไว้สำหรับตัวเสีย ๒๗ ลูก
แล้ว นอกนั้นแบ่งให้เพื่อน ๓ คน คนละเท่า ๆ กัน
เด็กคนหนึ่งได้ลูกหินไปคิดเป็น ราคา ก็ สดางค์?

(๓) จำนวน ๒ จำนวน รวมกันได้ ๖๓๐ แต่จำนวนหนึ่ง
ทราบว่า ๖๒๑ ขยายทราบว่า ผลคูณของ ๒
จำนวนนั้น จะเป็นเท่าไร?

(๔) ห้าพันแปดสิบสอง หัก ออกเสีย ๒๔๑๖ จะเหลือ
อีกเท่าไร?

(๕) มะไฟ ๖ ผล ต่อหนึ่ง สดางค์ ชื้อมา สิบเจ็ด สดางค์
หนึ่ง แล้วเอามะไฟ ที่ใช้ไป สิบเจ็ด ผล ให้น้อง
๑๔ ผล คน จะเหลือ มะไฟกี่ผล?

(๖) ไม่ซีกไฟ ๗ ถัก ถัก มีไม่ซีกไฟ ถัก ๔๓ อัน
ไม่ซีกไฟ ๗ ถัก นั้น จะมีไม่ซีกไฟ กี่อัน?

(๗) หัก เลือ และ ทาง เก่ง สิบสอง ลำดับ เลือ ตัว ๑ มี
คุณสมบัติ และ ทาง เก่ง ตัว ๑ มีคุณสมบัติ
เลือ ทาง เก่ง ทั้งหมด นั้น จะมีคุณสมบัติ?

(๘) มีลูกแก้ว อยู่ ๖๗๔ ลูก เป็น สี แดง ๑๗๖ ลูก
สี เขียว ๑๗๗ ลูก นอก นั้น เป็น สี เหลือง ทั้งหมด
เป็น ลูก แก้ว สี เหลือง เท่าไร?

- (๑) ๕๕๘ น้อยกว่า ๗๐๒ อยู่เท่าไร?
- (๒) เมื่อเอาแปดหาร ๖๐๘๐ ผลตกมี เศษ น้อย หรือ มากกว่า ๗๐๐ เท่าไร?
- (๓) ใน ๖ ชั่วโมง ดินเค็มทางใต้ ๓๔๒ ลิตร ขยายทราบว่า ชั่วโมง ดินเค็ม ทางใต้กี่ลิตร?
- (๔) จำนวนเลข จำนวนหนึ่ง ๗๐๑ ซีก จำนวนหนึ่ง ๒๘๐๘ และอีก ๘ จำนวน จำนวนละ ๒๔๘ กิ่งนี้ รวมทุกจำนวน จะเขียนเลขเท่าไร?
- (๕) ถ้า ก่อกำแพง สูง ๓ วา สิ้นอิฐ ๙๓๗๘ แผ่น ถ้า ก่อแค่เพียง สูงว่าเตี้ยว จะสิ้นอิฐเท่าไร?
- (๖) ถ้าต้องจ่ายเงินให้นาย ก. ๒๒๕ บาทให้นาย ข. ๓๗๕ บาทให้นาย ค. ได้มากกว่านาย ก. ๗๕ บาทให้นาย ง. ได้เท่ากับนาย ข. กับนาย ค. รวมเงินที่จ่ายไปทั้งสิ้นสิ้นเท่าไร?
- (๗) ซื้อส้มมา ๖๘๒ ผล แล้วมาตรวจดูใน ๓ ผล ต้องเอาเสียผลหนึ่งทิ้ง กิ่งนี้ จะเขียนส้มเท่ากี่ผล?
- (๘) วันจันทร์อายุของใต้ ๖๑๖ สดางค์ วันอังคารใต้ น้อยกว่าวันจันทร์ ๒๓ สดางค์ วันพุธ ๗๕๐

สตรงค์ แต่ วัน พฤหัสบดี ก็กับ วัน ศุกร์ รวมกันไว้เท่า
กับวัน จันทร์ ถ้า จะคิดเฉลี่ย ชาย วัน ละเท่า ๆ กัน
จะเป็นวันละกี่ สตรงค์?

ชุดที่ ๔

- (๑) ให้คุณ สาม พันเก้าร้อย ยี่สิบ เจ็ด ด้วยแปด แล้ว
หาร ด้วยเจ็ด
- (๒) ๑๗๖๕×๕ แล้วเอา ๖๓๗๗ ลบ
- (๓) ชั่วโมง ๑ มี ๖๐ นาที ๑๐๘ ชั่วโมง จะเป็นกี่ นาที?
- (๔) รวมทั้งปี นาย ก. ไม่ได้ไปโรงเรียน ๘๖ ครั้ง ที่ไป
สาย ๑๗ ครั้ง ในปีนี้โรงเรียนมีเด็ก ๔๕๗ ครั้ง
จะเป็นนาย ก. ไปทั้งเวลาเข้าเรียนกี่ ครั้ง?
- (๕) ถ้วย น้ำ ว่า ผล ๑ มีเมล็ด ๘ เมล็ด ถ้ามีเมล็ด
ถ้วยใบ ๕๐๔ เมล็ด อยากรู้อย่างไร จะเป็นถ้วย
น้ำ ว่ากี่ ผล?
- (๖) มี ๖ ตัว เป็นราคา ๙๗๒ บาท มีตัว ๑ ราคา
เท่าไร?
- (๗) ใบจำพวก ๖๘๖ จะมี ๗ อยู่กี่ คน?
- (๘) ทหาร กองหนึ่งมี ๑๔๐๐ คน ใบ ๘ คน ต้องไป

รักษาเวรเสียคนหนึ่ง อยากทราบว่าที่อยู่อันไหน
ก็คน?

ชุดที่ ๕

- (๑) ต้มหาฬิกาแก้ว ๑๖๔ ครั้งในครึ่งชั่วโมง ถ้า
หาฬิกาเดินไปได้ ๔ ชั่วโมง จะเห็นต้มนี้แก้ว
กี่ครั้ง?
- (๒) เลขจำนวน ๑ เมื่อแบ่ง ออกเป็น ๖ ส่วนได้ ส่วนละ
๑๖๔ อยากทราบว่าจำนวนนี้ จะเห็นเท่าไร?
- (๓) เด็กชาวประมงคนหนึ่ง มีปลา ๑๒ กระจาก กระจาก
ละ ๒๔ ตัว แต่มารดาของเด็กนี้มี ปลา ๙ กระจาก
กระจากละ ๓๗ ตัวคนทั้ง ๒ นี้ ใคร จะมีปลา
มากกว่ากันเท่าไร?
- (๔) เด็กคนหนึ่ง ทำงานอย่างหนึ่งแล้วใน ๒๘๐ ชั่วโมง
ถ้าจะให้เด็ก ๕ คนทำงานนี้ จะแล้วได้ในกี่ชั่วโมง?
- (๕) ชาวหาผู้หนึ่ง เขาควาย ๖ ตัวไปแลกกับม้า ๔ ตัว
ถ้าควายราคาตัวละ ๖๖ บาท จะเห็นราคาม้า
ตัวละเท่าไร?
- (๖) มีผ้าอยู่ในร้าน ๗๔๒๘ หลา ขายไปแล้ว ๑๕๗ หลา

หักใช้เสียอีก ๒๐-ทล. ผลนี้มันขายไม่ได้ ๑๒๓๔
ทล. จะยังเหลืออีกเท่าไร?

- (๗) ขาหมูตัวที่หนึ่งไปราคา ๑๕๐ บาท ตัวที่สอง
ราคา ๑๘๐ บาท ตัวที่สามราคา ๒๔๐ บาท
อยากทราบว่าคิดเฉลี่ยขายไปตัวละเท่าไร?
- (๘) มีเชือกยาวเส้นละ ๖ คืบ อยู่หลายเส้น อยากจะ
ต่อกันเข้าให้ยาวสัก ๕๑๐ คืบ จะสั้นเชือกกี่เส้น?

ชุดที่ ๖

- (๑) ให้เอาส่วน ๑ ใน ๓ ส่วนของ ๒๔ มาหาร ๕๘๐๖
จะได้เท่าไร?
- (๒) ข้าพเจ้ามีเงิน อยู่ ๕๐๓ บาท มีผู้ ใช้หนี้ให้ อีก ๗๗ บาท
แล้วข้าพเจ้าจึงเก็บใส่ถุง ๔ ถุง เท่า ๆ กัน จะเป็น
ถุง ละเท่าไร ?
- (๓) เส้นวัดหนึ่ง ของ ๖๐๘๐ กับส่วน ๑ ใน ๕ ส่วนของ
๘๑๒๐ โยชน์ จะมากกว่ากันเท่าไร ?
- (๔) ส่วนแ่งหนึ่งมีมะม่วง ๒๓๘ คับ และส่วนอีก
ซีกหนึ่ง มีมะม่วง ๒ เท่าของแ่งนี้ รวม ทั้ง ๒
แ่ง จะมีมะม่วง กี่ คับ?
- (๕) ในกระป๋ามีส탕ค์อยู่ ๑๘๘ ส탕ค์ ซื้อขนม

ก. ๔๓ + ๕๓ = ๙๖ ๔๓ + ๕๓ = ๙๖ ๔๓ + ๕๓ = ๙๖
 ยังเหลือ ๔๓ อยู่อีกเท่าไร ?

(๖) ไข่ไก่ ๑ มีน้ำ ๔๑ ตัว ได้เลือกแล้วทุกตัว
 แต่เลือกอันหนึ่ง ๆ ต้องใช้ไข่ ๕ ตัว รวมไข่
 ที่ได้เลือกมานี้มีกี่ตัว ?

(๗) นาย ก. มีเงิน ๙๕๗ บาท นาย ข. มีเงิน ๑ ใน
 ๓ ของ ก. ทั้ง ๒ คนมีเงินรวมกันเท่าไร ?

(๘) ชายผู้หนึ่งหาเงินได้ ปีละ ๔๖๑๙ บาท แต่ต้อง
 ใช้ค่ากินอยู่เดือนละ ๓๖๐ บาท คำนวณค่า
 ๕๗๐ บาท แล้วต้องให้มารักษาเสียอีกปีละ ๓๖๐ บาท
 ในเวลา ๔ ปี ชายผู้นี้ จะเก็บเงินไว้ได้เท่าไร ?

ชุดที่ ๑

(๑) จะต้องเอา ๗ คูณจำนวนอะไรจึงจะได้ ๖๙๔๔ ?

(๒) หิม ๆ หิม ๆ เก็บหนังสือได้ ๖ เล่ม ถ้ามีหนังสือ
 อยู่ ๓๘๔๖ เล่ม จะต้องมิหิมกี่หิมจึงจะเก็บหนังสือ
 หมด ?

(๓) มีที่ดินอยู่ ๓ แห่ง แห่งหนึ่งจะต้องซื้อเป็นราคา
 ๔๕๐๐ บาท อีกแห่งหนึ่งต้องซื้อเป็นราคา ๘๔๗ บาท

กับอีกแห่งหนึ่งราคา ๖๐๐ บาท ในชั้นต้นทำให้
เงินไป ๒๖๔๘ บาท จะต้องให้เงินไปอีกเท่าไรจึง
จะครบตามราคาที่คิดทั้ง ๓ แห่ง?

(๔) ช่างเขียนเก็บกบเขียนกบออกได้คู่หนึ่งใบ ๔ ชั่วโมง ถ้า
ต้องเขียนกบอยู่ ๕๗๖ ชั่วโมง จะเขียนได้กี่คู่?

(๕) ได้มฤคก จากบิณฑา ๔๕๐ ซึ่ง จากสูง ๒๑๕ ซึ่ง
และได้ จากข้าเท่า กับที่ได้ จากบิณฑา กับสูง รวม กัน
แต่มฤคกทั้งหมดนี้ ต้องเขามีกแบ่งให้น้อง อีก ๔ คน
ได้คนละเท่า ๆ กัน รวมทั้งตัวเองด้วย ดังนั้น
ตัวเอง จะได้เท่าไร?

(๖) $๘๘๒ \times ๕ \div ๘ = ?$

(๗) ได้ผักเขียวหนึ่งของ ๔๖๕๖ ออกเก็บ จากครึ่ง หนึ่ง
ของ ๔๓๕๐.

(๘) ชายผู้หนึ่งเดินทางไกล ๑๔ วันได้ทาง ๔๐๕๐ เส้น
แต่ในระหว่างนี้ ได้หยุดพักหลับที่ ค่ายใด ค่ายหนึ่ง ๓ วัน
กับอีกค่ายละ ๑ อีก ๒ วัน จะเห็น ทางที่เดินได้
วันละกี่เส้น?

ชุดที่ ๘

- (๑) ถ้าเอา ๖ เป็นตัวหาร เอา ๙๐๑๔ เป็นตัวตั้ง
จะได้ลักเท่าไร?
- (๒) คน ๒ คนเดินออกจากที่เดียวกัน แต่เดินหันหลัง
ไปคนละทิศตรงกันข้าม คน ๑ เดินได้วันละ ๔๕๐
เส้น อีกคน ๑ เดินได้วันละ ๕๔๐ เส้น ใน ๒ วัน
คนทั้ง ๒ นี้จะอยู่ห่างกันเท่าไร?
- (๓) ผลคูณของ ๕๖๐ กับ ๘ จำนวนหนึ่ง กับผลคูณ
ของ ๔๗๗ กับ ๗ อีกจำนวนหนึ่ง เมื่อเอารวมกัน
เข้าจะเป็นเท่าไร?
- (๔) นายทองเก็บมะพร้าวมาจากสวน ๘๖ ผล ^{ซื้อ}
มาอีก ๗๔ ผล แล้วเอาไปแจกเพื่อน ๕ คน คนละ
๑๘ ผล ที่เหลือนี้ขายผลละ ๒ สตางค์ก็จะมี
จะได้เงินค่ามะพร้าวเท่าไร?
- (๕) สระแห่ง ๑ มีน้ำอยู่ ๕๐๐๐ ถัง ใช้คนวิด ๒ คน
คน ๑ วิดได้วันละ ๓ ถัง อีกคน ๑ วิดได้วันละ
๒ ถัง จะต้องช่วยกันวิดจนเท่าไร น้ำในสระนั้น
จึงจะหมด?
- (๖) ครึ่งหนึ่งของ ๑๙๖๔ แจกคนจะเป็นเท่าไร?

- (๗) ชัยได้มา ๘ ทิวภาทิวละ ๒๕ บาท แต่มีเงินอยู่เพียง ๑๕๐ บาท ยังขาดเงินอีกเท่าไร?
- (๘) สมุทเล่มหนึ่งมี ๓๘๐ หน้า ถ้าสมุทชะนิทนี้มีอยู่ ๗ เล่ม จะเป็นใบกี่ใบ?

ชุดที่ ๕

- (๑) จงหา ๒๘๐๐ บวกเข้ากับผลลบของ ๙๖๐๓ กับ ๕๗๙๖
- (๒) $๔๕๗ \times ๙ \div ๘ = ?$
- (๓) สมุทเล่มหนึ่งมี ๑๓ หน้า หน้าหนึ่งมี ๑๒ บรรทัด บรรทัดหนึ่งเขียนหนังสือได้ ๑๕ คำ ถามว่าในสมุทเล่มนั้นมีคำ กี่คำ?
- (๔) จงแบ่งเงิน ๔๕ บาทให้แก่คน ๒ คน ให้คนที่หนึ่งได้มากกว่าคนที่สอง ๗ บาททั้งนี้ จะได้คนละเท่าไร?
- (๕) จะต้องเอาจำนวนเลขเท่าไร มาหาร ๕๐๖๗ จึงจะได้ ๙?
- (๖) พุทธราตย์หนึ่งมีผล ๒๘๘๒ ผล แต่หัดเก็บเสียวันละ ๓๗๐ ผล ๕ วัน นอกนั้นเก็บมาแบ่งให้เด็ก ๖ คน จะได้คนละเท่าไร?

- (๗) ชื้อควายมา ๔ ตัวเป็นเงิน ๑๔๒๖ บาท มาขาย
ตัวละ ๔๕๗ บาท จะได้กำไร หรือขาดทุนทั้งหมด
เท่าไร?
- (๘) ลูกเสือคน ๑ ได้รับสติกจากผู้ปกครองทุกวัน
วันละ ๑๐ สติก ถ้าหว่าซื้อขนมกิน แต่ลูกเสือ
คนนี้ได้ซื้อขนมกินเพียง วันละ ๖ สติก เท่านั้น
สติกที่เหลือนี้ ถ้าได้เก็บไว้ ตลอดปี ๑ (ปีหนึ่ง
๓๖๕ วัน) จะได้สติก รวมทั้งสิ้นเท่าไร?

ชุดที่ ๑๐

- (๑) มีส้มก้อย ๑๑๕๒ เล่ม เขาออกแจกให้เด็ก
๔ คน เพียงครึ่งหนึ่งของจำนวนนี้ คนละเท่าๆ
กัน จะได้คนละกี่เล่ม?
- (๒) จำนวน ๒๔๘๐ นี้ จะต้องเอา ๕ ลงกี่ครั้งจึง
จะหมด?
- (๓) เด็กคนหนึ่ง ทำงาน อย่างหนึ่งแล้วใน ๗๖๘ วัน ถ้า
ให้เด็ก ๔ คน ทำงาน อย่างเดียวกันนี้ ก็วันจะแล้ว?
- (๔) ถ้าเอา ๖ หารผลคูณของ ๔๐๖ กับ ๔ จะได้ลัก
เท่าไร?
- (๕) รถทุกคันหนึ่ง ล้อใหญ่ วัดโดยรอบได้ ๔ ศอก ล้อเล็ก

วัดโคกขจรได้ ๓ คอก เจ้าของซีไปเป็นหนทาง
๑๒๐๐ คอกทั้งนี้ ล้อเล็ก ๖ มุมมากกว่าล้อ
ใหญ่ที่รอก?

(๖) รงแบ่งเงิน ๑๔๐ บาท ให้คน ๓ คนให้คนที่ ๑
ได้มากกว่าคนที่สอง ๑๐ บาท ให้คนที่สอง
ได้มากกว่าคนที่สาม ๖ บาททั้งนี้ จะให้คนละ
เท่าไร?

(๗) ชาวนาผู้หนึ่งมีปลาอยู่ ๓๕๔ ตัวแล้วซื้อมาอีก
๒๕๐ ตัว ภายหลังขายไปครึ่งหนึ่งของจำนวน
ที่มีอยู่ทั้งนี้ ชาวนาผู้หนึ่งมีปลาเหลืออยู่เท่าไร?

(๘) ถั่วเขียว ๑ มี ๔ ผล เจ้าของขายผลละ ๒
สตางค์เมื่อมีเงินอยู่ ๖๑๔ สตางค์ จะซื้อถั่ว
เขียวได้กี่ตัว?

ชุดที่ ๑๑

(๑) เมื่อเอา ๖ หาร ๗๕๐๖ ให้ ๑๒...๑ เลขที่
จากอยู่นี้เป็นตัวอะไร?

(๒) เกิดคนหนึ่งผู้ปกครอง ให้สตางค์มาโรงเวียนวันละ

๑๐ สว่างที่ ซื้อขนมกินเพียง ๖ สว่างที่เท่านี้
สว่างที่ที่เหลือนั้นถ้าเก็บไว้ทุกวัน นานเท่าไร จึงจะ
ได้ ๒๗๖ สว่างที่?

(๓) ระดังเขา จำนวนเลขเท่าไร มากุณ กับ ๘ จึงจะได้
ตัวเป็น ๘๘๒๘?

(๔) เมื่อ ๑๐ ปีมาแล้วบิดามีอายุ ๖๕ ปี แต่ฝ่าย
บุตรได้ ๒๗ ปี เทียบนี้ อายุ ของคนทั้ง ๒ นั้นรวม
กัน จะเป็นเท่าไร?

(๕) บิดากับบุตรหาเงินได้รวมกันในสัปดาห์หนึ่ง ๔๐ บาท
ถ้าบุตรหาได้ ๑๗ บาท สบายทราบใน ๖ สัปดาห์
บิดา จะหาเงินได้เท่าไร?

(๖) $(๘๗๑๐ - ๖๓๘๑) \div ๗ = ?$

(๗) มะม่วง ผลละ ๖ สว่างที่ แต่เราให้สว่างที่เขาไป
๔๑๔ สว่างที่ เขา รับมะม่วงได้ ๗๐ ผลทั้งนี้
จะขาดหรือเกินไปถึงผล?

(๘) ครูแจกสว่างที่ให้แก่เด็ก ๑๓ คนคนละ ๖ สว่างที่
แล้วยังเหลือสว่างที่อยู่อีก ๕๕ สว่างที่ เก็บครู
มีสว่างที่ อยู่เท่าไร?

- (๑) $๖๗๐๔ \div ๔ \times ๙ = ?$
- (๒) เลขจำนวนหนึ่งเข้าพัน เมื่อหัก ออกเสีย ๘๗๕๓ แล้วเขาเจ็ทคุณ จะได้เท่าไร ?
- (๓) อยากได้สตางค์สัก ๖๑๕ สตางค์ จึงขายไข่ไก่ไปฟองละ ๕ สตางค์ จะต้องขายไข่ไก่ไปกี่ฟองจึงจะได้เงินพอ ?
- (๔) ถนนสายหนึ่งมีเรือนอยู่ ๓๙ หลัง แต่เรือนหลังหนึ่งๆ คึกเคลียแล้ว มีผู้ชายหนึ่ง ผู้หญิงสอง เด็กชาย ๓ เด็กหญิง ๔ ทั้งนี้ ถนนสายนี้จะมีคนทั้งหมดกี่คน ?
- (๕) จินคนหนึ่งเลี้ยงเป็ด ๑๓๗ ตัว เป็ดเหล่านี้ ออกไข่ตัวหนึ่งวันละฟองทุกตัว แต่ฟองไข่นี้แตกเสียวันละ ๑๖ ฟอง นอกนั้นขายได้ฟองละ ๓ สตางค์เสมอไป ๙ วัน ทั้งนี้เงินเจ้าของเป็ดจะได้เงินเท่าไร ?
- (๖) มีเงินอยู่ ๕๘ รูดๆ ละ ๕๐๐ บาท เงินเหล่านี้เขาไปเสีย ๔๙ รูดๆ จะยังเหลือเงินในคลังกี่บาท ?
- (๗) $(๕๐๖๔ + ๗๐๒ - ๓๑๖๕) \div ๖ =$

- (๘) จังหวัดหนึ่ง มีโรงเรียน ๘ โรงเรียน โรงเรียนหนึ่งมี ๒๘๕ คน
เมื่อ คำนวณ แต่พอถึงปลายปี หักเรียนใหม่ ๘ โรงเรียน
นั้น ออกเสีย ๘๑๖ คน ดังนั้น ยังเหลือนักเรียน
อีกเท่าไร ?

ชุดที่ ๑๓

- (๑) ข้าพเจ้าได้เงินเก็บเก็บละ ๔๕ บาท ใช้เสียเก็บ
ละ ๓๐ บาท เหลือเงินเก็บไว้ ข้าพเจ้าเก็บอยู่ถึง ๒ ปี
จะได้เงินเท่าไร ?
- (๒) $(๒๓๐๒ + ๓๗๔ + ๖๗๕๖) \div ๕ = ?$
- (๓) หนังสือเล่มหนึ่งมี ๒๗ หน้า หน้าหนึ่งมี ๓๔๐ คำ
แต่หนังสือขาดไปเสีย ๑๔ หน้า จะคงยังเหลือ
หนังสืออยู่กี่คำ ?
- (๔) กระจกบานหนึ่งมีรูอย่าง เลวโหล ละ ๔ สี่ทางค์ ถ้า
ซื้อสัก ๒๗ โหล จะต้อง ออก สี่ทางค์เท่าไร ?
- (๕) โรงเรียนแห่ง ๑ มีนักเรียน ๗ ชั้น ที่มีชั้นละ
๑๕ คน ชั้น ๓ ชั้น นอกนั้นมีชั้นละ ๒๔ คน
เทีกรวม ๑ ต้องมีหนังสือรวม ๕ เล่ม ทั้งโรงเรียน
จะมีหนังสือกี่เล่ม ?
- (๖) ชาวบ้านมีฟองเบียร์อยู่ ๑๗๕ ฟอง ขายไป ๘๗ ฟอง

ราคา ฟอง ละ ๓ สตางค์ ที่เหลือ ให้ขาย ฟอง ๒

สตางค์ รวมหมด กัวยัก จะได้ สตางค์ เท่าไร?

(๗) ชื้อมะพร้าว มา ๑๒๐ ผล ราคา ๗๒๐ สตางค์ ถ้าขาย

ไป ผล ละ ๘ สตางค์ จะได้ กัวยัก รวมหมด กัวยัก เท่าไร?

(๘) ปลุก เรือ แห่ ๘ คลัง สัณเงิน ๖๓๐๐ บาท

ต้อง ขาย ราคา หลั ละ เท่าไร จึง จะได้ กัวยัก รวม

ทั้ง สัณ ๕๐๐ บาท?

ชุดที่ ๑๕

(๑) ๒๖๗๐ จะมี ๕ อยู่ใน จำนวน นี้ กัวยัก?

(๒) เมื่อ เขา ๗๖๓ ลบ ด้วย จาก กัวยัก หัก ของ ๑๕๒๖

จะ เหลือ เท่าไร?

(๓) มี เล็ด ทาง เกว อยู่ ร้อย มี สัณ คำ สำหรับ แต่ เล็ด คำ ๑

มี กุณ ๕ ทาง เกว คำ ๑ มี กุณ ๘ รวม ทุก คำ สำหรับ

จะมี กุณ เท่าไร?

(๔) เด็ก ชาย มี เข็ม อยู่ ๖ ถุง ถุง ละ ๑๔ เข็ม เด็ก หญิง

มี เข็ม ๒ ถุง ถุง ละ ๓๕ เข็ม เด็ก ชาย กับ เด็ก หญิง

มี ใคร จะมี เข็ม มากกว่า กัน เท่าไร?

(๕) เรือ น คลัง หัก มี หน้า กาง ๘ หน้า กาง หน้า กาง หัก

มีกระบอก ๔ แผ่น กระบอกแผ่น ๑ ราคา ๒ สลึง
รวมทั้งสมค จะเข้าค่า กระบอกเท่าไร ?

(๒) ราคาควาย ๓ ตัวเข้าเงิน ๒๔๕ บาท แต่วัว
ราคาตัวละ ๘๐ บาท ถ้ามี ราคาควายตัว ๑
แพงกว่าราคาวัวตัว ๑ เท่าไร ?

(๓) ให้เอา ๘๔ ขวดยกตัวเอง ร้อยเข้าสิบเข้าครั้งเข้า
เท่าไร ?

(๔) เรือ ๔ หลังกับที่กินแปดหลังหนึ่ง ราคา ๘๘๐๐ บาท
ถ้าที่กิน ราคา ๔๕๐๐ บาท จะเข้าเงินหลังหนึ่ง
ราคาเท่าไร ?

ชุดที่ ๑๕

(๑) แปดพันสิบเอ็ด ห้อยกว่า ๘๑๐๐ เท่าไร ?

(๒) $๗๑๕๘ \div ๖ \times ๕ + ๓๑๒๖ = ?$

(๓) โม่คหนึ่งขาว ๑๗๖๐ หลา ถ้าจะก่อถนนสาย
หนึ่งขาวครึ่งโม่คเป็นราคาหลาละ ๑๑ บาท จะ
เข้าเงินเท่าไร ?

(๔) ชาวเขาผู้หนึ่งซื้อวัวไว้ ๒๔๐ ตัว ใ้แบ่งเอาไว้
ใช้โดยทั่ว ๓๕ ตัว นอกนั้นขายไปตัวละ ๒ ชั่ง
จะเข้าเงินเท่าไร ?

- (๕) ห้างแถวแถวหนึ่งมี ๒๗ ห้าง ใต้ค่าเช่า ห้าง
หนึ่งเดือนละ ๗ บาท ค่าเช่า ห้าง ทั้งหมดปีหนึ่ง
เป็นเงินเท่าไร?
- (๖) ชายผู้หนึ่งหาเงินได้ ๒๕๐ บาท ใน ๔ สัปดาห์
เมื่อหักค่าใช้จ่ายแล้วคงเหลือเงิน ๔๐ บาท ขยาย
ทราบว่าเขาใช้ไป สัปดาห์ละเท่าไร?
- (๗) ชายผู้หนึ่งหาเงินได้ปีละ ๒๒๔๐ บาท แล้วใช้
แค่เพียงปีละ ๕๐๐ บาท ในสองปี จะเก็บเงิน
ได้เท่าไร?
- (๘) หมวกใบหนึ่ง ราคา ๘ บาท รองเท้าคู่หนึ่ง ราคา
๗ บาท แต่เสื้อ สักกระหลาซ ตัว หนึ่ง ราคา เท่า กับ
หมวก และ รองเท้า รวมกัน ถ้า มีเสื้อ ซะหนัก นี้ อยู่
๑๐ ตัว จะเป็น ราคา เท่าไร?

ชุดที่ ๑๖

- (๑) จะ ต้อง เอา จำนวน เลข เท่าไร มา บวก ๑๕๐๘ จึง จะ
ได้ ๓๐๖๕?
- (๒) เมื่อ เอา ๑๘๒๔ ลบ ด้วย หก ของ ๗๒๘๖ จะ ได้ เลข
เท่าไร?
- (๓) $(๔๗๐๖ - ๓๕๙๙) \div ๘ = ?$

- (๔) พ่อค้าซื้อข้าวมา ๗ ถัง ถังละ ๘๘ บาท มี ๖ ถัง
 ถังละ ๑๒๐ บาท แล้วเขามาเฉลี่ยขายทั้งข้าว
 และข้าวเป็นราคา ถังละ ๑๐๐ บาท จะได้กำไร
 หรือขาดทุนเท่าไร?
- (๕) ในปี ๑ มีวัน ๓๖๕ วัน ใน ๓ ปี จะมีวันที่วัน?
- (๖) ที่ดินไร่ ๑ ปลูกมะพร้าวได้ ๑๕๖ คับ มีเนื้อที่
 อยู่ ๘ ไร่ จะปลูกมะพร้าวได้เต็ม ค่าจ้างปลูก
 คับละ ๓ สตางค์กับมี จะเป็นค่าจ้างเท่าไร?
- (๗) หิมพุดทั้งสี่ชิ้น ๕๐๐๐ ละบับ จำหน่ายไปครั้งแรก
 ๑๕๖๐ ละบับ จำหน่ายครั้งที่สอง ๗๖๔
 ละบับ จำหน่ายครั้งที่สามมากกว่าจำหน่ายครั้งแรก
 ๑๐๐ ละบับทั้งนี้ จะเหลืออีกกี่ละบับ?
- (๘) เก็บทางใต้ชั่วโมงละ ๑๒๐ เส้น เก็บอยู่ ๕ วัน
 วันละ ๖ ชั่วโมง จะไปได้ไกลเท่าไร?

ชุดที่ ๑๗

- (๑) $(๗๖๔๐ + ๙๐๑ + ๕๗๖) \div ๘ = ?$
- (๒) ทำอย่างไรจึงจะได้ ๙๐๑๖ เหลืออยู่แต่สี่ร้อยสิบเจ็ด?
- (๓) ผลของ ๒๙๗×๖ จะต่างกับผลของ $๘๙๑๑ \div ๕$
 เท่าไร?

- (๔) ซื้อควายมา ๑๑ ตัว ราคาตัวละ ๖๕ บาท ภายหลังควายตายเสีย ๓ ตัว จะคิดชดเชยควายที่เหลือนี้ให้ราคาตัวละเท่าไร จึงจะคุ้มทุนเดิม?
- (๕) ควาย ๓ ตัว ราคาเท่ากับวัว ๔ ตัว แต่ควายราคาตัวละ ๘๘ บาท จะเห็นราคาวัวตัวละเท่าไร?
- (๖) จังหวัด ๑ มีโรงเรียนอยู่ ๘ โรงเรียน แต่มีเด็กทั้งชาย หญิง ที่ต้องเรียนตาม พระราชบัญญัติ ๘๕๖๘ คน จะให้เด็กเหล่านี้ไปเข้าโรงเรียนโรงเรียนละเท่า ๆ กัน โรงเรียนหนึ่งจะรับเด็กได้กี่คน?
- (๗) เลข ๒ จำนวน แต่จำนวนหนึ่งเป็น ๘ และผลบวกของ ๒ จำนวนนี้ เป็น ๘๐๗ จงหาผลคูณของเลข ๒ จำนวนนี้ ว่า จะเป็นเท่าไร?
- (๘) จงเอา ๖๐ สติงค์หัก ออก จาก ๖๖๐ สติงค์ สติงค์ที่เหลือนี้แบ่งให้เด็ก ๖ คน จะได้คนละเท่าไร?
- ชุดที่ ๑๘
- (๑) หญิง คนหนึ่ง ตกเรือไว้ ชาย ๓๔ ตัว ภายหลังทำเรือขึ้นและจากชายไม่ได้ ๑๕ ตัว จึงชายเหลือก็ไปทั้งหมดเป็นราคา ๓๖ บาท อยากรู่ว่าเขาขายไป ตัวละเท่าไร?

- (๒) $๑๖๗๗ \div ๓ \times ๔ - ๕๐๓๑ = ?$
- (๓) โรงเวียนแห่งหนึ่งมีเกือกชาย ๑๑๐ คน เกือกหญิง ๑๐๐ คน เมื่อขึ้นปีใหม่เกือกหญิงนำผลไม้มาให้แก่ครูใหญ่คนละ ๔ ผล เกือกชายคนละ ๓ ผล ทั้งนี้ ครูใหญ่จะได้รับผลไม้จากเกือกทั้งหมดทั้งสิ้นเท่าไร ?
- (๔) แรกกล้วยให้เกือกหญิงสองร้อยเก้าสิบสี่คนคนละเก้าผลให้เกือกชายร้อยเก้าสิบเอ็ดคนคนละเก้าผล แต่ราคากล้วยผลละ ๒ สตางค์ทั้งนี้ จะสิ้นเงินเท่าไร ?
- (๕) ร่วมกระต่าย ๓ คับราคาเท่ากับเสื้อ ๒ ตัว ถ้าร่วมราคาคับละ ๗๘ สตางค์ จะเสียเสื้อราคาตัวละเท่าไร ?
- (๖) มีคนโดยสารรถไฟไปนมัสการพระพุทธบาท ๒๗๕ คน ที่ต้องเสียค่าโดยสารขึ้นที่หนึ่ง ๗๐ คน คนละ ๖ บาท นอกนั้นเสียค่าโดยสารขึ้นที่คนละ ๓ บาท แต่คนโดยสารขึ้นที่ช่วยเสียไปไม่ได้ ๕๐ คนทั้งนี้รวมค่าโดยสารรถไฟเฉพาะคนที่ไปเป็นเงินเท่าไร ?
- (๗) เลขตั้งกระปุกหมึกเปล่ามา ๒๔๗ กระปุก เป็นราคากระปุกละ ๖ สตางค์ เมื่อบรรจุหมึกมาทูลาง

ทาง ละครปลูกหมึก แดกเสียบ ๔๘ ละครปลูก เหลือ หมึก
เขามาขาย ละครปลูกละ ๘ สตางค์ จะได้ ถ้าไร เท่าไร ?

- (๘) โรงเรียนแห่งหนึ่ง รวมวันหยุดทั้ง ปี ๘๐ วัน ถ้า เด็ก
คนหนึ่งไปโรงเรียน และได้ รับ สตางค์ จาก ผู้ปกครอง
วันละ ๖ สตางค์ ทุกวัน เท่าเวลาที่ไปโรงเรียนทั้งนี้
ในปี ๑ (๓๖๕ วัน) เด็กนี้ จะได้รับ สตางค์ รวม
ทั้งสิ้นเท่าไร ?

ชุดที่ ๑๕

- (๑) $(๗๓๐๕ - ๔๖๑๖ + ๓๐๘) \div ๙ = ?$
- (๒) นักเรียน ชั้นมัธยมปีที่ ๓ มี ๓๔ คน ต้อง มี หนังสือ
เรียนคนละ ๕ เล่ม และ สมุดคนละ ๑ โหล ราคา
หนังสือ คึกฉัตร ๒๕ สตางค์ สมุด เล่ม
ละ ๕ สตางค์ ทั้งนี้ เงินค่า หนังสือ และ ค่า สมุด
ทั้งสิ้นเท่าไร ?
- (๓) เลี้ยงม้าตัว ๑ สัปดาห์ ๕ บาท ค่า
ข้าวเปลือก เคียงละ ๔ บาท ถ้า เลี้ยงไว้ ๗๘ วัน
ปี ๑ จะ สิ้นค่า ๕ บาท และ ค่า ข้าวเปลือก เท่าไร ?
- (๔) ในการ สงคราม ทหาร กองหนึ่ง มี พลทหาร ๖๔๔ คน
ทหาร คนหนึ่ง ๆ ยิงปืน ๑๑ นัด ลูกปืน ที่ ถูก

ข้าศึกตายได้ ๔๔๔ ลูก ที่ถูกข้าศึกฆ่าเจ็บ
๒๐๐ ลูก แยกกันเป็น ๒ กลุ่ม ทั้งนี้ จะเห็น ลูกปืน ที่ยิงผิด
ก็ ลูก ?

(๕) เลข ลงไว้ ตัวหนึ่ง ให้มันเกินด้วย ๖ ผล
มะพร้าว ๑ ผล ข้าว ๓ ถ้วย ถั่วด้วย รากา ๒ ผล
ทองสาคง ๑ ผล มะพร้าวผลละ ๕ สาคง ๑ ข้าวด้วย
ละ สาคง ๑ ถ้าเลข อยู่เช่นนี้ ๗ วัน จะเห็น
สาคงเท่าไร ?

(๖) โทษ ๕ ตัว รากา ๑๒๐ บาท เก้าอี้ ๔ ตัว รากา
๒๐ บาท ถ้าซื้อโทษตัว ๑ กับเก้าอี้ ๔ ตัว จะเห็น
เงินเท่าไร ?

(๗) ชาวเขา ผู้หนึ่ง ขายข้าวไป ๘ เกวียนเป็น รากา เกวียน
ละ ๗๓ บาท จะได้เงินเท่าไร ?

(๘) ระยะทาง จากตำบล ๑ ถึงอีก ตำบลหนึ่ง ๓๒๓๒ เส้น
ต้องเดินอยู่ ๘ วัน จึงจะถึง วัน ๑ จะต้องเดินเท่าไร ?
ชุดที่ ๒๐

(๑) เลี้ยวหนึ่งของ ๑๒ ชั่วโมง ๔๔๐๘ จะได้กี่บาทเท่าไร ?

(๒) วันหนึ่งมี ๒๔ ชั่วโมง มีปี ๑ มี ๓๖๕ วัน ถ้า

คิดเฉพาะกลางวันเท่านั้น (ครึ่งวัน) ในปีหนึ่ง
จะมีกี่ชั่วโมง?

- (๓) ชาวหา ๘ คน ไปซื้อกระบือด้วยกัน ซื้อกระบือ
มาได้ ๒๓๓๖ ตัว แล้วมาแบ่งเท่าๆ กัน คน ๑
จะได้กี่ตัว?
- (๔) ชายผู้หนึ่งเดินทาง จากบ้านไปทะเลที่ ตำบลหนึ่ง ระยะ
ทาง ๔๓๗ เส้น แล้วเดินทางกลับตามทางเดิมได้
ทาง ๒๕๖ เส้น จึงหยุดพักเสีย อยากทราบว่า
ระยะทางจากที่ที่หยุดพักกลับบ้าน จะห่างกันเท่าไร?
- (๕) มีกบฏราคาไฮลละ ๒๖ บาท กับไฮลละ ๑๘ บาท
ถ้าซื้ออย่างละ ๗ ไฮล จะสิ้นเงินเท่าไร?
- (๖) มีคน ๑ ซื้อลูกเป็ดมาเลี้ยงไว้ ๑๒๘ ตัว ราคาตัวละ
๖ สตางค์ สิ้นค่าเลี้ยง สัตว์เลี้ยง ๘ สตางค์ พอ
สิ้น สัตว์เลี้ยง กัน ลูกเป็ด ขายเสีย ๓๘ ตัว จึงขาย
ลูกเป็ดที่ยังเหลืออยู่ทั้งหมด เป็นราคาตัวละ ๑๑ สตางค์
จะได้กำไร หรือขาดทุนเท่าไร ของ ทุนเดิม?
- (๗) มีเงินอยู่ ๕๐๐๐ บาท ซื้อเรือหนึ่งหลัง ราคา
๓๐๐๐ บาท นอกนั้น ซื้อผ้าได้ ๑๐ ตัว ภายหลัง

ขายเรือได้ ๔๗๖๕ บาท ขายม้าได้ ๑๘๙๕ บาท
จะได้กำไร หรือขาดทุนเท่าไร?

- (๘) ซื้อมะนาวมา ๒๔ ผล ราคา ๓ ผลต่อ ๑ สกาท
แล้วขายไป ๒ ผลต่อ ๑ สกาท จะได้กำไร เท่าไร?

ชุดที่ ๒๑

- (๑) มีสมุด อย่างเดียวกัน ๖ เล่ม ถ้าขายรวมหน้าเข้า
ทั้งหมดได้ ๒๕๗๔ หน้า สมุดเล่ม ๑ จะมีกี่หน้า?
- (๒) ปลุกห้องแถวสองชั้นได้เข้า คิดค่า ปลุกเหมา
แล้วราคาห้องละ ๔๘๕ บาท ถ้าปลุกห้องแถว
๘ ห้อง จะคุ้มเงินเท่าไร?
- (๓) มีถุงเย็บอยู่ ๑๗ ถุง ที่มีเย็บถุงละ ๒๔๖ เย็บ ๘ ถุง
นอกนั้นมีถุงละ ๔๘๒ เย็บ รวมทั้งหมดจะเย็บ
เย็บเท่าไร?
- (๔) โรงเรียนแห่ง ๑ มีหนังสือ ๑๗๖๔ เล่ม มีนักเรียน
๒๓๗ คน ถ้าหนังสือให้นักเรียนเหล่านี้ คนละ
๔ เล่ม จะยังเหลือหนังสือกี่เล่ม?
- (๕) คนหนึ่ง มีหนังสืออยู่ ๑๔๖ แห่ง ใ้แบ่งให้แก่
เด็กหญิง ๑๖ แห่ง ที่เหลือนี้แบ่งให้แก่เด็กชาย
๑๐ คน ถ้ามี เด็กชาย จะได้กับหนังสือคนละกี่แห่ง?

- (๖) ซื้อเสามา ๕๕๗ ตัน เป็นเงิน ๖๑๒๗ บาท ภายหลังขายไป ๕๐๐ ตัน เป็นเงิน ๕๖๒๘ บาท หอกล้นขายไปแต่ละ ๗ บาท จะได้กำไร หรือ ขาด กี่บาทเท่าไร?
- (๗) ชายคนหนึ่ง มีเงินอยู่ ๒๐๐๐ บาท แบ่งให้ลูก ๗ คน คนละ ๑๖๕ บาท เหลือ ๒ คนคนละ ๒๐๐ บาท ถึงนี้ จะยังเหลือเงินอีกเท่าไร?
- (๘) เด็กคนหนึ่ง มาโรงเรียนช้ากว่าเวลาเข้าเรียนวันละ ๑๒ นาที และให้สัปดาห์ ๑ ต้องมาเรียน ๕ วัน ถ้าเรียนอยู่ ๗ สัปดาห์ จะเป็นเวลาที่มาช้าก่อนเข้าเรียนกี่นาที?

ชุดที่ ๒๒

- (๑) $(๓๔๖๐ + ๑๙๑๖ - ๒๗๐๕) \div ๖ = ?$
- (๒) ในจำนวน ๔๐๙๔ นี้ จะมี ๗ อยู่กี่คน?
- (๓) เมื่อจ้างข้ามแม่น้ำวันละ ๗๔ เที้ยว ได้คนโดยสารถ เที้ยวละ ๙ คน ในชั่วเวลา สัปดาห์หนึ่ง (๗ วัน) กับ ๒ วัน จะส่งคนข้ามแม่น้ำได้กี่คน?
- (๔) โรงเรียนแห่งหนึ่ง มีนักเรียน ๓๑๗ คน ครูได้สมุท

คนละ ๗ เล่ม แล้วยังมีเหลืออยู่อีก ๗๒ เล่ม จะมีสมุดกี่เล่ม?

(๕) มีคนชยาดะไปจดไฟ ๔๕๐ คน แต่มีรถเหลืออยู่ ๗ คัน บุคคลใดคันละ ๔๗ คน จะยังไปไม่ได้อีกกี่คน?

(๖) ช้อค้าคนหนึ่งซื้อสมุดเล่มใหญ่อย่างละ ๔๓๖ เล่ม ราคาเล่มละ ๘ บาท สมุดเล่มเล็ก อย่างละ ๒๑๓ เล่ม ราคาเล่มละ ๕ บาท แต่สมุดทั้ง ๒ อย่างนี้ จากเสีย ๑๐๐ เล่ม แล้วขายสมุดที่ไปทั้งหมด ก็เหลือเงินราคาเล่มละ ๘ บาท จะได้กำไรหรือขาดทุนเท่าไร?

(๗) เด็กชาย ๓ คน กับเด็กหญิง ๕ คน รับจ้างทำงาน ได้ค่าจ้าง สัปดาห์หนึ่งคนละ ๒๗๕ สตางค์ รวม ทั้งสิ้นได้ค่าจ้างเท่าไร?

(๘) วัว ๔ ตัว ราคาเท่ากัน และ ๗ ตัว แต่วัวราคา ตัวละ ๕๖ บาท จะซื้อวัวและวัวละเท่าไร?

ชุดที่ ๒๓

(๑) ขายผ้าไป ๘ ตัว เป็นราคาตัวละ ๑๓๖ บาท จะได้เงินเท่าไร?

- (๘) ชายผู้หนึ่งมีเงิน ๕๑๘ บาท แต่พี่ชายของเขา มีมากกว่า ๒๕ บาท และน้องชายของเขา มีน้อยกว่าเขา ๑๖๖ บาท ถ้าเงินของทั้ง ๓ นี้รวมกันแล้วเฉลี่ยเท่า ๆ กัน จะเป็นคนละเท่าไร?

ชุดที่ ๒๔

- (๑) สมุทเล่มหนึ่งมี ๘๖๘ หน้า ถ้ามีสมุทชนิดนี้ อยู่ ๘ เล่ม จะเป็นหน้ากี่หน้า?
- (๒) หัวตัง คือ ๖๐๘๓ หัวสาร คือ ๖ จะเป็นผลลักเท่าไร?
- (๓) ถนนสายหนึ่ง มีเรือมาจอด อยู่พักระยะไกลถึง ถ้ามีคนมาจอดถึงละ ๗ คน ถนนสายนี้จะมีคนกี่คน?
- (๔) แบ่งเงิน ๑๖๐ บาท ให้แก่เด็ก ๒ คน ให้คนหนึ่งได้ ๕ ส่วน อีกคนหนึ่ง ๓ ส่วน ทั้งนี้จะได้เงินคนละเท่าไร?
- (๕) ชีว ๖๐๐๐ แผ่น ใช้ไปจนไป ๘ แถว แถวละ ๓๓๗ แผ่น กับแตกใช้ไม่ได้ ๑๗๕ แผ่น ทั้งนี้ยังเหลือชีวกี่ช่ออีกกี่แผ่น?
- (๖) นาย ก. มีสมุทอยู่ ๑๐๐ เล่ม ราคาเล่มละ ๑๐ สตางค์ ขายไปเสีย ๔๘ เล่ม แบ่งให้บุตร ๒๑ เล่ม สมุทที่ยังเหลืออยู่คิดเป็นราคาเท่าไร?

- (๗) แรก ส้มไม้ที่เก็บแต่ละ ๖ ผล ส้มไม้ไป ๒๖๕๐ ผล
จะเป็นเก็ดที่ไว้รับ ส้ม ก็คน?
- (๘) ชาวหาผู้หนึ่ง ขายข้าวได้เงิน ๒๕๐๐ บาท แล้วเขา
เงินนี้ไปซื้อควาย ๕ ตัว ราคาตัวละ ๘๒ บาท ซื้อ
เรือลำหนึ่งราคา ๔๕๐ บาท และซื้อนาแปลงหนึ่ง
๑๒ ไร่ ราคาไร่ละ ๔๐ บาททั้งนี้ เงินที่ขายข้าวได้
จะเกินหรือขาด อยู่เท่าไร?

ชุดที่ ๒๕

- (๑) กระดาษ ขยับแผ่นละ ๕ สตางค์ จะซื้อมาไว้ใช้สัก
๒๓๐ แผ่น จะต้องมีสตางค์ไว้เท่าไร?
- (๒) ไข่ไก่ ๑๒ ไก่ จะมากกว่าไข่ไก่ ๓ กระบะ กระบะ
ละ ๓๔ ฟองเท่าไร?
- (๓) สวนแห่งหนึ่ง ปลูกส้มมะม่วงไว้ ๕ แถว ปลูกกล้วย
ไว้ ๖ แถว แถวหนึ่งเขาปลูกได้ ๑๒๔ ต้น เสีย
ค่าปลูกส้มละ ๓ สตางค์ทั้งนี้ จะเป็นค่าปลูกมะม่วง
และกล้วยเท่าไร?
- (๔) มีรถ ๒ ล้อ ๒๐ คัน รถ ๔ ล้อ ๓๕ คัน รวม
รถทั้ง ๒ ชนิดนี้ จะมีล้อกี่ล้อ?
- (๕) เศรษฐีคนหนึ่ง เมื่อตายมีมรดกอยู่ ๘๖๖ ซึ่ง แบ่ง

ให้บุตรชาย ๒๕๐ ชั่ง ให้ภรรยา ๓๒๔ ชั่ง ที่
เหลือแบ่งให้บุตรสาว ๒ คน คนละเท่า ๆ กัน ทั้งนี้
บุตรสาวจะได้เงินคนละเท่าไร?

(๖) นายแดงซื้อเรือหลังหนึ่งเป็นราคา ๘๖๐ บาท ภายหลัง
เขาขายจากทุน ๗๗ บาท ขยาก็ทราบว่าขายเรือ
หลังนี้ไปราคาเท่าไร?

(๗) ข้าวเหนียวหนึ่งมี ๘๐ สัก ถ้ามีข้าวขุ่น ๑๑ เกลียน
กับ ๑๑ สัก จะเป็นข้าวกี่สัก?

(๘) แบ่งเงิน ๑๘๐ บาท ให้แก่ ก. ข. ค. ให้ ก.
ได้ ๑ ส่วน ให้ ข. ได้ ๒ ส่วน ให้ ค. ได้ ๓
ส่วน ทั้งนี้จะได้รับเงินคนละเท่าไร?

ชุดที่ ๒๖

(๑) คินสอแห่งละ ๔ สตางค์ จะต้องการคินสอ ๒๑๕
แท่ง มีสตางค์อยู่แล้ว ๒๐๐๐ สตางค์ จะขาด
หรือเกินอยู่เท่าไร?

(๒) นายก็ขายเรือไป ๓ ลำ ลำละ ๑๗๐ บาท แล้วเขา
เงินนี้ซื้อผ้าได้ ๖ ตัว ทั้งนี้จะเป็นราคามาผ้าตัวละเท่าไร?

(๓) หนังสือบรรณกัทหนึ่งมีอักษร ๕๘ ตัว เป็นพยัญชนะ
เต็ม ๓๒ ตัว นอกนั้นเป็นสระ ถ้าในหน้าหนึ่งมี

๑๒ บรรทัด กิ่งนี้ จะเป็น พืชชนิดอะไร กิ่งนี้ และ ๓๖ กิ่งนี้?

(๔) กองทหาร ๕ กอง มีพล ทหาร กองละ ๖๘๘ คน
รวมทั้งหมกจะเป็นทหาร กี่คน?

(๕) เลี้ยวหนึ่งของ ๕๖๑๖ จะเป็นเท่าไร?

(๖) ชาวภาคกล้า ๓๓๖ ตัน กล้าเหล่านี้ ขายเสีย ๒๑
ตัน ปลา กิมเสียบ ๔๕ ตัน จะเป็นข้าว กี่ตัน
เท่าไร?

(๗) วัว ๗ ตัว ราคา ๓๔๒ บาท ถ้าตัวเดียว จะเป็น
ราคาเท่าไร?

(๘) เติมมีส้ม อยู่ ๒๐๐ ผล เมื่อเขา ส้มที่แจกให้เด็ก
๔๖ คน คนละ ๓ ผล เรายังเหลือส้มอีก กี่ผล?

ชุดที่ ๒๗

(๑) ให้คิดหาว่าใน ๕๕๕ สัปดาห์ (๑ สัปดาห์ = ๗ วัน)
จะเป็นวัน กี่วัน?

(๒) ถังใบหนึ่งใส่ ส้มได้ ห้าร้อยสามผล ถ้าใส่ ส้ม ๗ ถัง
จะเป็น ส้ม กี่ผล?

(๓) เลือ เครื่องแบบ ราคา สำหรับ ๗ บาท ถ้าตัดเครื่อง
แบบ ชนิดที่ ๒๕๗ สำหรับ จะเสียเงินเท่าไร?

- (๒) รถรางคันหนึ่งมีผู้โดยสาร ๓๐ คน แต่ผู้ที่ต้อง
เสียค่าโดยสารคนละ ๑๐ สตางค์มี ๕ คน เสีย
ค่าโดยสารคนละ ๖ สตางค์มี ๙ คน นอกนั้น
เสียค่าโดยสารคนละ ๓ สตางค์ รวมค่าโดยสาร
ทั้งสิ้นเท่าไร ?
- (๓) นาย ก. ได้คะแนน ๕๔ คะแนน นาย ข. มี ๙ เท่า
ของนาย ก. และนาย ค. ได้ ๓ เท่าของนาย ข.
ทั้งนี้ นาย ค. จะได้คะแนนเท่าไร ?
- (๔) เกือก ๓ คันมีเงินอยู่แล้วคนละ ๕ บาท จะต้อง
เข้ามาเพิ่มอีกคนละเท่าไร จึงจะได้เงินรวมทั้งสิ้น
๙๐ บาท ?
- (๕) เจ้าของสวนมะม่วงแห่งหนึ่ง มีลูกค้า ๑๒ คน
มารับมะม่วงไปขายคนละ ๗๑๙ ผล แล้วยังเหลือ
มะม่วง อยู่บนต้นอีก ๘๗๔ ผล เข็มมีมะม่วงกี่ผล ?
- (๖) ไปรษณีย์บุรุษคนหนึ่ง มีจดหมาย ๑๐๓ ฉบับที่
ต้องส่งในดือน ๓ สาย สายที่หนึ่งส่ง ๑๙ ฉบับ
ที่สอง ๓๒ ฉบับ นอกนั้นสำหรับดือน สายที่สาม
จดหมายที่ จะต้องส่งในดือน สายที่สามกี่ฉบับ ?
- (๗) มีปลาอยู่ในตู้ ๗๙ ตัว ภายหลังจับมาใส่อีก

๑๑๕ ทิว ถึกรากาขายตัวละ ๖๔ สตางค์ เมื่อ
ได้ขายไปเสีย ๑๓๔ ตัว ปลาที่เหลืออยู่จะเป็น
รากาเท่าไร?

- (๘) มีเงินอยู่ ๑๕๐๐ บาท เขาไปซื้อเรือลำละ ๑๒๕
บาท จะยังเหลือเงินอยู่อีกเท่าไร?

ชุดที่ ๓๐

- (๑) ชายผู้หนึ่งเกิดทางใต้วันละ ๗๑๖ เส้น ถ้าเกิด
ทางอยู่ ๑ สัปดาห์กับ ๒ วัน จะเป็นทางกี่เส้น?
(๑ สัปดาห์ = ๗ วัน)
- (๒) นาย ก. ให้ข้าวโพดหัวแก่ ห้อง สาว ๑๔๕ เมล็ด
แล้วได้เพื่อนอีกเวียนอีก ๗ คน คนละ ๕๓ เมล็ด
เก็บนาย ก. มีข้าวโพดหัวกี่เมล็ด?
- (๓) ในเวลา ๘ เดือนหาเงินได้ ๑๓๑๔ บาท ถ้าคิด
เฉลี่ยเป็นรายเดือน จะได้เดือนละเท่าไร?
- (๔) พ่อค้าคน ๑ ขายของได้วันละ ๘ บาท ในเวลา
๓๖๕ วัน จะเป็นเงินกี่บาท?
- (๕) นาย ก. มีเงินอยู่ ๑๐ บาท นาย ข. มีมากกว่า
นาย ก. ๓๗ บาท แต่ นาย ก. มีน้อยกว่านาย ก.
๗ บาท ทั้ง ๓ คนนี้มีเงินรวมกันเท่าไร?

- (๖) มีสินค้าชนิดหนึ่ง หัก ๘๔ แห่ง ๙๙ หัก และชนิดที่มี หัก ๕๑ แห่ง ๑๐ หัก สินค้าทั้งหมดนี้ ขายออกเท่าใด จึง จะครบ ๑๕๐๐ แห่ง?
- (๗) ถ้าฉัน ต้องจ่ายเงินให้ผู้ขาย ๑๒ คน คนละ ๕ บาท กับผู้หญิงอีก ๙ คน คนละ ๓ บาท ถ้าฉันมีเงินอยู่ ๑๒๐ บาท ฉันจะยังคงเหลือเงินอีกเท่าไร?
- (๘) คนใช้คนหนึ่งได้ รับค่าจ้างปีหนึ่ง เป็นเงิน ๓๖๐ บาท ถ้าเขาต้องใช้จ่ายไป สัปดาห์ละ ๕ บาท ในปีหนึ่ง เขาจะเหลือเงินเท่าไร? (ปี ๑ = ๕๒ สัปดาห์)

ชุดที่ ๓๑

- (๑) ม้าตัว ๑ กับวัวตัว ๑ ราคา รวมกัน ๑๖๘ บาท แต่ราคาม้าเป็น ๒ เท่าของ ราคาวัวตัวนี้ อยากทราบว่า ม้า ๒ ตัวราคาเท่าไร?
- (๒) จะซื้อควาย ๓ ตัวราคาตัวละ ๗๒ บาท จึงขายวัวไป ๔ ตัวได้เงินพอที่จะซื้อควาย ๓ ตัวนี้ อยากทราบว่าขายวัวไปตัวละเท่าไร?
- (๓) พ่อค้าคนหนึ่งซื้อมะม่วงมา ๓ บาทได้เงิน ๗๒๙ บาท พ่อค้าคนหนึ่งซื้อมะม่วงมาอีก ๕ บาท
- (๔) ผู้ที่คนหนึ่งมีเงินอยู่ ๒๐๖๒ บาท เมื่อได้ใช้หนี้

เขาไปเดิน ๓๕๐ บาทแล้ว ที่เหลือเขาไปซื้อ
แหวนเพชร ได้ ๘ วงราคาวงละเท่า ๆ กันพอที่
ทั้งนี้ จะเป็นแหวน วงละเท่าไร?

- (๕) ถั่วเขียว ๑ สลึง ๑๖๓๕ สลึง ๑๖๓๕ สลึง ๑๖๓๕ สลึง ๑๖๓๕
ถั่วเขียว ๑ สลึง ๑๖๓๕ สลึง ๑๖๓๕ สลึง ๑๖๓๕ สลึง ๑๖๓๕
ถั่วเขียว ๑ สลึง ๑๖๓๕ สลึง ๑๖๓๕ สลึง ๑๖๓๕ สลึง ๑๖๓๕
ถั่วเขียว ๑ สลึง ๑๖๓๕ สลึง ๑๖๓๕ สลึง ๑๖๓๕ สลึง ๑๖๓๕

- (๖) ไม้ซีกไฟ ถัดหนึ่ง มีไม้ ๑๐๐ บาท แต่ไม้ซีกไฟ
ต่อหนึ่ง มี ๑๐๐ ถัด ถ้ามีไม้ซีกไฟอยู่ ๕๐ บาท จะ
เป็นไม้ซีกไฟกี่บาท?

- (๗) นายชอกหาเงินได้เดือนละ ๓๐ บาท แต่ในปีหนึ่ง
เขาเสียเงินเก็บไว้ได้ ๔๐ บาท อยากทราบว่า
เดือนหนึ่งเขาใช้ จ่ายไปเท่าไร? (๑ ปี = ๑๒ เดือน)

- (๘) พ่อค้าคนหนึ่ง ซื้อผ้า ๖๓๗ บาท ใน
๗ ปี จะเป็นค่าผ้าเท่าไร?

ชุดที่ ๓๒

- (๑) ที่ดินไร่ ๑ ปลูกข้าวไร่ได้ ๑๖๖ คับ ถ้าที่ดิน ๙ ไร่
จะปลูกได้กี่คับ?

- (๒) โรงเรียนแห่งหนึ่ง มีครู ๑๒ คน ครูคนหนึ่ง ต้อง

สอนฝึกเวียน ๖๕ คน รวมทั้งครูและฝึกเวียนเป็น
เท่าไร?

(๓) ข้าพเจ้ามีเงิน ๒๔๖ บาท ห้างมีอยู่ ๘๗ บาท
แต่บิดามี ๗ เท่าของข้าพเจ้ากับห้าง รวมกัน บิดา
จะมีเงินเท่าไร?

(๔) ที่ดินราคา ๔๗๖๕ บาท เว้นราคาน้อยกว่าที่
ดิน ๗๕๖ บาท ทั้งที่ดินและเงิน จะเป็นราคา
เท่าไร?

(๕) เกิด ๒ คนมีสตางค์คนละ ๒๕ สตางค์ ถ้าคน ๑
ขาดลูกคิดให้แก่อีกคน ๑ เป็นราคา ๗ สตางค์
ทั้ง ๒ นี้จะมีเงินมากกว่ากันเท่าไร?

(๖) ห้างแถว ๙ ห้างเป็นราคา ๒๕๘๓ บาท ..จะเป็น
ห้างละเท่าไร?

(๗) ชาวภาคหนึ่งมีวัวอยู่ ๑๓ ตัว ภายหลังวัวตาย
เสีย ๔ ตัว ที่เหลือนี้ขายไป ๓๖๐ บาท ขาด
ทราบว่าเขาขายไปตัวละเท่าไร?

(๘) ห้างสี่ ๕ เล่มราคาเท่ากับสมุก ๙ โหล ถ้า
สมุกโหลละ ๗๕ สตางค์ จะเป็นห้างสี่เล่มละ
เท่าไร?

ชุดที่ ๓๓

- (๑) เด็กคนหนึ่ง มีสตางค์ ๓๗๒ สตางค์ ใช้จ่ายครั้งแรกครึ่งหนึ่ง แล้วใช้จ่ายอีกครึ่งหนึ่งของเงินที่เหลืออยู่ หักทิ้ง หัก คงเหลือสตางค์อีกเท่าไร ?
- (๒) หนังสือเล่มหนึ่งมี ๑๒๒ หน้า อ่าน ๓ ครั้ง ครั้งละ ๒๑ หน้า หนังสือที่ยังไม่ได้อ่านอีกกี่หน้า ?
- (๓) ชื้อผ้าตัวหนึ่งราคา ๑๗๕ บาท แต่ได้ตกลงกับผู้ขายไว้ว่า จะผ่อนใช้ ให้ สัปดาห์ละ ๓ บาท ถ้าใช้ส่งใช้ อยู่จนตลอดปี จะยังขาดเงินอีกเท่าไร ? (ปี ๑ = ๕๒ สัปดาห์)
- (๔) ชาวสวนผู้หนึ่ง ปลูกส้มได้ ๕๐๐ ตัน แต่ส้มไม่เต็มที่ เป็นตันแรกด้วย ๗๐ ตัน เป็นตัน มะม่วง ๖ เท่าของจำนวนตันแรกด้วย นอกนั้นเป็น ตัน น้อยหน้าทั้งนี้จะเป็น ตัน น้อยหน้าเท่าไร ?
- (๕) นักเขียนคนหนึ่ง ประพันธ์ สตางค์ ที่ ผู้ปกครองได้ ไว้ ให้ สัปดาห์ละ ๗ สตางค์ ถ้า นักเขียนคนนี้ได้รับ สตางค์

จากผู้ปกครองอยู่ ๗ ปี (ปีหนึ่ง ๕๒ สัปดาห์)
จะเก็บเงินได้เท่าไร?

- (๖) ชื้อข้าวมา ๑๑ เกวียน ๔๔๖ บาท แบ่งเอาไว้กิน
๓ เกวียน ที่เหลือนี้จะต้องขายเกวียนละเท่าไร?
เมื่อหักทุนเก็บ ออกแล้ว จึงจะได้กำไร เกวียนละ ๘ บาท.
- (๗) ชาวนาผู้ ๑ ชื้อหมูมา ๘ ตัว ราคา ๔๐๐ บาท เขา
มาเลี้ยงไว้ได้ ๒ สัปดาห์ สัปดาห์ละ ๒ บาท
แล้วขายได้เป็นราคาตัวละ ๔๕ บาท
จะได้กำไรหรือขาดทุนเท่าไร?
- (๘) มีกระดาษอยู่ในเรือ ๒๖๐ คม ถ้าจะแจกหมวก
ราคาใบละ ๖ บาทให้คนละ ๒ หมวก ก็นี่ จะสิ้น
เงินเท่าไร?

ชุดที่ ๓๔

- (๑) ชายผู้หนึ่งไถ่น้ำมันได้วันละ ๕ คัน ถ้าเขาไถ่น้ำมัน
ได้ ๔๒๘๕ คัน เขาต้องไถ่น้ำมันอยู่กี่วัน?
- (๒) ข้าพเจ้าได้เงินเก็บอยู่ทุกวันคนละ ๑๘ บาท ๓ คน
คนละ ๒๗ บาท ๔ คน แต่ข้าพเจ้าค้าขายได้
กำไรเก็บอยู่ ๔๐๐ บาท จะยังเหลือเก็บอยู่
เท่าไร?

- (๓) นาย ก. นาย ข. และนาย ค. มีตัวรวมกัน ๗๖๔๐ ตัว
 แต่ นาย ก. มี ๗๑๖ นาย ข. มี ๘ เท่าของ นาย ก.
 กงนี้ นาย ค. มีตัวเท่าไร?
- (๔) มีพุทรากระป๋องหนึ่ง ๒๘๔๐ ผล เขา มา แรก
 ให้เด็ก ๘ คนคนละ ๓๖ ผลในวันหนึ่ง ถ้า แรก
 อยู่ถึงนี้ทุก ๆ วันจนครบ ๔ วัน จะเหลือพุทราอยู่
 เท่าไร?
- (๕) มีเรือ ๘ ลำ บรรทุกน้อยหน้าลำละ ๕๐๕ ผล
 เพื่อจะให้ไต่ราคาผลละ ๓ สตางค์ แล้วเรือมา
 ล่มเสีย ๓ ลำ เขาจะขายได้เงินเท่าไร?
- (๖) ชื้อข้างมา ๘ เชือกเป็นราคาเชือกละ ๕๐๐ บาท
 ถูมาข้างล้มเสีย ๒ เชือก ที่เหลือนี้จะต้อง
 ขายเชือกละเท่าไร จึงจะไม่ขาดทุน?
- (๗) ข้าพเจ้ามีเงินน้อยกว่าพี่ ๓๖๒ บาท แต่พี่ข้าพเจ้า
 มีเงิน ๒๑๒๑ บาท ข้าพเจ้า กับพี่ มีเงินรวมกัน
 เท่าไร?
- (๘) นาย สว่างจ้างทำงาน ๕ วัน ได้ค่าจ้างวันละ ๗๕ สตางค์
 นาย จอมทำงาน ๔ วัน ได้ค่าจ้างวันละ ๘๕ สตางค์
 นาย จอมหาเงินได้มากหรือน้อย กว่านาย สว่างเท่าไร?

- (๑) เรือจ้างตัว ๑ รับจ้างส่งคนข้ามฟาก ได้ค่าจ้าง
๑๓๕ คนค่าโดยสารคนละ ๒ สตางค์ ถ้ารับจ้าง
อยู่ ๑ สัปดาห์จะได้ค่าโดยสารเท่าไร? (๑ สัปดาห์
= ๗ วัน)
- (๒) ชายผู้หนึ่งซื้อควาย ๖ ตัว ราคาตัวละ ๙๒ บาท
วัว ๔ ตัว ราคาตัวละ ๖๔ บาท แล้วยังเหลือเงิน
อยู่อีก ๑๕๕ บาท เมื่อแรกเขามีเท่าไร?
- (๓) เกือก ๓ คน คนที่ ๑ มีสตางค์ ๒๑๒ สตางค์ คน
ที่สองมีน้อยกว่าคนที่หนึ่ง ๒๓ สตางค์ แต่คนที่
สามมีมากกว่าคนที่สอง ๑๑ สตางค์ทั้งนี้ รวม
สตางค์ของเกือก ๓ คนนั้นเป็นเท่าไร?
- (๔) ซื้อหา ๓ ไร่ ราคา ๑๐๐ บาท แล้วขายไปทั้งหมด
ได้กำไร ๓๕ บาท ถ้าขายไปไร่ที่หนึ่งราคา ๕๐
บาท ไร่ที่สองราคา ๔๒ บาท ไร่ที่สามราคา
เท่าไร?
- (๕) ราคาหมวก ๕ ไม่เท่ากับราคารองเท้า ๖ คู่ ถ้า
ราคาหมวกใบละ ๑๒ บาท จะเป็นราคารองเท้า
คู่ละเท่าไร?

- (๖) ข้าพเจ้ามีเงินอยู่ ๔๓๕ บาท ใช้จ่ายเสีย ๑๒๐ บาท
เหลือเงินแบ่งให้บุตรชาย ๔ คน บุตรหญิง ๓ คน
ดังนี้ จะได้คนละเท่าไร?
- (๗) เกิดคนที่หนึ่งหาเงินได้วันละ ๑๒ สตางค์ คนที่
สองหาได้วันละ ๑๕ สตางค์ คนที่สามหาได้วัน
ละ ๒๐ สตางค์ เกิดทั้ง ๓ คนนี้หาเงินได้รวม
กันใน ๕ วันเป็นสตางค์เท่าไร?
- (๘) ข้าพเจ้ามีอายุ ๔๓ ปี น้องข้าพเจ้ามีอายุ ๓๗ ปี
แต่บิดาข้าพเจ้ามีอายุมากกว่าข้าพเจ้า ๒๓ ปี ขยาย
ขยายว่า บิดามีอายุแก่กว่าน้องข้าพเจ้าเท่าไร?

Q. 28

